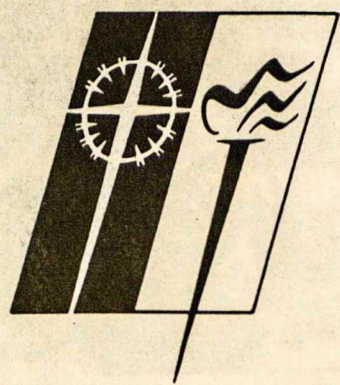

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 17 (2096) 1990 BALANDIS-APRIL 24

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672 • 75 ct.

Tarp raidės ir tiesos

Raidė, kalbanti tiesos vardu, ne visada tą tiesą išreiškia. O ir tiesa ne visuomet ieško išraiškų. Lietuva nepriklausomybės atstatymo paskelbimu pradėjo trupinti, kaip sakoma, imperinio milžino molines kojas. Apie pasaulyje paskutinę kolonijinę Rusijos imperiją, jos griuvimo pradžią ir pradininkus rašys istorikai. Nebėra abejonės, kad bus įrašytas ir Lietuvos vardas, ir tai ne kažkada buvusios valstybės, bet egzistuojančios, laimingos visų kitų Europos valstybių tarpe, išsikovojusios prarastą nepriklausomybę. Dėl šitokio istorinio užsitikrinimo suprantamos ir šandieninės gyvybinės reikšmės pastangos. Taipgi suprantama aiški ir tvirta tautos laikysena, be kurios vargu ar galima būtų tikėtis siekių įgyvendinimo.

ŠIANDIEN Kremlius niekuo taip nesirūpina, kaip tos laikysenos pokyčiai. Įvairiais jau patirtais ir dar kai kuriais nepergyventais, bet tik nujaučiamais būdais, okupantas mėgina vieningą tautos laikyseną kaip nors keisti. Atrodo, kad geresnių metodų kaip "penktoji kolona" dar nesugalvota, juoba, kad ištikimieji Kremlui jau ir sudaro tą natūralią pagrindinę grupę. Belieka laukti ženklo, ir perversmas iš karto viską pakeistų. Bet kada gi tą ženklą duoti ir kaip į tokį įvykį reaguoti Vakarai, su dėmesiu ir įtempimu vis dėlto stebintys molinių kojų trupėjimą? Maskva puikiai žino, kad Lietuva yra nusivylusi šaltaisiais stebėtojais, iš kurių dar taip neseniai buvo tikimasi daug daugiau. Tauta, patekusi tarp raidės ir tiesos, tik pati viena, įskaitant ir plačiąją išėiviją, tvirtai laikosi Kovo 11-tosios principo, neturindco kelių pasirinkimų. Vakarietių raidė pripažinimo klausimu bent tuo tarpu naudinga su Maskva pagerėjusiems santykiams tėti. Tiesos balsas betgi reikalauja širdies. Rodos, laisvajam pasauliui taip nesunku būtų pasakyti Rusijos imperatoriui: pagaliau baikite penkiasdešimt metų trukusią Lietuvos okupaciją! Ir tai ne koks išgalvotas ar kaip nors provokuojantis paraginimas. Tai tik išvada, atremta į laisvuose rinkimuose pareiktą tautos apsisprendimą. Toks aiškus ir nedviprasmiškas vakariečių paraginimas šiuo sunkiu Lietuvai laiku galėtų nemažiau reikšti, negu koks formalus Lietuvos vyriausybės pripažinimas. Be to, jis nepažeistų nė tų tarptautinių pripažinimo nuostatų, kurias bandoma teisinti tą šurpįją tylą.

VAKARIEČIAI, bijodami prasitarti apie okupaciją, Maskvos pavadintą "vidaus reikalu", savo tylėjimu nepripažinimo kartojimus paverčia niekiniais. Tuo tarpu Maskvai "vidaus reikalas" tapo nepamainomu skydu, kuriuo ir šandien dangstomas Lietuvos nepriklausomybės klausimas. Tų "vidaus reikalų" žinyboje tirpdomos visos teisėtumą atstatančios pastangos, ir taip susidaro labai sunkios aplinkybės vesti bet kokias derybas. Šitą situaciją "penktosios kolonos" metodais bando išnaudoti Lietuvos gyventojų grupelės, savaime suprantama, uoliai remiamos maskvinių imperialistų. Šalia to ir Helsinkio sienų nekeitimo sutartys, reikia pripažinti, yra kiek susilpninusios pavergtųjų ir Rusijos imperijoje kentiančių tautų atramą. Gorbacioviui siunčiami nedrąsūs vakariečių įspėjimai apie jėgos nenaudojimą skardensai daugiau demokratiščių principų propagavimu aplamai, nes kas Lietuvai yra okupacinė jėga, įvairiomis formomis kasdien besireišianti, tai vakariečiams — paprasčia kasdienybė su incidentais ir nesutarimais. Ačiū. Negi Vašingtonas laukia, kada tankiai pradės triuškindi demonstrantų minias, iš kurios net medžiokliniai šautuvai buvo atimnėjami? Nėra lengva raidę derinti su tiesa, kai iš tikrųjų to reikia. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Aviacija liks be naikintuvų?

Karališkoji Kanados karo aviacija, ilgai vargusi su pasenusiais naikintuvais, 1984 m. už \$4,9 milijono įsigijo 138 modernius JAV gamybos naikintuvus, kurie dabar vadinami "CF-18". Naujųjų naikintuvų problema buvo ilgai diskutuojama ne tik Kanados parlamente, bet ir spaudoje bei televizijoje. Mat beveik penki milijonai dolerių yra didelė suma Kanadai, kurios metinius biudžetus slepia nuolatiniai deficitai. Modernių naikintuvų betgi reikėjo Kanados karo aviacijos bazei V. Vokietijos Bad-Sollingene, įtrauktai į Atlanto sąjungos planus. Taupant išlaidas, buvo užsakyti tik 138 naikintuvai, nors jų iš tikrųjų reikės daugiau, nes teks pakeisti nukritusius ir susidėvėjusius. Dabar vienas CF-18 jau kainuoja \$37 milijonus. Šių naikintuvų gamyba baigiasi, papildomi užsakymai nepriimami, o pakaitų Kanados aviacija neturi. Bad-Sollingeno bazėje yra 48 "CF-18" naikintuvai. Praėjusią savaitę debesyje prie Karlsru-

hės susidūrė ir nukrito du Kanados "CF-18" naikintuvai. Vienas lakūnas žuvo, kitas buvo sužeistas. Tie naikintuvai krinta ir Kanadoje. Iš 1984 m. nupirktų 138 lėktuvų jau liko 127. Ateityje jų skaičius mažės greičiau. Technologiniu požiūriu "CF-18" naikintuvams buvo planuota 20 metų tarnyba, o dabar specialistai jau kalba tik apie 12 metų. Jų gamybai panaudota medžiaga susidėvi greičiau negu buvo numatyta.

Politiiniame Kanados fronte naujo smūgio susilaukė Meech Lake sutartis, kurios patvirtinimą visi Kanados parlamentai turi užbaigti iki birželio 23 d. Seniau trūko tik Manitobos ir New Brunswicko parlamentai. Jam tai pat nepatinka Meech Lake sutarties su teikiamos per didelės nuolaidos Kvebekui, ypač išsikovo-
(Nukelta į 5-tą psl.)

JAV lietuvių demonstracija balandžio 4 d. už nepriklausomybę, sutraukusi dalyvių iš įvairių Amerikos vietovių. Nuotr. Vyt. Maželio

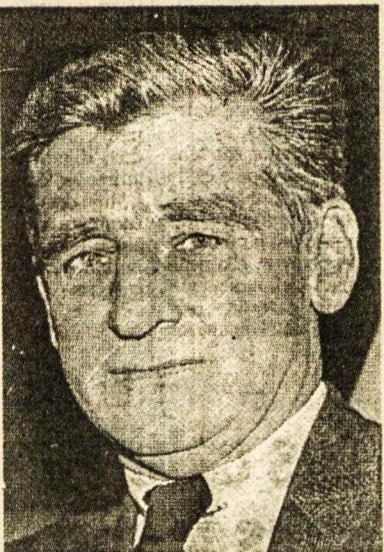
Lietuva Prancūzijos spaudoje

Žymių asmenų manifestas • Ričardas Bačkis parlamento sesijoje • Pokalbis su sovietiniu generolu Jazovu • Lenkijos delegacija Vilniuje • Vakarų parama tironijai

Prancūzijos spaudoje matyti vis daugiau žinių, straipsnių, nuotraukų, karikatūrų apie Lietuvos pastangas išsikvoti laisvę. Dienraštis "Le Quotidien de Paris" 1990.IV.6 išspausdino 114 įžymybių pasirašytą atsišaukimą "Manifestą už Lietuvos laisvę". Pasirašiusių eilėje matyti daug profesorių, teisininkų, kariškių, visuomenės veikėjų, filosofų, akademikų įvairių tautybių, daugiausia prancūzų. Jų tarpe yra ir buvęs sovietų disidentas V. Pliušč, lenkų veikėjas P. Zawatski ir kt.

Manifestas užima visą laikraščio puslapį. Daugiausia vietos tenka pavardėms. Tekste sakoma: "Lietuva turi teisę į savo laisvę bei nepriklausomybę, kurias neigia net aną savaitę ploję Namibijai, pasiekusiai suverenitetą. Priešingai klaidinančiai informacijai, skleidžiamai prancūzų spaudos, M. Gorbaciovas nėra prispaustas skaudžios dilemos. Kenčia ne jis, o lietuviai... dėl jo. Jauni lietuviai, sugauti ir sumušti Raudonosios armijos, nėra dezertyrų. Tai piliečiai šalies, tapusios nepriklausoma po laisvų rinkimų ir beveik vienbalsio sprendimo Lietuvos parlamento. Jie neturėjo jokio pagrindo tėti tarnybą svetimoje kariuomenėje. Baltijos valstybės, jų tarpe Latvija ir Estija, buvo jėga užimtos bei prijungtos Sov. Sąjungos, remiantis slapto santykiu patvirtinimo, o dabar patvirtinimą atšaukė ir Niufaundlandijos liberalų premjeras C. Wells savo provinciniame parlamente. Jam tai pat nepatinka Meech Lake sutarties su teikiamos per didelės nuolaidos Kvebekui, ypač išsikovo-

ta teisę provincijoms išsijungti. (Nukelta į 5-tą psl.)

RIČARDAS BAČKIS, Prancūzijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, kuris buvo pristatytas Prancūzijos parlamente kaip Lietuvos prezidento Vytauto Landsbergio atstovas

nevelu atmerkti akis bei pamatyti milžinišką dezinformacijos vaju, pradėtą Sov. Sąjungos ir išsiveržti iš smerktino nerūpestingumo, kai tiek daug žmonių kovoja už demokratiją".

Sankirtis parlamente

"Le Figaro" 1990.IV.5, "France Soir" 1990.IV.5 ir kiti laikraščiai aprašė sankirtį parlamente, susirinkusiame pirmo posėdžio. Parlamento narys Philippe de Villiers pranešė, kad posėdyje dalyvauja Lietuvos prezidento atstovas. Su stoje opozicijos atstovai ėmė plotti, žiūrėdami į sėdinčius socialistus ir komunistus. Atsistojęs valdžios vadovas Laurent Fabins pareiškė: "Būtu buvę man labai malonu jį pasveikinti, jei būčiau apie tai anksčiau sužinojęs. Tad sveikinu jį dabar". Sustoję ėmė plotti socialistų ir komunistų atstovai bei vyriausybės na-

riai. Tada minėtasis atstovas Villiers tarė: "Mes laukiame to momento, kada Prancūzija pasveikins lietuvių tautos nepriklausomybės deklaraciją, pasmerks bauginimą, leis atidaryti Lietuvos ambasadą Paryžiuje ir pasiūlys savo tarpininkavimą".

Pyktelėjęs užsienio reikalų ministris Roland Dumas pareiškė: "Aš smerkiu bandymą atgavos (recuperation), dėl kurios esate kaltas ir laikau smerktinu dalyku užsiimti menkais politiniais triukais. Lietuvių nepriklausomybės valia yra neaplenktina (incontournable), tačiau ar galima ignoruoti 50 metų istoriją? Nieko gero neduoda benzino pylimas į ugnį".

"Le Parisien" 1990.IV.5 pranešė, kad minėtasis Lietuvos atstovas yra Ričardas Bačkis, kurį į parlamentą posėdį pakvietė atstovas Ph. de Villiers. "Le Parisien" priduria, kad užsienio reikalų ministris L. Dumas pasiūlęs Sov. Sąjungos užs.r.min. E. Ševardnadzei pradėti pokalbius su Lietuvos delegacija Paryžiuje.

Generolo nuomonės

"Figaro" 1990.III.30 išspausdino pokalbį su Paryžiuje apsilankiusiu Sov. Sąjungos krašto gynybos ministru generolu Dimitru Jazovu. Atsakindamas į laikraščio bendradarbio klausimus sovietinėje ambasadoje, generolas ryškino "perestroikos" mintį visame pasaulyje, pabrėždamas reikalingą pakeisti karines sąjungas politinėmis. Kai "Figaro" bendradarbis paklausė, kaip Sov. Sąjunga išspręs Lietuvos klausimą, kodėl ten tebėra sovietinė kariuomenė, ar nėra kitokių priemonių tai problemai išspręsti, generolas pareiškė:

(Nukelta į 2-ą psl.)

Pasaulio įvykiai

ATEITIES VILTIMI IŠSILAISVINUSIAI EUROPAI TAPO Atvelykio savaitgalį įvykęs staigus popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymas Čekoslovakijoje, liudijantis ne tik tautinį, bet ir religinį šios daug kentėjusios šalies prisikėlimą iš komunistinės vergijos. Joną Paulių II Prahos Ružnės orauostyje sutiko dar prieš pusmetį politiniu kaliniu buvęs dramaturgas V. Havelis, dabar tapęs Čekoslovakijos prezidentu, ir 90 metų amžiaus sulaukęs kardinolas F. Tamošekas, ilgus metus drąsiai gynęs religijos ir žmogaus teises. Šv. Tėvo, svečio iš Romos, dabar laukė vergijos nusikračiusi nauja Čekoslovakija, pasivadinus Federacine čekų ir slovakų respublika. Tikinčiųjų minias laiminantis Jonas Paulius II į Šv. Vito katedrą Prahos pilyje buvo nuvežtas automobiliu su šalia jo sto-

vinčiu kardinolu F. Tomašeku. Mišioms po atviru dangumi buvo pasirinkta istorinė Letnos aikštė, iš kurios gerai matosi Praha. Toje aikštėje dar taip neseniai laisvės siekiančias minias kalbėjo A. Dubčekas ir V. Havelis. Buvo laikai, kai ten vyravo J. Stalino statula, dabar nuversta ir pakeista dideliu kryžiumi. Stiprus lietus sumažino Mišioms susirinkusių dalyvių gretas, bet nenuslopino džiaugsmo širdyse. Popiežius Jonas Paulius II Slovakijoje aplankė vienuolyną Velehrade, kur yra institutas suaugusiems invalidams, Bratislavoje susitiko su Katalikų Bendrijos ir politinio gyvenimo vadais. Ten jis pranešė, kad Vatikanas bus surengta Europos vyškupų konferencija aptarti religiniams reikalams. Ten taipgi paaikškėjo, kad Šv. Tėvas prieš Kalėdas apsilankys Kuboje.

Lietuva ant kryžiaus

Popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymo jau daug metų laukia katalikiškoji Lietuva. Buvo gyventa viltimi, kad šį istorinį įvykį paspartins kovo 11 d. paskelbtas Lietuvos nepriklausomybės atstatymas, išjudinęs religinį ir politinį gyvenimą. Abejonės dabar atnešė Didįjį penktadienį M. Gorbaciovo paskelbtas ultimatas ir po Velykų pradėta vykdyti ekonominė Lietuvos blokada. Kristaus mirtis ant kryžiaus tą dieną baigėsi. Prisikėlimu Velykų rytą, o Lietuvą M. Gorbaciovas po Velykų kala ant politinio kryžiaus. Aukščiausiosios tarybos pirm. V. Landsbergio nepriklausomos Lietuvos vyriausybė nepasidavė Maskvos vilionėms ir neatsaukė nepriklausomybės. M. Gorbaciovas Lietuvą tikisi paguldyti ant menčių ekonomine blokada, kurios dvi skaudžiausios politinio kryžiaus viny yra nafta ir gamtinės dujos. Visiškai buvo išjungtas Mažeikių naftos valyklon nutiestas naftotiekis, o Lietuvą pasiekiančių dujotiekių pajėgumas sumažintas 84%. Lietuvos premjerė Kazimiera Prunskienė lankėsi Norvegijoje ir Danijoje, prašydama naftos siuntų blokados smūgiui sumažinti. Naftos tiekimas Lietuvai nėra

Latvijos komunistai

Latvijos komunistų partijos dauguma atmetė Lietuvos ir Estijos pavyzdžių pasiūlytą atsiskyrimą nuo centro Maskvoje. Praėjusią savaitę atsisakymui pritarę Latvijos komunistai Rygos universitete susaukė beveik 600 atstovų suvažiavimą. Jame patvirtintas atsisakymas nuo Maskvai ištikimos Latvijos komunistų partijos. Pradžioje buvo svarstomas pasivadavimas Latvijos socialdemokratais, bet nutarta tapti Latvijos nepriklausomybės komunistų partija. Diskusijose atsisakyta utopiškų marksizmo idealų ir įsipareigota siekti nepriklausomybės Latvijos respublikai. Atstovai, sekdami įvykius Lietuvoje, betgi nutarė sulėtinti nepriklausomybės siekius. Naujosios partijos vadas E. Kezberas Lietuvai patarė laikinai suspenduoti kovą už nepriklausomybę ir pradėti derybas su Sovietų Sąjungos prez. M. Gorbaciovu. Steigiamajame suvažiavime atstovų dalyvavo ir Latvijos premjeras E. Bresras, savo žodyje pabrėžęs, kad Lietuvos strategija yra teisinga, tik jai naudojama klaidinga taktika. Esą latviai turi įsidėmėti, kad Latvijos nepriklausomybės klausime
(Nukelta į 9-tą psl.)

Šiame numeryje:

Taip raidės ir tiesos

Raidė ne visada išreiškia tiesą
Lietuva Prancūzijos spaudoje
Didelis dėmesys Lietuvos kovai už nepriklausomybę
Išpuodingos demonstracijos JAV sostinėje
Jose dalyvavo lietuviai iš įvairių Amerikos vietovių

Vilnius ir nepriklausomybė

Gudai reiškia pretenzijų į Vilnių

Vaikų ašaros – tautos skausmas

Sovietinėje sistemoje daugiausia kenčia vaikai

Niujorkiečio pareiškimai Vilniuje

Istoriko R. Misiūno pokalbiai su žurnalistais

Keliaujantis žmogus

Jaunos keliautojos patirtis

Milijonas dolerių Lietuvai

JAV lietuvių fondo suvažiavimas

Gydytojas Motiejus Nasvytis

Šimtąsimis gimimo metines paminint

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 00509
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andriulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$26, pusmetinė – \$14, remėjo – \$35, garbės – \$45 (Amerikoje – JAV dol.). Pavieniai numeriai – 75 ct.
Adresų keitimo reikalu kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092.
Subscriptions: ordinary \$26.00, supporter \$35.00, honorary \$45.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Lietuva Prancūzijos spaudoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Spaudžia ir Varšuva

"Sov. Sąjunga ir Lietuva šiuo momentu tebeprisklaido tai pačiai valstybei. Liaudies deputatų kongresas nepripažino Lietuvos nepriklausomybės deklaracijos. Išstojimas iš Sąjungos turi būti nustatytas. Beveik 50 metų Lietuva vystėsi toje pačioje ekonominėje sistemoje. Visa Sov. Sąjunga, visos jos respublikos Lietuvoje pastatė daug įmonių, atominės jėgainės ir t.t. Kaip visa tai pasidalinti? Kiek turi sumokėti Lietuva kitom respublikom? Ten gyvena daugiau kaip milijonas rusų ir lenkų. Ar buvo atskleista jų sunkimo gventi buržuazinėje respublikoje? Rinkimuose balsavo tik 41% gyventojų. Iš jų tik 26% balsavo už Sąjūdį. 26% nėra 100% Lietuvos gyventojai nenori pasitraukti iš Sov. Sąjungos".

Kai "Figaro" bendradarbis priminė generolui, kad vakar kalbėjęs priešingai, pastarasis atsistojęs ir nutraukė pokalbį. O vakar jis buvo pareiškęs: "Lietuviai galės pasitraukti iš Sov. Sąjungos, bet pirmiausia jie privalo sumokėti skolas. Jie negali išeiti užtrenkdami duris".

Matyti, generolas Jazovas yra labai suklaidintas sovietinės propagandos. Pagal naujausią statistiką, sudarytą 1989 m., Lietuvoje gyvena 2,924,200 arba 79.6% lietuvių, 344,500 arba 9.4% rusų, 258,000 arba 7% lenkų, 63,200 arba 1.7% gudų, 12,400 arba 0.3 žydų. Iš viso gyventojų Lietuvoje 1989 m. buvo 3,674,800. Rinkimuose i Aukščiausiąją Lietuvos tarybą 1990 m. dalyvavo 71.72%. Už Lietuvos nepriklausomybę pirmajame Tarybos posėdyje balsavo 123 rinkti atstovai (iš 133), susilaikė 6 lenkai (iš 9), niekas nebalsavo prieš. Iš 133 atstovų 97 buvo Sąjūdžio remiami.

"Le Quatidién de Paris" 1990. IV.6 paskelbė informaciją apie moralinę Lenkijos paramą Lietuvai, besigrumiančiai už savo nepriklausomybę nuo Maskvos. Esą Vilniuje kovo pabaigoje lankėsi lenkų Solidarumo parlamentinė grupė, vadovaujama Bronislavo Geremek, ir paskelbė atitinkamą deklaraciją.

Maskva užsirūstino ir papeikė minėtą deklaraciją, skatinančią užmegzti Lenkijos santykius su Lietuva kaip nepriklausoma valstybe. Lenkų delegacija, nenorėdama pykinti Maskvos, pasiaiškino: esą ji norėjo išreikšti paramą procesui, vedančiam į pilnutinę Lietuvos laisvę, tikėdamasi, kad to bus siekiama dialogo keliu, vengiant jėgos panaudojimo iš abiejų pusių.

Solidarumo laikraščio "Gazeta" redaktorius Adam Michnik išreiškė susirūpinimą Maskvos politika: "Sužlugdymas Lietuvos laisvės fizine jėga arba jos grąsinimu būtų tragedija Rusijai ir Vakarų demokratijoms".

Minėtą prancūzų laikraštis priduria, kad Lenkijos-Lietuvos sienos uždarymas yra atbaiga Lietuvos izoliacijos, nes tai buvo vienintelis langas į Vakarus. Tai esą patyrė ir JAV senatorius A. d'Amato, kuris, gavęs Lietuvos vizą, nebuvo įleistas.

Baigiant šią apžvalgą, verta paminėti "Figaro" straipsnį "Tegyvuoja laisva Lietuva!" (1990.IV.6). Jame sakoma: "Lietuvos krizėje Vakarai nedaug ką gali padaryti, tačiau gali daugiau negu... nieko". Laikraštis cituoja "New York Times" publicistą William Safire, pabrėžusį šią mintį: "Vakarai, užimdami neutralią poziciją tarp tironijos ir laisvės, paniekintų savo pačių vertybes". G.

Išpūdingos demonstracijos JAV sostinėje

TŽ bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Kovo 11 d. Lietuvai paskelbus nepriklausomos respublikos atstatymą, tačiau JAV prezidentui nesirengiant pripažinti jos naują vyriausybę, o M. Gorbachiovui stengiantis užgniaužti nepriklausomam gyvenimui prisikėlusią Lietuvą, Vašingtone kovo pabaigoje ir balandžio pradžioje spontaniškai kilo demonstracijų banga. Į jas įsijungė ne tik Vašingtono, kaimyninės Baltimorės, bet viso JAV rytinio pakraščio, taip pat vidurvakariuose esančios Čikagos lietuviai.

Pirmosios spontaniškos demonstracijos įvyko šeštadienį, kovo 23. Jos turėjo būti su ruoštos Lafayette parke priešais Baltuosius rūmus. Tačiau leidimo paprašyta vėlai ir parką demonstracijoms jau buvo užėmę salvadoriečiai. Tada, pavasario sniegui iš apsiniaukusių padangės krentant ir pučiant žvabiam vėjui, teko rinktis prie Lincoln paminklo Potomaco upės pakrantėje. Tiesiog stebėtina, kai pusvalandžio laikotarpį su Lietuvos trispalvėmis ir įvairiais plakatais rankose susirinko per tūkstantį lietuvių ir jų draugų, atvykusių iš Baltimorės, Klivlando ir kitų vietų. Remiant prisistatė televizijos kameros ir eibė televizijos, radijo bei spaudos reporterių.

Kalbėjo buvęs partizanas

Prie Lincoln memorialo oficialią dalį pravedė JAV Lietuvos jaunimo s-gos pirmininkas Darius Sužiedėlis. Kalbas pasakė Lietuvos informacijos centro Vašingtone vedėjas Viktoras Nakas, iš Klivlando atvykęs PLB vicepirmininkas R. Kudukis. Lietuviškai kalbėjo buvęs Lietuvos ginkluotosios rezistencijos dalyvis Povilas Pečiulaitis. Jo žodį ir anglų kalbą vertė D. Sužiedėlis. D. Šimonytei-Miller sugiedojus Amerikos himną, persikaitęs Lietuvos atstovo Vašingtone ir prie V. Sosto St. Lozoraičio sveikinimas Lietuvos prezidentui V. Landsbergiui ir Lietuvos žmonėms kovo 11 d. proga. Tuo tarpu LB Vašingtono apyl. v-bos narys dr. J. Laukaitis perskaitė Lietuvos vyriausybės kovo 22 d. kreipimąsi į pasaulio kraštų vyriausybės ir geros valios žmones prašant, kad viso pasaulio šalys protestuotų prieš Maskvos spaudimą ir galimą smurto panaudojimą prieš Lietuvą.

Jau temstant visi demonstracijos dalyviai tęsė vigiliją prie čia pat esančio vadinamo Atspindžio baseino, kur puslankiu sustojusi tūkstantinė lietuvių ir jų draugų minia su žvakutėmis rankose sugiedojo Lietuvos himną ir "Marija, Marija". Po valandos šios išpūdingos demonstracijos vaizdus žiniose perdavė vietiniai televizijos kanalai.

Kita demonstracija, nors mažesnė, bet pasiekusi dar didesnį garsą, įvyko kovo 27 d. Vašingtone prie JAV kongreso rūmų. Ją rengė rytiniame Amerikos pakrastyje spontaniškai susikūrusi grupė "Amerikiečiai už Lietuvos laisvę", kurios pagrindą sudarė JAV Lietuvos Bendruomenės, JAV lietuvių jaunimo sąjungos ir Lietuvos vyčių nariai.

Tą saulėtą popietę iš Niujorko, New Jersey, Hartfordo ir kitų rytinio pakraščio vietų į Vašingtoną suvažiojo apie 500 lietuvių. Jie visi su Lietuvos trispalvėmis bei įvairiais plakatais atėjo prie JAV kongreso rūmų ir čia policija demonstrantus suriškė ant laiptų. Priešais juos stovėjo televizijos kameros ir dar didesnis būrys televizijos, radijo, didžiųjų agentūrų ir įvairios spaudos reporterių.

Kongresmenų kalbos

Miniai sugiedojus Lietuvos himną, "America, America" ir "Marija, Marija", tuojau prisistatė JAV kongreso nariai: senatoriai A. d'Amato ir J. Helms, o su jais ir eilė JAV Atstovų rūmų narių, jų tarpe ir tie keturi kongresmenai — Durbinas, Milleris, Sarpalius ir Cox'as, kurie važiojo į Lietuvą stebėti ten vykusių pirmųjų laisvų rinkimų, tačiau Maskva juos įsileido tik tada, kai rinkimai jau buvo pasibaigę. Abu senatoriai ir kai kurie

kongresmenai pasakė kalbas. Niujorko senatorius D'Amato, kurio su Lietuvos respublikos išduota viza iš Lenkijos Maskva neįsileido į Lietuvą, savo kalboje pasakė: "Atėjo bandymo laikotarpis. Ir, jei Jungtinės Valstybės dabar pasitrauks, tai mes išduosime savo principus, išduosime viską, kuo tikime, ir dabar atėjo laikas parodyti, kur Jungtinės Valstybės turi stovėti..."

Po senatorių ir kongresmenų kalbų skambėjo ilgi skandavimai: Lietuva, Lietuva, Lietuva! Netrukus vakarinėse žiniose jau visai Amerikai šių išpūdingų demonstracijų vaizdus rodė televizijos ABC ir CBS kanalai. Vienas iš šių demonstracijų dalyvių — iš Hartfordo atvykęs Kaveckas, reporterio paklaustas, ko jis čia atvažiojo, atsakė: "Norim įrodyti prezidentui Bushui, kad jis pasielgė labai prastai. Mes norim, kad jis gintų Lietuvos teises, o ne pataikautų Gorbachiovui". Šio žmogaus nuomonė atspindėjo daugumos į sostinę suvažiuosius demonstruoti lietuvių pažiūras.

Suvažiavo autobusais

Trečioji ir kartu pati didžiausia demonstracija Vašingtone buvo surušta trečiadienį, balandžio 4 d., sutraukusi gerokai per 1.000 žmonių. Lietuviai į šias demonstracijas suvažiojo autobusais, kurių iš viso buvo 16, taip pat ir privačiomis priemonėmis. Vien iš Čikagos atvažiojo 6 autobusai, kiti iš Klivlando, Bostono, Niujorko, Filadelfijos ir kitų miestų.

Šį kartą demonstrantai pasidalino į kelias vietas. Daugumas iš rytinio pakraščio atvykusių vėl susirinko prie JAV kongreso rūmų, kur buvo leista demonstruoti tik 250 žmonių. Po 25 žmones pasikeisdami galėjo demonstruoti prie valstybės departamento, kur tuo metu lankėsi Sovietų Sąjungos užsienio reikalų ministras Ševardnadzė. O likę keli šimtai susirinko prie Baltųjų rūmų. Čia, sugiedojus Amerikos ir Lietuvos himnus, demonstrantai su vėliavomis ir

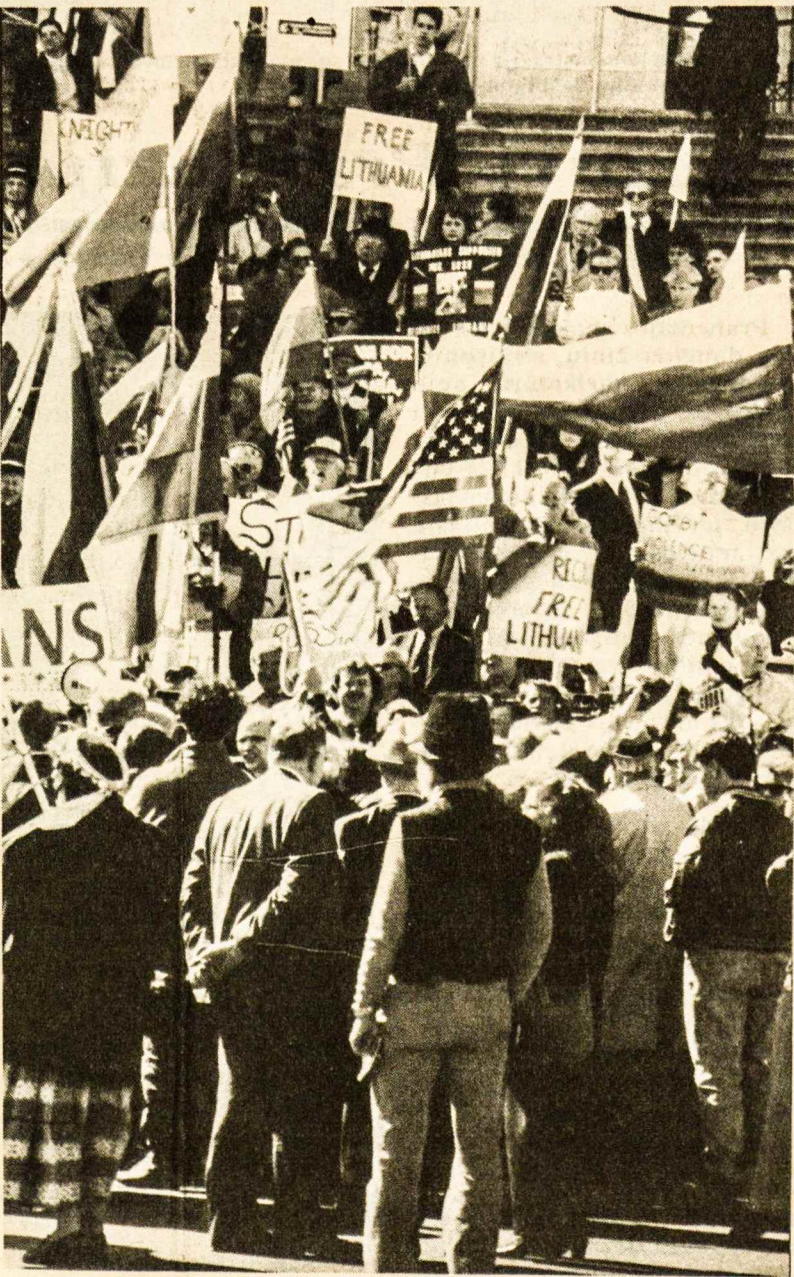
plakatais ratu judėjo Pensilvanijos gatve palei šiaurinę Baltųjų rūmų tvorą, skanduodami šūkius "Don't sell us out" — neparduok mūsų! Taip pat matėsi gausybė įvairių plakātų, prezidentą Bushą perspėjančių, kad "nebus pripažinti, nebūsi perrinktas", o Gorbachiovui primenančių, jog "Vilnius — ne Maskvos prieštis" ir pan.

Prie Sov. Sąjungos ambasados

5 v.p.p. visi demonstrantai, kurių jau buvo gerokai per 1.500, susirinko Andriejaus Sacharovo vardo gatvėje priešais Sovietų Sąjungos ambasadą. Pradžioje policija dar leido nedideliame būriui su Lietuvos trispalvėmis ir plakatais vaikščioti šaligatviu toje gatvės pusėje, kur stovi ambasados rūmai. Bet kai demonstrantai jau kietai užtvėnkė šaligatvius, policija išsigando ir iššaukė visą būrį naujų policininkų. Dargi, kai prieš sovietų ambasadą esančių vietos amerikiečių profsąjungos rūmų vėliavos stiebe, solidarizuojantis su lietuviais, į aukštą išliko ir Lietuvos valstybinė vėliava, demonstracija pasiekė viršūnę. Netrukus policijos kordonas užtvėrė gatvę ir iš kitapus gatvės esančio šaligatvio pagal ambasados tvorą vaikščiojantys demonstrantai buvo pašalinti. Tada, sugiedojus Lietuvos himną, vėl skambėjo garsus skandavimas: "Gorbachiovai, išeik iš Lietuvos", "Prezidentė Bushai, gelbėk Lietuvą, kol dar nevėlu" ir pan.

Minioje matėsi daug pažįstamų veidų, suvažiuosius iš įvairių miestų. Čia pirmą kartą teko sutikti tik ką iš Kauno atvykusį Romo Kalantos brolių Antaną Kalantą, specialų filmą Lietuvai apie lietuvių tautos likimą ruošiančios ekipos vadovą Vytautą Vilimą, kurio vyrai filmavo ir Vašingtone vykusias demonstracijas ir kitus daugiau ar mažiau žinomus žmones.

• Jei taika negali būti išlaikyta garbingai, nėra taika (J. Russel)

Lietuvių demonstracija kovo 27 d. prie JAV kongreso rūmų
Nuotr. Vyt. Maželio

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St. Oshawa, Ont. L1G 4N2

Įvairūs patarnavimai Lietuvoje.

- **Pervežam** palikus, palikimus • **Prižiūrim** kapus • **Perduodam** paramą giminėms • **Nuperkam** automobilius, elektronikos aparatus • **Pristatom** gėles • **Per trumpiausią laiką** išrupinam iškvietimus apsilankyti Lietuvoje. • **Iškviečiam** gimes į Kanadą
- **Parūpinam** jiems draudimą ir atvežam iš Montrealio
- **"Aeroflote"** patvirtinam arba pakeičiam grįžimo datas ir t.t.

Visais reikalais kreipkitės į **Stefą** ar **Algį Medelius**, vakarais tel. (416) 434-1847. Reikalui esant, atvažiuojam į namus.

JAV senatorius A. d'Amato per Lenkiją su Lietuvos viza vyko į Lietuvą, bet buvo neįsileistas. Nuotraukoje sugrįžtantį senatorių Niujorko oro uostyje pasitinka lietuviai
Nuotr. Vyt. Maželio

A+ JONUI BALTAKIUI

mirus,

žmonai, šeimai ir seseriai IRENAI reiškiame gilią užuojautą –

Aldona ir Aleksandras Koceniai

Iškeliavus į amžinybę mielai sesutei

a.a. ALDONAI ŽILINSKIENEI

Lietuvoje, seserį VALĘ TAUTKEVIČIENĘ ir jos visą šeimą giliai užjaučiame –

A. Čerškienė ir mama

A. S. Čerškai

R. V. Valaičiai

A+ JONUI BALTAKIUI

iškeliavus amžinybėn,

žmoną IRENĄ, sūnus – ALGĮ, VYTĄ ir LINĄ su šeima, seserį IRENĄ su šeima, skausmo valandoje nuoširdžiai užjaučiame –

Vaidilų šeima

Danutė ir Mykolas Reginai

PADĖKA

A+ NIJOLEI ŠOSTAKAITEI-FISCHER

iškeliavus amžinybėn 1990 m. vasario 24 d.,

nuoširdžiai dėkojame kun. Marcel už velionės lankymą namuose, suteikiant jai stiprybės.

Ačiū kunigams už Mišias, jautrų pamokslą šventovėje ir maldas, palydėjus į kapines. Dėkojame mergaičių choreliui už gražias giesmes Mišių metu ir giminėms, nešusiems velionės karstą paskutinėje žemės kelionėje. Dėkingi visiems, kurie lankė koplyčioje, atsiuntė gėles, užuojautas žodžiu, raštu ir spaudoje. Ačiū tautinių šokių grupei "Atžalynas" už gėles ir mielosioms ponios už skanius pyragus, V. Birštonui už pusryčių paruošimą.

Dar kartą esame visiems dėkingi –

vyras, dukros, tėvai, broliai
bei kiti giminės

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUISTEMPORE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniskai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

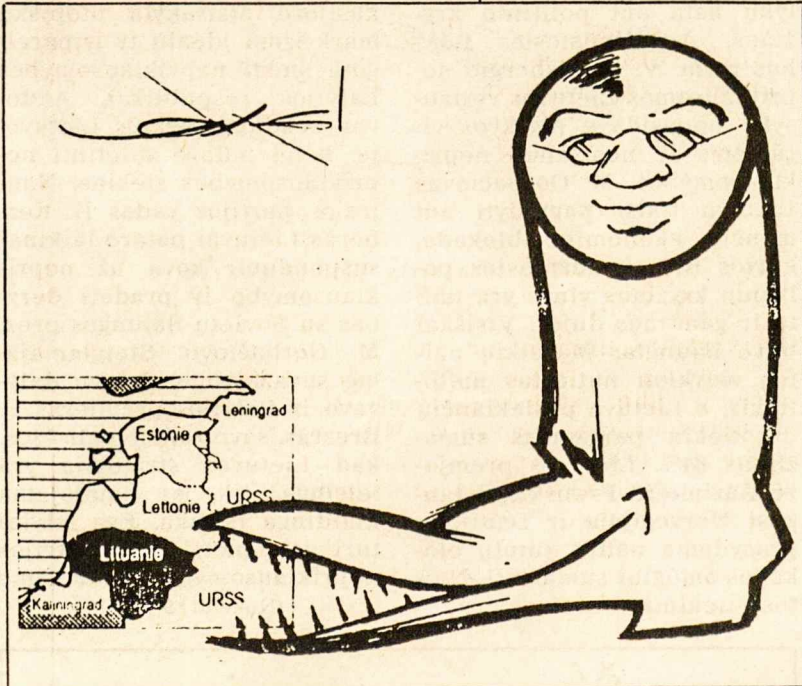
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

ALGIS MEDELIS Kennedy Travel Bureau Ltd.,
296 Queen St. W., Toronto,
Tel. (416) 593-0600 Ontario M5V 2A1

1990 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

Aplinkyboms nuolat keičiantis, prisitaikdami prie naujai susidariusių sąlygų, kelionių datas ir persėdimo punktus pakeisim. Besidomintieji, ypač važiuojantys su iškvietais, prašomi pasitarti asmeniškai su ALGIU MEDELIU nurodantys telefono numeriais. Parūpiname bilietus pigiausiomis kainomis ir suplanuojam keliones į kitus pasaulio kraštus.

Taip vaizduoja prancūzų spauda Sovietų Sąjungos užmojų sutriuškinti Lietuvą

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomos skleidžia informacijas įvairiose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDA

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukos arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

Venezuelos sostinės Caracas (federacinio distrikto) gubernatorius dr. VIRGILIO AVILA VIVAS, 1990.III.2 pagerbė Lietuvos tikinčiųjų teisių gynėją ten besilankantį kun. ALFONSA SVARINSKĄ aukščiausio krašto žymeniu – „Gran Cordon“. Nuotraukoje – kun. A. SVARINSKAS su lietuvių delegacija. Iš kairės: VINCAS BARONAS, dr. VYTAUTAS DAMBRAVA, protokolo dir. MANUEL GUERRA, kun. A. SVARINSKAS, vertėja DANUTĖ ROSALES, inž. ANTANAS ŠULCAS, inž. BRONIUS DEVEIKIS

Vilnius ir nepriklausomybė

Kovo 16 d. Maskvoje vyko Aukščiausiojo sovieto deputatų suvažiavimas. Jame Gudijos atstovas V. M. Semionov pareiškė, kad kai 1939 m. Raudonoji armija užėmė miestą „Vilno“ su jo sritimi, Gudijos sovietinė valdžia buvo priversta perleisti šias žemes Lietuvai, bet dabar, kai Lietuva siekia nepriklausomybės, Gudija ryžtingai reikalauja šių žemių sau. Prieš Lietuvos nepriklausomybę nukreiptame mitinge, įvykusiame prieš sporto rūmų, buvo nešiojamas transparentas su rašu lenkų ir rusų kalbomis: „Vilniaus kraštas nėra Lietuva“.

Vilniaus krašto sąvoka ir jo teritorija

„Vilniaus balso“ redaktorius Rapolas Mackonis 1940 m. kovo 1 d. parašė straipsnį, pavadintą „Nėra jokio (Vilniaus) krašto — yra tik apskritys“. To meto lietuvių spaudoje buvo vengta naudoti terminus „Vilniaus kraštas“ arba „Vilnija“, bet buvo imta naudoti nauji pavadinimai, kaip „Rytų Lietuva“ arba „Vilniaus sritis“. „Wilenszczyzna“ arba „Kraj Wilenski“ egzistuoja tik lenkams, nes tai yra lenkų sala gerokai atitolusi nuo ištisai lenkų apgyvendintų plotų. Šiuos lenkų terminus lietuviai išsivertė į „Vilnija“ ir „Vilniaus kraštą“, nors Linkmenų aukštaitis nesiskiria nuo Saldutiškio aukštaičio, o Marcinkonių dūžkas nuo Merkinės dūžko, tačiau pirmieji yra „vilniečiai“, o antrieji ne. Šie neologiški terminai visgi taip stipriai prigijo lietuvių kalboje, kad ir nenorint jie yra plačiai gyvojoje kalboje ir spausdintame žodyje naudojami.

Kur šis kraštas prasideda ir kur jis baigiasi, priklauso nuo to, kas apie jį kalba ir kokius tikslus kalbėdamas apie jį turi. Tarpkario metais buvo palinkimas laikyti Vilniaus kraštą visą trečdalį Lietuvos teritorijos nuo demarkacinės linijos ligi sienos, nustatytos 1920 m. Lietuvos — Sov. Sąjungos sutartimi. Tai buvo padaryta remiantis tuo, kad to krašto

autochtonai yra nutautėję lietuviai ir turėtų grįžti prie savo tautos kamieno. Kai kurie šio meto Lietuvos lenkų veikėjai irgi norėtų šią sieną laikyti Vilnijos siena, nes tai gerokai sumažintų lietuvių skaičių šiame krašte ir padėtų lenkams sukurti autonominę lenkų teritoriją, sudarytą iš Lietuvos ir Šalčininkų rajonų paskelbimas autonomine lenkų teritorijomis ir lenkškumo stiprinimas Gudijoje teikia šioms svajonėms šokių tokių vilčių.

Jeigu anksčiau buvo kalbama, kad lenkiškumas Gudijoje nyksta, tai dabar padėtis pasikeitė: Gardino universitete 1989 m. įsteigta polonistikos katedra, lenkų kalba yra dėstoma mokyklose, atsirado folkloriniai ansambliai, organizacijos, radijo valandėlė Gardine, tapo paskirtas lenkas vyskupas Gudijai, yra 129 parapijos, kur beveik visose yra lenkų liturginė kalba, pavyksta importuoti dvasiškius iš Lenkijos, kaip pvz. Beniakinys ir pan. Pagal 1989 metų gyventojų surašymą, Gudijoje yra 418.000 lenkų.

Dabartinė Vilniaus krašto teritorija apibrėžė Sov. Lietuvos enciklopedija: jam priklauso žemės tarp buvusios demarkacinės linijos ir dabartinės Lietuvos-Gudijos sienos. Tai ilgas žemės plotas nuo Druskininkų ligi Turmanto. Gudijos ribose lieka Gervėčių, Pelesos ir Apso lietuviai.

Vilniaus krašto gyventojai

Vilniaus universiteto kartografas Petras Gaučas rašo, kad pagal 1989 m. gyventojų surašymą Vilniaus krašte buvo 920.000 gyventojų, kurių du trečdaliai gyveno Vilniaus mieste. Vilniaus kraštą sudaro Vilniaus miestas, Vilniaus ir Šalčininkų rajonai, beveik visi Švenčionių ir Ignalinos rajonai, rytinė dalis Trakų, pietinė Varėnos ir dalys Širvintų, Molėtų ir Zarasų rajonų. Šiose žemėse gyvena 46%

lietuvių, 26% lenkų, 18% rusų, 5% gudų ir 5% kitų tautybių asmenų. Vilniaus mieste yra 51% lietuvių. Čia jų yra daugiau negu lenkų visoje Lietuvoje. Šalčininkų rajone yra 80% lenkų, Vilniaus 63%, rytinėje Trakų rajono dalyje 36%, Švenčionių 29%, Ignalinos ir Varėnos rajonuose apie 8%. Nors beveik pusė visos Lietuvos lenkų gyvena Vilniuje, tačiau jų ten yra tik 19%. Viso Lietuvoje yra 258.000 lenkų, o Vilniaus krašte mažiau negu 240.000.

Lenkų spauda, rašydama apie lenkų tautinę mažumą Lietuvoje, turi polinkį lenkų skaičių didinti. Netgi Vilniaus „Kurier Wilenski“ (anksčiau „Czerwony sztandar“) tą skaičių pakelia bent ligi 300.000, nors turi oficialius statistinius duomenis. Savo netikslumus lenkų spauda teisina tuo, kad kai kurie lenkai gali būti užrašyti gudais, lietuviais arba rusais. Neatrodė, kad sovietų statistinis biuras norėtų lenkų skaičių didinti arba mažinti. Taip pat yra galimybė, kad lenkai surašinėtojai neapsprendusius „tuteišus“ arba gudus galėjo užrašyti lenkais.

Statistinių duomenų tikslumą patvirtina šių metų rinkimai į Lietuvos parlamentą. Vilniuje iš 21 rinkiminės apygardos trijos laimėjo lenkai, kurių du buvo Sąjūdžio remiami. Kiti penki yra iš Vilniaus ir Šalčininkų rajonų. Lenkai gavo maždaug tokią patį balsų nuosimtį, koks jų yra rinkiminėse apygardose.

Šie statistiniai duomenys rodo, kad dabartiniame Vilniaus krašte lietuviai sudaro gausiausią grupę ir, jeigu būtų pravestas referendumas dėl šio krašto priklausomybės Gudijai, lietuviai laimėtų. Kai „Atgimime“ buvo išspausdintas projektas dėl Šalčininkų rajono perleidimo Gudijai, Lietuvos lenkų spaudoje buvo tam smarkiai priešinamasi. Apie šio krašto galimą prijungimą prie Lenkijos nieko nekalba, nes Šalčininkai yra žymiai toliau nuo Lenkijos negu Kaunas.

Apie Klaipėdos prijungimą prie Rusijos, o Vilniaus prie Gudijos buvo kalbama trečiaame neeiliniame Aukščiausiojo sovieto deputatų suvažiavime Maskvoje. Pagal Brazauską, Gorbachiovas jam pasakęs tą patį. Jeigu „demokratizatorius“ Gorbachiovas bandytų tai jėga padaryti, būtų didelis laisvo apsisprendimo teisės pažeidimas. J.B.

Laiškas iš Vilniaus

(...) Jau savaitę gyvename Lietuvos respublikoje.

Sunku išsakyti jausmus ir pergyvenimus, kurių tiek daug ir įvairūs. Labai daug laiko prabėga prie televizoriaus. Žiūrime ištisai transliuojamas Aukščiausios Tarybos sesijas, kuriose priimami svarbūs nutarimai, vyksta karštos diskusijos. Ypač neringos buvo pirmosios sesijos, kol dar nebuvo nusistovėjęs darbas, nesudaryta vyriausybė. Šiomis dienomis labai garsina Maskva — sekmadienį virš namų skraidė kariniai lėktuvai, padarytas aršus pareiškimas. Su tuo jau kažkaip apsipratom, nesibaiminam, ramiai dirbam. (...) 1990 m. kovo 20 d.

Garbingajį svečią prof. Br. Kuzmicką balandžio 7 d. Anapilio salėje su duona ir vynu pasitinka savanoris-kūrėjas Vl. Kazlauskas, jauniausias kartos atstovė, dr. M. Arštikaitytė-Uleckienė, Lietuvos generalinis konsulas H. Lapas. Nuotr. O. Burzdžiaus

PRANEŠIMAS IŠ LENKIJOS

Jaunuolio protestas Amerikai

Prie JAV ambasados Varšuvoje badavo 11 dienų Andrzej Pietruczanis, reikalaujamas JAV prezidentą pripažinti Lietuvos nepriklausomybę. Ambasados sarginiai nugriovė badautojo palapinę, trukdė jo poilsį

EVALDAS ŽEROMSKIS

Rašau šį pranešimą, kai mūsų Tėvynėje vyksta nelygi kova už tautos laisvę ir nepriklausomybę. Vakarų valstybės, de-ja, kaip ir praeityje, apsiribo-jo tik labai bendro pobūdžio pareiškimais, kurie Maskvai reiškia tiek pat, kiek pernykš-tis sniegas.

Lenkija, kurioje aš gyvenu, labai greitai ir aktyviai atsi-liepė į Lietuvos nepriklausomybės atstatymo deklaraciją. Ypač entuziastingai ją sutiko lenkų demokratinė visuomenė ir jos politinės organizacijos. Noriu papasakoti tik vieną epi-zodą, kuris parodo lenkų jau-nosios kartos nuotaikas Lie-tuvai ir JAV laikysena.

JAV prezidentui Bushui pa-kartotinai atsisakius pripa-žinti Lietuvos vyriausybę, prie JAV ambasados Varšuvo-je jaunimo federacijos ini-ciatyva surengė bado streiką 24 metų geležinkelio tarnau-tojas Andrzejus Pietruczanis. Badavimas prasidėjo kovo 27 d., 15 v. Buvo pastatyta pala-pinė, kurioje, nepaisant nei šalčio, nei lietaus, už Lie-tuvos pripažinimą kentėjo šis lenkų jaunuolis.

Tuo pačiu metu vyko para-šų rinkimas po peticija JAV prezidentui su reikalavimu pripažinti Lietuvos vyriau-sybę.

Pradžioje ambasadoriaus reakcija buvo santūri ir man-dagi: pažadėjo painformuoti prezidentą apie badavimą bei reikalavimus ir rezultatus pra-nešti badaujančiam. Tačiau atsakymo nesulaukta iki šiol,

o pagalba Maskvai KGB stiliu-mi atėjo gana greitai. Naktį iš kovo 30 į 31 apie 3 v. keturi ka-reiviai iš JAV ambasados nu-vertė badaujančio palapinę, nuplėšė plakatus.

Balandžio 1 d. kažkoks ame-rikietis atsidėdė girtuoklį, pa-statė jį prieš palapinę filma-vimui, kad sukompromituotų badaujančią. Naktį iš balan-džio 2 į 3, apie 1 v., amerikie-čių kareivis pradėjo naktinės egzekucijos seansus, daužyda-mas metaline dėžute į geleži-nės ambasados tvoros virbus ir šaukdamas: „Miegoti nega-lima!“

Manau, kad Š. Amerikos lie-tuvių bendruomenė turi būti informuota apie tai ir parei-kalauti pasiaiškinimo iš JAV vyriausybės.

Jaunuolis badavo 11 parų, gėrė tik vandenį. Nutraukė bado streiką balandžio 6 d. va-kare tik po emigracinės Len-kijos vyriausybės Londone prezidento R. Kočurovskio as-meninio kreipimosi, nors prieš tai jau ir gydytojas nerimavo dėl jo sveikatos bei reikala-vo nutraukti badavimą.

Parašų surinkta per 5000 ir perduota JAV ambasada. Para-šų rinkimo vajus tęsiasi.

Manau, kad Š. Amerikos lie-tuvių bendruomenės ir apla-mai demokratinė visuomenė turėtų atkreipti dėmesį į tokį pasiaukojantį lenkų jaunuo-lį ir į JAV ambasados elgesį.

Pridedu A. Pietruczanio ad-resą: Andrzej Pietruczanis, ul. Partyzantow 3, m.12, 00-629 Warszawa, Poland. Tel. 250-412.

P.S. Jo proposenelis buvo lietuvis, pavarde Pietrušonis (?).

Baltiečių vakare balandžio 4 d. Kanados parlamento rūmuose. Iš kairės: Baltiečių vakarui remti senatorių ir parlamentarų komiteto pirm. MICHAEL WILSON, RITA RUDAITYTE, RŪTA DANAITYTĖ. Nuotr. L. Giriūno

Vaikų ašaros - tautos skausmas

Rašo sociologas Vytautas Antanaitis iš Lietuvos

Niekas taip nenukentėjo nuo komunistinės auklėjimo sistemos kaip vaikai. Degrada-vo tėvai — kentčia vaikai.

Šiuo metu Lietuvoje yra šeši kūdikių namai, kuriuose gy-vena 840 mažylių. Vienuolika iki mokyklinių vaikų namų su 960 auklėtinių. Penkiuose mo-kykliniuose vaikų namuose gy-vena ir mokosi 547 našlaičiai. Šešios internatinės mokyklos skirtos našlaičiams turi 1154 auklėtinius. Dvidešimt vienoje bendro lavinimosi internati-nėje mokykloje yra 4019 auklė-tinių tarp jų 610 našlaičių. Keturiuose vaikų internatuose auga vaikai invalidai, turin-tys psichikos sutrikimus. O kur dar specialios profesinės technikos mokyklos, o kur dar apie 58 tūkstančiai nedarnių ir nuolat girtaujančių šeimų, kuriose auga 14,800 vaikų?

Aukščiau pateikti skaičiai verčia rimtai susimąstyti, o vaikų ašaros yra mūsų tautos skausmas. Regiu aš tas ašaras

kiekvienose kūdikių namuose, pagalbines mokyklose. Kiek sugalvota „mokymosi įstaigų“ niekuo nekalties vaikams įkalinti. O juk dau-gelis vaikų turi tėvus, kurie dirba arba valkatauja. Kaip išvaduoti šiuos vaikus? Tokį atsakymą mes turime duoti šiandien, kai žengiame į ne-priklausomybę. Juk vaikams ją kuriame. Negalima kalbėti apie laisvą Lietuvą, kai nelais-vi jos vaikai. Neatiduokime jų niekam — tegu jie gyvena šeimoje ir atsibudę anksty-rytą ištaria brangiausią pa-saulyje žodį — mama, aš tave noriu matyti kasdien, o ne kar-tą savaitėje, o gal būt tiktai metuose, kai tu aplankai mane vaikų namuose arba kai mane atveda tave aplankyti Pane-vėžio moterų kalėjime.

Šiandieninėje Lietuvoje prasidėjus tautiniam atgimi-mui, padidėjus Bažnyčios įta-

(Nukelta į 5-tą psl.)

Tuoju gausite naują Ontario sveikatos kortelę.

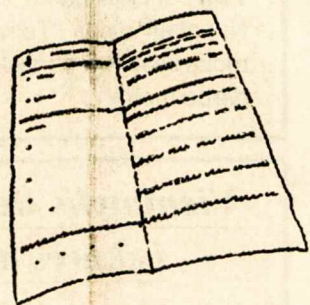
Ji pakeis jūsų OHIP kortelę ir suteiks jums tą patį patarnavimą.

Kas yra toji Ontario sveikatos kortelė?

Tai plastinė kortelė, kurioje yra atspausdintas jūsų vardas ir naujas asmeninis sveikatos numeris. Ji suteiks jums tą patį draudos patarnavimą, kurį jūs gaunate pagal OHIP.

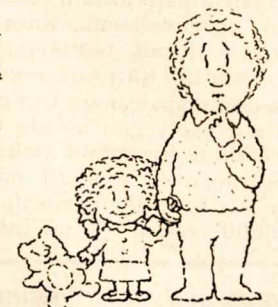
Kaip aš galiu gauti naują Sveikatos kortelę?

Patikrinkite savo gaunamą paštą, ar gavote Sveikatos kortelės paaiškinimų rinkinį. Atidžiai perskaitykite paaiškinimus, tada užpildykite blanką ir grąžinkite tuoj pat mums apmokėtame voke, kurį gausite pridėtą. Kuo greičiau mes gausime jūsų blanką, tuo greičiau jūs gausite naują Health Card.

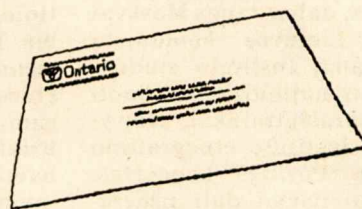
Kodėl man reikia naujos Sveikatos kortelės?

Tai pakeis jūsų OHIP kortelę ir užtikrins jūsų išlaidų apmokėjimą už medicininius patarnavimus. Naujoje Health Card yra atspausdintas jūsų asmeninis numeris. Niekas kitas negali jo naudoti. Tai yra visam jūsų gyvenimui. Kol jūs gausite naują Health Card, naudokite savo OHIP kortelę.

Kaip aš gausiu Health Card Information Kit?

Paaikškinimų rinkinys apie sveikatos kortelę bus atsiųstas į kiekvieną Ontario provincijoje gyvenamą namą. Papildomą rinkinį galima pasiimti iš Canada Post Offices arba iš vietinės Ministry of Health raštinės.

Aš esu pensininkas. Ar aš gausiu naują Ontario Senior Citizen Privilege Card?

Nauja Health 65 Card pakeis abi jūsų OHIP ir jūsų Ontario Senior Citizen Privilege Card. Nuo 1990 m. liepos 1 d. vienas numeris naujoje Health 65 Card suteiks jums tą patį privilegiją.

Kodėl daromi šie pakeitimai?

Ontario sveikatos ministerija keičia sistemą, kad pagerintų jūsų aptarnavimą. Naujos kortelės padės surinkti reikalingus duomenis apie teikiamus patarnavimus, kurie parodys sveikatos padėtį, suteiks ministerijai galimybę veiksmingai planuoti ateityje reikalingą sveikatos priežiūrą. Šis asmeninis numeris bus laikomas visiškai paslaptįje. Jeigu jūs norite daugiau paaiškinimų, susisiekite su artimiausia Ministry of Health raštine arba paskambinkite tolimam nemokama linija Health Card Information: 1-800-268-1154. Telefono prietaisas kurtiems (TDD): 1-800-387-5559.

LAISVĖJANČIOJ TĖVYNĖJ

AMBULATORIJA VABALNINKE

Naujas mūrinis dviejų aukštų ambulatorijos pastatas išaugo Biržų rajono Vabalninko mieste. Naujoji ambulatorija turi du butus medicinos personalui, vidaus ligų, fizioterapijos ir vaikų stomatologijos kabinetus, laboratoriją, medicininių patarimų skyrių moterims ir vaistinė.

PASTATŲ UŽĖMIMAI

Iš Maskvos atsiųsti sovietinės kompartijos atstovai su ginkluotais sargybiniais užėmė nemažai partinių pastatų, kuriuos savo nuosavybe laiko Sovietų Sąjungos komunistų partija. Tokie įsiveržimai daugiausia palietė Vilnių. Maskvos partiečiams talkina nuo Lietuvos kompartijos atsiskyrę komunistai, ištikimi maskviniai platformai. Tokiose operacijose bene labiausiai pasižymėjo naujieji Maskvos sparno centro komiteto sekretoriai Mykolas Burokevičius, Juozas Kojelis, Vladas Švedas. Lietuvoje jie vadinami naktinės partijos atstovais. Mat atsiskyrę nuo savitumą paskelbusius Lietuvos komunistų partijos, jie nakties metu persiorganizavo, prisitaikydami prie Maskvos politinės platformos. Vidas Rachlevičius "Lietuvos ryto" balandžio 3 d. laidoje pasakoja: "Dar prieš savaitę naktinės partijos vadovai agitavo už viešumą, tvirtino, kad nesėdi kabinetuose, o bendrauja su masėmis. Tačiau po pergalingo tarybinės armijos žygio į LKP CK rūmus ir kitus pastatus kareiviai nebegirdėti tokių žodžių. Sekdami pasaulio proletariato vadų pavyzdžiu, platformininkų vadai, pavyzdžiui, draugas M. Burokevičius ar V. Švedas, galėtų užlipti ant kokio nors modernesnio šarvuotojo ir minios akivaizdoje teatrališkai mostelti ranka į koki nors dar neužimtą pastatą. Gal po keletrių metų dėkinga tauta užkeltų istorinį šarvuotą ant pjedestalo. Tačiau savo teiseitumu įsitikinti platformininkai pasislėpė už milicininkais perengtos kariuomenės nugarų, o siekdami dar intensyviau bendrauti su liaudies masėmis, nuo okupuoto Partijos istorijos instituto durų liepė nusukti rankeną..."

AUKOS BUROKEVIČIUI

Kovo 25 d. apie 30 įsiveržusių ginkluotų parašiutininkų užėmė Vilniaus aukštąją kompartijos mokyklą. Rūmus savo kontroliuoti perėmė iš Maskvos atsiųsta sovietų kompartijos centro komiteto ideologinė komisija. Rektorių S. Šimkų be administracijos žinios atleido Maskvai tarnaujantys vietinės kompartijos veikėjai V. Lazutka ir V. Švedas. Patalpomis tuose rūmuose naudodavosi ir Vilniaus pedagoginis institutas, kuriame profesorius sovietinių istorijos doktoratą turintis Mykolas Burokevičius, dabar tapęs Maskvai ištikimiu Lietuvos komunistų sekretoriumi. Instituto studentų į rūmus neleidžia ginkluoti sovietų parašiutininkai. Neįvyko net ir instituto etnografinio ansamblio "Poringė" koncertas. Ansamblio nariai dalį progra-

mos atliko ant laiptų prie uždaryto pastato durų, rinkdami aukas savo prof. dr. M. Burokevičiui "išrūkyti". Buvo surinkta apie 700 rublių, kuriuos "Poringės" ansamblis atidavė sovietų parašiutininkų nuniokotai Naujosios Vilnios psichiatriinei ligoninei. Vilniaus pedagoginio instituto mokslinė taryba atšaukė 1976 m. rugpjūčio 27 d. dr. M. Burokevičiui suteiktą mokslinį profesoriaus vardą. Esą jis savo paskaitose dažnai iškraipydavo ir klastodavo Lietuvos istoriją, pažeidinėdamas mokslininko etiką. Tokiu elgesiu pasipiktinę studentai atsisakė davimo klausyti jo paskaitų ir jam egzaminuojant laikyti valstybinius egzaminus. Nutarime taipgi rašoma, kad M. Burokevičius, grubiai pažeisdamas aukštosios mokyklos autonomiją ir mokslininko pedagoginę etiką, paprasčiausiai Sovietų Sąjungos karinę vadovybę atsiųsti karius į Vilniaus aukštosios partinės mokyklos ir pedagoginio instituto patalpas.

SPAUDOS RŪMUOSE

Lietuviams bene didžiausią rūpestį kelia Vilniuje pastatyti Spaudos rūmai. Juose yra didžiųjų laikraščių redakcijos ir Lietuvos komunistų partijos centro komiteto spaustuvė, kurią sovietinės kompartijos centras Maskvoje taip pat laiko savo nuosavybe. Rūmus nuo balandžio 1 d. saugo ne desantininkai, o Sovietų Sąjungos vidaus reikalų ministerijos kariuomenės padalinio kariškiai, tarnaujantys Lietuvoje. Pasak tų sargybinių, jie čia buvo atsiųsti ne užimti Spaudos rūmų, o saugoti žurnalistus ir spaustuvininkų nuo netikėtumų, kurių šiomis dienomis galima laukti kiekvieną minutę. Tokiu netikėtumu tapo Sovietų Sąjungos kompartijos centro komiteto ideologinės komisijos apsilankymas su platformininku sekr. Juozu Kojeliu, atliekančiu šeiminko misiją. Susirinkusiems spaustuvininkams ir žurnalistams buvo perskaityti ultimatumo dvikantys nutarimai, reikalaujantys, kad čia nebūtų spausdinami laikraščiai, "Atgimimas", "Sloga", "Gimtas", "Kraštas", "Respublika", "Echo Litvy" ir "Kurier Wilenski". Komisija nori, kad Spaudos rūmuose būtų leidžiami ir spausdinami trys kiti laikraščiai: "Tarybų Lietuva", "Sovetskaja Litva" ir "Litva Radziecka". Ateityje Spaudos rūmus perėmusi ideologinė komisija iš Maskvos žada įvertinti ir kitų leidinių "tikslumą". Leidyklos administracija buvo įpareigota užtikrinti šių nutarimų vykdymą. Spaustuvininkų tarybos pirm. P. Lunys šiuo klausimu žadėjo sušaukti atskirą pasitarimą. Pasak jo, spaustuvininkai yra linkę vykdyti tik Lietuvos respublikos parlamento nutarimus. Nuogastaujama, kad Maskva gali sustabdyti laikraštinių popierių ir dažų tiekimą. Tokio popieriaus galima pasigaminti ir Lietuvoje, kai kuriuos fabrikus pertvarkius į gamybas. Ofsetinių plokščių dar užteks metams. Dažų atsargos baigiasi. Juos gamina tik viena įmonė Sovietų Sąjungoje. V. Kst.

"GYVATARO" 40 metų veiklos sukakties KONCERTAS-BALIUS-ŠOKIAI

gegužės 5, šeštadienį, 6 valandą vakaro, Fennell Gardens, (300 Fennell Avenue East, Hamilton, Ontario)

Bilietus prašome įsigyti iš anksto pas K. Deksnį, tel. 332-6006, B. Mačį, tel. 632-4558 arba sekmadieniais Jaunimo centre po pamaldų.

Maloniai kviečiame ir visų laukiame.

Rengėjai

Vilniaus pedagoginio instituto etnografinis ansamblis "Poringė", su rengęs koncertą prie Vilniaus aukštosios partinės mokyklos durų. Salėnį neįleido M. Gorbaciovo atsiųsti parašiutininkai, kuriuos iškviė prof. dr. Mykolas Burokevičius, Maskvai tarnaujančių komunistų sekretorius. "Poringės" ansamblio nariai surinko 754 rublius ir 76 kapeikas jam "išrūkyti" iš šių pareigų ir Lietuvos

Nuotr. Raimondo Koiros

Edmonton, Alberta

ŠIŲ METŲ KOVO MĖNUO mūsų lietuvių kolonijoje buvo gausus įvairiais įvykiais. Kai kurie iš jų ne vienam paliks ilgai neužmirštami. Čia juos paminėsiu chronologine eiga: Kovo 4, naujos Lietuvos namų ir Bendruomenės valdybos rinkimai. Valdybą buvo išrinkti: pirm. dr. P. Klemka, vicepirm. M. Melikauskienė, sekretorė bei išdalinė E. Kadienė, jaunimo reikalams – D. Dubauskas. Taip pat išrinkti informacijos, parengimų, pastato-inkio bei Misijos-koplyčios reikalams pareigūnai. Nuosirdi padėka išreikšta buvusiam pirmininkui Algiiui Dudaavičiui už 10 m. stropiai eitais pareigas. Sėkmės naujai valdybai! Kovo 11 d. – Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo diena pakiloje šventiškoje nuotaikoje buvo paminėta Lietuvos namų salėje. Tai buvo triumfo bei džiaugsmo diena, ne vienam išpausdinti ašaras. Minėjimą atidarė Lietuvos namų pirmininkas. Buvo įneštos Kanados, Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavos. Garsiai nuskambėjus Kanados ir Lietuvos himnams, dr. Klemka tarė trumpą žodį anglų kalba. Po to sekė miesto valdybos, latvių ir estų atstovų sveikinimai. Prie gražiai gėlėmis papuoštų stalų, apdėtų gausiais valgiais dr. P. Klemka pakėlė taurę ir pasiūlė tostą už laisvą Lietuvą. Visi jausmingai sugiedojo "Lietuva brangi". Salė buvo papuosta šimtais trispalvių balionų, kurie buvo paleisti ir melyną Albertos erdvę... Visi šie įvykiai buvo filmuojami ir rodomi televizijoje, o sekančios dienos laikraščiai su nuotraukomis visa tai plačiai aprašė. Kovo 17 – grupė tautiečių su dr. P. Klemka ir A. Dudaavičiumi rinko parašus miesto centre, norint paremti Lietuvos nepriklausomybę. Tautiečiai su plakatais, reikalaujančiais pagalbos Lietuvai, demonstravo miesto centre. Tai pastebėjo spauda ir televizija. Kovo 25 – pamaldos su vilgija už Lietuvą, dalyvaujant gausiam žmonių skaičiui, įvyko Sacred Heart šventovėje sekmadienį, 7 v.v. Pamaldas laikė ir už Lietuvą meldė Garry LaBouane. Pranešimai su vigilijos nuotraukomis sekančią dieną buvo abiejose miesto dienraščiuose.

dėmesį ne tik praeiviai, bet tuojau atvyko ir televizijos stoties pareigūnai ir, nufilmavę šį įvykį, rodė vakaro programos žiniuose. Kovo 31, šeštadienį, didžiulis mitingas už Lietuvos nepriklausomybę, dalyvaujant šimtam žmonių, įvyko "Churchill Plaza" aikštėje. Mitingui vadovavo ir pagrindinę kalbą pasakė Algis Dudaavičius. Prieš tai kun. Valdas Braukyla anglų ir lietuvių kalbomis sukalbėjo invokaciją. Tribūnoje tautiniais draubūžiais pasipuošė budėj M. Andriulevičienė ir M. Melikauskienė.

HALLING ELECTRICAL

(Estonian)

Gyvenamiems namams ir komerciniams pastatams.

- elektros išvedžiojimas
- elektros vielų atnaujinimas
- elektrinis šildymas
- vėdinimo įrengimas
- geras darbo atlikimas

Tel. 762-9190 LICE 1044

Advokatas

AUDRIUS A. STONKUS

20 Hughson St. South, Suite 1003

(Union Gas Building)

Hamilton, Ontario L8N 3C8

Telefonas

(416) 529-7462

ED MASOTTI REAL ESTATE LTD. REALTOR

2093 Pine St. Burlington, Ontario L7R 1G1

Jei norite pirkti ar parduoti namą, patarnauju lietuvių kalba Hamiltone ar Burlingtone

ANELĖ MURAUŠKAITĖ

Verslo tel. 637-2376

Namų tel. 389-4242

Hamiltono lietuvių kredito kooperatyvui "Talka"

reikalingas raštinėje tarnautojas-ja.

Pastovus darbas, geras pradinis atlyginimas su greitu algos pakėlimu. Turi mokėti lietuvių ir anglų kalbas.

Taip pat pranešame, kad vasaros metu priimsime dirbti studentą. Norintieji dirbti "Talkos" raštinėje, turi būti baigę 12 klasių, moką lietuvių ir anglų kalbas. Prašymus įteikti "Talkos" raštinėje darbo metu.

"Talkos" valdyba

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ "TALKA" KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto. Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 32 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 9%
santaukas 8%
kasd. pal. taupymo s-ta 7.5%
90 dienų indėlius 10.5%
1 m. term. indėlius 11.5%
1 m. term. ind. mėn. pal. 11%
3 m. term. indėlius 11%
RRSP ir RRIF (pensijos) .. 8.75%
RRSP ir RRIF 1 m. 11.5%
RRSP ind. 3 m. 11%

IMAME UŽ:

asmeninės paskolas 16%
nekiln. turto pask. 1 m. 13%
nekiln. turto pask. 2 m. 12.75%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Klivlando lietuviai pensininkai vasario 7 d. atšventė Jono Aleksos šimtąjį gimtadienį. Sukaktuvininkui buvo atsiųsti tradiciniai sveikinimai iš JAV prez. G. Busho, Ohio gubernatoriaus R. Celesto, Ohio atstovės JAV kongrese M. R. Oakar. Lietuvių pensininkų klubo pirm. Jurgis Malskis sukaktuvininką pasveikino lietuvių vardu. Jonas Aleksas gimė 1890 m. vasario 6 d. dabar jau į miestelį išaugusiame Griškabūdžio kaime, Šakių rajone, pasiturinčių ūkininkų šeimoje. 1924 m. vedė ūkininkaitę Antaniną Bacevičiūtę. Vokietijon jie su kitais lietuviuiais pasitraukė lemtingaisiais 1944 m. Pokaryje atvyko į JAV, įsikūrė Klivlande ir dirbo fabrike. Pensininkų amžiuje abu kepė ragūlius. Žmona Antanina mirė 1984 m. birželio 25 d. Sukaktuvininkas, neturėdamas vaikų ir artimų giminių, liko vienas ir persikėlė į lietuvių rajoną. Šiimtmetis J. Aleksa dar pėsčias ateina bažnyčion ir į artimesnes krautuves.

Lietuvių dantų gydytojų sąjunga Čikagoje šiemet švenčia veiklos keturiasdešimtmetį. Tradiciniuose metiniuose pietuose Lietuvių tautiniuose namuose kovo 11 d. buvo susilaukta beveik pusantro šimto dalyvių. Sąjungos keturiasdešimtmečio veiklą aptarė Julija Šmilgienė. Lietuvių dantų gydytojų sąjunga buvo įsteigta išieivijoje 1950 m. kovo 4 d. rūpintis profesionaliais dantų gydytojų reikalais. Tada daug vargo turėta su Lietuvos universitetų diplomais, kurių nepripažino JAV institucijos. Lietuviams dantų gydytojams teko rinktis kitas specialybes arba pakartoti studijas ir išlaikyti egzaminus. Tokiose aplinkybėse 1953 m. balandžio 25 d. buvo surengtas pirmas pobūvis su koncertu, kurio programą atliko Lietuvos operos teatro pažiba Vincė Jonuškaitė, mezzosopranas. Tas renginys tapo tradiciniu ir buvo surengiamas kasmet su skirtingais programos atlikėjais. Sąjungos valdybai vadovavo pirmininkės – a.a. Antanina Mačiukienė, Antanina Trimakienė (dabar seselė Rita Putnė), Alicija Ruibienė ir Eleona Repšienė. Sąjunga savo robotomis lėšomis rėmė veiksmus, fondus, dainų ir tautinių šokių šventes, stovyklas, mokyklas, Vasario 16 gimnaziją, vargan patekusias dantų gydytojų šeimoms išieivijoje ir Lietuvoje. Šiais paramai buvo surinkta apie \$35.000. Paskutiniaisiais metais ribojamasi tik pagalbos reikalingomis dantų gydytojų šeimoms JAV ir Lietuvoje.

Vokietija

Negausi Štutgarto lietuvių kolonija Vasario 16 minėjo kovo 4 d. Bad Cannstatter, Štutgarto priemiestyje, Kolpingo namų koplyčioje ir salėje. Minėjimas pradėtas ekuameninėmis pamaldomis: su evangeliniais liuteronais meldėsi jų kun. Fr. Skėrys, o katalikams Mišias atnšavo Vasario 16 gimnazijos kapelionas kun. Edmundas Putrišas. Minėjimą salėje vokiečių ir lietuvių kalbomis pradėjo dr. J. Norkaitis, aptaręs politinius įvykius Rytų Europoje, prisidėjusius tautų išsilaisvinimo iš sovietinio komunizmo. Kasparas Dikšaitis, VLIKo atstovas prie Europos parlamento Strasboure, skaitė paskaitą apie Lietuvos tikinčiųjų kovą už religijos laisvę, kuri taipgi buvo sujungta ir su nepriklausomybės siekais Lietuiai. Jautrių žodį tarė 1989 m. pabaigoje gydytis atvykęs Algimantas Andreika, buvęs sovietų kalnys ir bado streiko dalyvis. Muzikinę programą, papildytą liaudies dainomis ir eilėrašiais, atliko Vasario 16 gimnazijos moksleiviai, vadovaujami mokytojo Arvydo Paltino.

Brazilija

VIII-sis Pasaulio liuteronų sąjungos suvažiavimas įvyko Curitibaje sausio 30 – vasario 8 d.d. Lietuvos liuteronams atstovavo kun. diakonas Jonas Kalvanas, aptarnaujantis Tauragės parapijos filijas, Vilniaus parapijos atstovai Kristina Ivanaušienė ir Valdas Aušra. Prie jų prisijungė ir Tauragėje 1939 m. balandžio 25 d. gimusi, nuo 1941 m. V. Vokietijoje gyvenanti kun. diakonė Tamara Schmidtiene, Curitibaje atstovavusi visoms Liuteronų Bendrijoms tremtyje. Lietuviai, latviai ir estai paruošė Baltijos valstybes liečiančią rezoliuciją, kurią priėmė visi suvažiavimo dalyviai. Joje džiaugiamasi, kad Dievas išgirdo R. Europos išsilaisvinimo šauksmą, kuris yra nu-

TRANSPAK GARANTUOJA ELEKTRONINES PREKES

DUODAME 2-JŲ METŲ GARANTIJĄ. Siunčiame video, stereo magnetofonus ir televizorius. Sutartis pasirašyta su ELEKTRONU – didžiausia elektroninių prekių taisyimo įmone Lietuvoje.

VAISTAI. Siunčiame receptinius ir nereceptinius vaistus. "Bayer" aspirinas (600 tbl.), multivitaminai, "Advil" ir kt. \$65. Vaistus galime pakeisti arba pridėti didesnį kiekį pagal pageidavimą. MUITO NERA.

ĮVAIRŲ MAISTO SIUNTINIAI. Delikatesiniai mėsos gaminiai – sprandinė, rūkytos desros, skilandis ir kt.; kava, kakava, prieskoniai. Šių siuntinių turinį ir svorį sudarysime pagal jūsų pageidavimą. MUITO NERA.

PINIGŲ PERVEŽIMAS. Palikimai tvarkomi naudingiausiais būdais jūsų giminėms. Galime atidaryti sąskaitą "dolerinėje" trūkstantį prekių įsigyjimui.

DAIKTŲ PERVEŽIMAS. Turime didelę patirtį, siunčiant kargą į Lietuvą ir iš kitų JAV miestų. Siunčiam suviomo, mezzimo mašinas, telefonus, DEVETUS DRABUŽIUS ir t.t. Visos garantuotos elektroninės prekės pristatomos per UPS ir kitus JAV miestus.

Rašydami BŪTINAI PRANEŠKITE SAVO TELEFONO NUMERĮ – atsakymą į savo klausimus gausite greičiausiai – arba skambinkite: 1 (312)436-7772

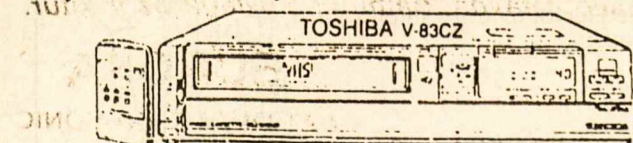
Romas Pukštys, TRANSPAK, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629 Įstaiga veikia kasdien 9-5 v.v. Šešt. 9-2 v.p.p. Arba susitarus.

FIRCHUK TEXTILES LTD.

610 Queen Street West, Toronto, Ontario M6J 1E3

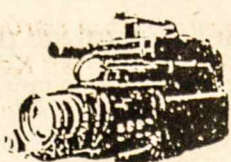
Tel. (416) 364-5036

Turime šių firmų prekes: Sharp, Panasonic, Hitachi, Sanyo, Toshiba, Sony, JVC, AIWA, Akai, National.

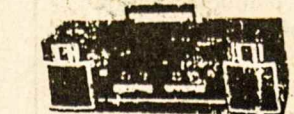
Mes suprantame jus ir jūsų giminių Lietuvoje reikalavimus.

Mes turime didelį pasirinkimą stereo ir video magnetofonų, video kamerų, sintezatorių, kalkuliatorių ir kitų elektroninių reikmenų.

PANASONIC NV-M7EN

Ateikite ir palyginkite mūsų kainas. Malonus patarnavimas, galimybė susikabėti angliškai, ukrainietiškai, lenkiškai, rusiškai bei jugoslaviškai.

SONY CFS-W350S

Visos elektroninės prekės yra PAL/SECAM, 220-VOLT.

Mes siunčiame iki 20 kg siuntinius į Lietuvą. Muitą galite sumokėti Kanadoje ar Lietuvoje. Turime didelį pasirinkimą didelių ir mažų skarių, šalikų, sportinių batų, kelnų (jeans), odinių paltų, dirbtinio kaילו paltų ir kitų drabužių, kuriuos mėgsta Lietuvoje.

Darbo valandos nuo pirmadienio iki šeštadienio

9 v.r. – 5.30 v.p.p.

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Lietuvių informacijos centro pranešimu, balandžio 18 d. Lietuvos Aukščiausioji Taryba ryšium su ekonomine blokada priėmė nutarimą ir kartu su telegrama pasiuntė M. Gorbachiovui ir Sov. Sąjungos ministerių tarybos pirmininkui N. Ryžkovui. Abu dokumentai pasirašyti Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio.

Nutarimo turinys:

— Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba, patvirtinama savo ištikimybę 1990 m. kovo 11 d. aktams ir nuosekliai siekdama Lietuvos respublikos nepriklausomybės įtvirtinimo, būdama įsitikinusi, kad tik dialogo keliu galima surasti priimtinius Tarybų Sąjungai ir Lietuvai sprendimus, nutaria:

1. Preliminarinių parlamentinių konsultacijų tarp Lietuvos ir TSRS, jeigu jos prasidėtų, laikotarpiu iki 1990 m. gegužės 1 d., nepriimti naujų politinių įstatyminių aktų.

2. Kviesti Tarybų Sąjungą, kad ji atsisakytų naudoti bet kurią, taip pat ekonominę, prievartą prieš Lietuvos Respubliką ir jos piliečius.

3. Siūlyti Tarybų Sąjungai pradėti konsultacijas dėl derybų su Lietuvos Respublikos įgaliojama delegacija.

4. Pasiūsti į Tarybų Sąjungą konsultacijoms dėl derybų sąlygų Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos įgaliojama delegaciją, vadovaujamą Aukščiausiosios Tarybos Pirmininko pavaduotojo Broniaus Kuzmicko.

5. Raginti ūkines organizacijas ir piliečius jau dabar nusiteikti griežtai visų išteklių ekonomijai ir dvasinei ištvermei.

Išduoda demokratinius principus

"The Toronto Star" balandžio 16 d. laidoje išspausdino savo dienraščio biuro vedėjo Maskvoje S. Handelmano straipsnį "Kanada turi prabilti apie Lietuvą". Vakariečiai per daug yra susirūpinę nepakenkti Gorbachiovui, ypač baiminasi, kad dešiniųjų kompartijos narių vadovai jo ne-nuvers. Pasak korespondento, tai gyna fantazija.

M. Gorbachiovas dabar yra labiau įsitrafinęs valdžioje negu prieš penkerius metus. Dešiniųjų reakcija daugiausia yra apie ekonominis dalykus. Didesnis pavojus vakariečiams yra M. Gorbachiovo galios didėjimas. Tautybių

Vaikų ašaros - tautos skausmas

(Atkelta iš 3-čio psl.)

kai šeimų darnumo stiprinimui ir vaikų auklėjimui, emė mažėti našlaičių skaičius. Vis mažiau motinų atsisako savo vaikų, kyla dorovinis-dvasinis visuomenės lygis. Tačiau ateityje nusmukusios dorovės klausimams reikės skirti žymiai daugiau dėmesio, nes kitaip teigiamų rezultatų nepasieksime.

Kyla visiškai teisėtas klausimas, kokios priežastys privedė prie šitokios situacijos? Ar šandien galime pilnai kaltinti Lietuvos moteris, vyrus ir jaunimą už tą bedugnę, kurioje atsidūrė Lietuva? Man atrodo, kad visų pirma tai sistemos, kurioje gyvename, pasekmė. Juk tiek metų trėmė, žudė, pratino vogti, gerti alkoholį, mokyklose mokė vaikus neklausyti motinos ir tė-

atvilių jis nėra liberalinių pažiūrų. Jis stipriai gina centro autoritetą. Lietuviai tai puikiai žino. Todėl skubėjo paskelbti nepriklausomybės atstatymą, kol sovietinis valdovas nebuvo gavęs plačių prezidentinių galių.

M. Gorbachiovo tikras plunksnas rodo išvijimas iš Lietuvos užsienio žurnalistas. Maskva gerai žino, kad lietuviai negrasina jokiais smurto veiksmais, bet jų švelni revoliucija sovietinėje spaudoje yra piešiama tamsiom spalvomis. Norima Kaukazo padėtį sulygtinti su Baltijos padėtimi. Į Kremliaus pinkles yra pakliuvusi net ir vakariečių spauda.

Vakarių valdžios savo tyla iš tikrųjų pasidaro sovietinės strategijos bendrininkės. Vakari, besirūpindami sovietinio stabilumu, išduoda savo demokratinius principus. Nėra abejonės, Gorbachiovo per didelis garbinimas dėl atlydžio ir baimė dėl jo išsilaikymo nutraukia vakariečių dėmesį nuo budrumo. Sovietų Sąjunga dar nėra teisinė valstybė. Jėga naudojama pagal vadovybės norus. Nėra ir demokratijos, nors buvo renkamas parlamentas ir prezidentas. Nėra Sov. Sąjungoje ir teisimo, prieš kurį atsakytų valdžia. Prieš keletą metų Kanada buvo avangarde už žmogaus teises Sov. Sąjungoje, ignoruodama Kremliaus marmėjimus už "kišimasi" ir vidaus reikalus". Žmonių kova taikingai ir laisvai nusiprasti savo ateitį nėra mažiau svarbi kaip ir pati jo šaltojo karo era. Laikas Kanadai ir vėl prabilti.

Laikas veikti

"The Toronto Sun" balandžio 18 d. laidoje ryšium su sovietų ekonomine blokada išspausdino vedamąjį "Lietuvos gelbėjimas".

Kai M. Gorbachiovas savo ekonomine blokada nori užtroškinti Lietuvą, žodžių laikotarpis pasibaigė. Lietuva neturi būti pakludyta ant kelių, drąsiai kovodama už laisvę.

Vakari gali pasimokyti iš praeities. Kai 1948 m. sovietai blokavo Vakarių Berlyną, vakariečiai nenusileido ir produktų tiekiamą berlyniečiams suorganizavo lėktuvais. Nežiūrint kai kurių trūkumų, berlyniečiai krizę ištverė ir po metų sovietai panaikino blokadą. Taip Vakari turėtų pasielgti ir ši kartą, suorganizavdami Lietuvai pagalbą. Kanada, kuri save laiko vidutine jėga su sąžine, turėtų toliau užduoti vadovauti.

vo, netikėti Dievu. Griovė šventoves, paniekino mūsų religines ir tautines šventes, pjdė vienus su kitais. To pasekmėje išaugo pykčio medžiai. Juos subrandino ne Lietuvos žmonės, bet sistema kurioje gyvename.

Tik šeima atgimstančioje Lietuvoje gali atstatyti sugriautą dorovę. Nepriklausoma valstybė, mokykla, Bažnyčia turi padėti atsikelti šeimai ir tvirtai atsistoti ant kojų. Šiandien, sprendžiant Lietuvos vaikų ir jaunimo dorovinio auklėjimo problemas, reikia nustoti pigiai politikuoti vardan savo populiarumo, bet reikia Lietuvos ir viso pasaulio lietuviams susiimti už rankų vardan mūsų vaikų ateities.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

Moralinis bailumas

Tame pačiame dienraštyje balandžio 18 d. laidoje korespondentas Bob MacDonald (parašęs anksčiau keletą straipsnių) ragina vakariečius padėti už laisvę kovojančiai Lietuvai. Nėra abejonės, sako korespondentas, Lietuva neatšauks kovo 11 d. paskelbtos nepriklausomybės, nežūrint ekonominio ir kitokio sovietų spaudimo. Lietuvų pozicija labai aiški — galima tartis apie viską, išskyrus nepriklausomybės atšaukimą.

Todėl Vakari Vytautui Landsbergiui ir jo drąsiems žmonėms turi padėti atsispirti prieš Kremliaus vadovą ir jo draugus.

M. Gorbachiovo tikslas aiškus — pakludyti lietuvius ant kelių, badu marinti ir juos priversti prašyti dėdė Gorbachiova vėl sugrąžinti į sovietinę vergiją.

Vakari niekad nepripažino prievartinio Baltijos valstybių įjungimo į Sov. Sąjungą. Dabar laikas Lietuvai ištieti pagalbos ranką, visomis galimomis priemonėmis jai padėti. Šito neįvykdžius, bus parodytas moralinis bailumas. O dėl lietuvių, jie neišsižadės nepriklausomybės, išters visus sunkumus, nes taip jie yra darę ir praeity. J.A.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Tradicinės partijos taisyklės pažeidė konservatorius D. Kilgouras iš Edmontono ir konservatoriai A. Kindis iš Kalgario. Jiedu ne tik balsavo prieš naująjį prekių ir paslaugų mokestį su opozicinių partijų nariais, bet ir ragino senato narius atstovų rūmuose priimti įstatymo nepatvirtinti iki jo įsigaliojimo datos 1991 m. sausio 1 d. Dėl tokios taktikos D. Kilgouras ir A. Kindis buvo išbraukti iš konservatorių sąrašo ir paskelbti partijai nepriklausančiais atstovais. Dabartinio Kanados parlamento rinkimų atstovų rūmus, turinčius 295 vietas, sudaro 165 konservatoriai, 82 libera-

lai, 43 NDP socialistai, viena reformų partijos atstovė, du partijos atstovavimą praradę konservatoriai ir dvi neužpildytos vietos. Dabartinį senatą sudaro valdančių partijų paskirti žmonės. Atstovų daugumą nerenkamame senate turi liberalų ilgo valdymo metais įsitvirtinę liberalai. Jie opozicinei liberalų partijai Kanados parlamento atstovų rūmuose bando padėti konservatorių vyriausybės praveistų įstatymų sulėtintu patvirtinimu. Dėl liberalų senatorių trukdymo ten buvo įstrigęs nedarbo draudos išmokas suvaržantis įstatymas.

Dabar ilgam laikui kanadiečių nerinktame senate bus sustabdytas rinktus narius turinčių atstovų rūmų jau priimtas 7% prekių ir paslaugų mokestis. Liberalai senatoriai šio priimto įstatymo reikalu žada pradėti kanadiečių apklausinėjimus, trukdiančius iki vėlyvo rudens. Trukdyman įsijungs unijoms atstovaujantis Kanados darbo kongresas, kurio vicepirmininkė Nancy Rich planuoja surinkti du milijonus priimtą įstatymą atmetančių parašų. Visos šios pastangos tėra tuščia propaganda. Nerinktas senatas neturi teisės įstatymo atmeti. Jis bus patvirtintas prieš įsigaliojimo datą 1991 m. sausio 1 d.

Paieškojimas

Ieškau Vinco Miškinio, kilusio iš Kauno. Gimęs apie 1924-1925 metus. 1956 m. gyveno Londone, Anglijoje. Jį patį arba žinančius apie jį prašome atsiliepti šiuo adresu: Stasys Majauskas, 56 McKerrill Cres. S. E., Calgary, Alta, T2Z 1A9.

Demonstracijoje prie sovietų ambasados Vašingtone Nuotr. Vyt. Mazelis

Tėviškos žiburiai • 1990. IV. 24 — Nr. 17 (2096) • psl. 5

Aukos Kanados Lietuvių Bendruomenei

Londono apylinkės valdyba atsiuntė \$350 solidarumo mokesčio ir \$505, suaukotas Vasario 16 proga krašto valdybos reikalams. Aukos šie asmenys: \$100 — P. R. Kurai; \$50 — E. Daniliūnas, A. Petrašiūnas; \$40 — P. Judickas; \$25 — P. Genčius; \$20 — dr. D. Armstrong, R. Audet, A. Dragunevičius, V. Gudelis, E. Iškauskas, P. Jokšas, B. Jacka, P. Kisieliene, J. Misius, V. Staškūnas, J. Valaitienė, S. Zulpia; \$10 — J. Albrechtienė.

Britų Kolumbijos apylinkės valdyba per A. Šmitienę atsiuntė \$469,75, iš kurių \$130 yra solidarumo mokesčiai, kiti suaukoti krašto valdybos veiklai: \$30 — A. S. Kenstavičiai; \$20 — J. Macijauskas, M. Valiukienė, Ed. Gumbelis, M. J. Kokol, M. Bartminas, O. Macijauskienė, E. Smilgis, V. Nutautas, A. Šmitienė; \$10 — K. Milašius, V. Gabas, P. Skučas, A. Pupoles, P. Dainius, O. Gulbinienė, V. Skabeikis, J. Venckus, H. Tumaitis, E. Vanagienė, Ch. Domenta, J. A. Andersonai, K. P. Lederis, A. Smilgis, J. R. Harvie; kiti aukos mažiau.

Delhi-Tillsonburg apylinkės aukos Vasario 16 proga: \$70 — B. Cvirka; \$57 — K. K. moterų Delhi skyrus; \$50 — K. Ratavičius, A. Kairys; \$40 — V. Zander, V. Micelka; \$30 — Vl. Vindašius, P. Augaitis, B. Gudinskas, B. Stonkus, V. Vytas, J. Rimkus; \$25 — M. Norkus; \$20 — P. Lapienis, E. Vindašius, V. Čiuprinskas, V. Galeckas, J. Vitas, D. Bartulis, A. Klemka, B. Rudokas, A. Aleliūnas, J. Lukšys, B. Lukošius, P. Vežanskis, J. Jurenas, J. Mačiulis, J. Vieraits, J. Astrauskas, A. Skodis, P. Pargauskas, A. Budreika, S. Beržinis, E. Jakubilius; \$15 — V. Jakubikas; \$10 — P. Pakarskas, St. Oleka, S. Vilimas, A. Lapėnas, kun. L. Kemėšis, F. Gurklys, A. Evans.

Aukos Lietuvos laisvinimo vėjui: \$500 — J. Černiauskas, J. Sulcas, P. Bradickas; \$175 — S. Freddas; \$100 — G. Prišas, A. A. Josiukas, S. Bartuška, J. Morkūnas; \$50 — M. Lencas, A. Pilacinski; \$30 — J. A. Gatautis; \$25 — E. Petrus;

\$20 — Fr. Vaivila, U. Žilinskienė, I. Savickas; \$10 — A. Radžiūnas.

Kanados lietuvių muziejui: administracijai \$500 — J. Bajoraitis; \$200 — J. Baron; statybai \$500 — V. Baliūnas.

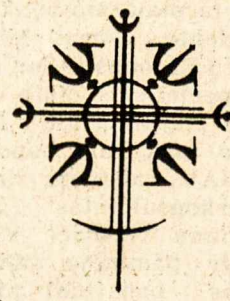
Aukos laisvinimo vėjui iš kitur: \$500 — Sudburio Maironio šaulių kuopa; \$200 — K. Stankus, B. Stalioraitienė; \$124 — R. Gertus; \$120 — dr. H. Nagys; \$100 — V. Stepsys, A. Prunskus, M. Jakubauskienė, V. Abramavičius, J. S. Paketurali, A. Paulius; \$50 — V. Jaronis, M. Budrevič, S. Grinius, V. Vyčinas, B. Staškevičius, M. Valaitis, P. F. Stripinis, A. N. Kulpavičius, L. Gutauskas; \$25 — A. D. Stals, L. Haintzman, E. Petrus, E. Jackson; \$20 — P. Montvila, R. Dumčius, A. Kvedaras, I. Meiklejohn; \$10 — M. J. Pakuliais.

Hamiltoniečių aukos Lietuvos laisvinimo reikalams, suaukotos informacinio pranešimo metu Jaunimo centre: \$100 — R. Kamaitytė, P. Z. Sakalai, S. Žvirblis; \$70 — J. Baron; \$50 — A. Jusys, V. Narušis, A. Obcarskis; \$30 — J. Vaina; \$25 — V. Motiejūnas; \$20 — B. Steponavičius, A. Povilauskas, V. Seniūnas, V. Januška, M. D. Jonikas, K. Meškauskas, F. L. Ankus, J. Čebatorius, J. Miltenis; \$10 — F. Rimkus, J. Karecka, A. Petkevičius, E. Apanavičius, A. Mikalauskienė, Z. Bakaitis, J. Jokubynas, kiti aukos mažiau.

Hamiltono K. K. moterų draugijos skyrus valdyba — \$200.

K. K. valdybos vardu nuoširdi padėka visiems už gausias aukas.

Išdininkas J.K.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

The Loughheed & Barnard šeimos ir tarnautojai

"Žmonės, kurie atjaucia kitus"

Sudbury, Ontario

LADA

Mes siunčiame

"LADA" automobilius ir jų dalis į Lietuvą bei Rusiją

Skambinkite dėl informacijos dar šiandien

CARMEN & FRANK'S LTD.

2584 Eglinton Ave. E., Scarborough, Ontario M1K 2R5
Tel.: (416)261-7219, 261-6581 • Fax: (416)265-0979

Ar jie veiks? Taip, jeigu jūs pirksite iš mūsų!!!

Mes turime šių bendrovių gaminius: Sony, Panasonic, Hitachi, Sharp, Phillips, Fisher, Akai, Sansui, Toshiba, Fuji, NEC, Grundig, Siemens, Sanyo, JVC, ITT. Mūsų kainos yra žemiausios, į jas įeina pristatymas iki Montrealio, Otavos, Hamiltono, Niagaros ir kitur.

EUROPA

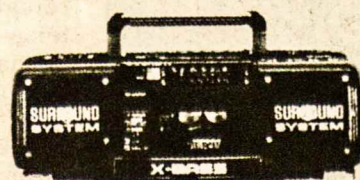
Sharp VCR — \$349.99

Model #3352-A2

LIETUVA

Importo-eksporto bendrovė ENCHANTE INC. maloniai praneša, kad yra atidariusi savo parduodamų europietiškos sistemos video aparatų ir kitų reikmenų taisymo ir naujų dalių skyrių Vilniuje. Bendrovė užtikrina parūpinimą visų dalių su vienerių metų garantija. Skyriui vadovauja Vidimantas Kėkštas, VILNIAUS SPORTO RŪMŲ pramoginių renginių vyriausias garso režisierius.

110/220 VOLTS

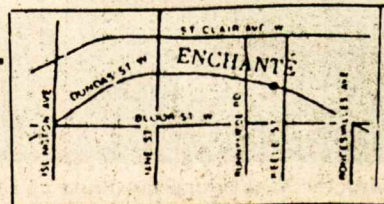
Dvikasetinis radijo magnetofonas — \$99.99

EUROPA

NATIONAL PANASONIC NV-M7EN

HITACHI VM-600 E

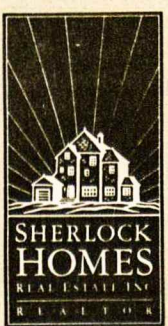

OUR EQUIPMENT WORKS WORLDWIDE

ENCHANTE INC. IMPORTERS EXPORTERS
110/220 V • MULTI-SYSTEM • TV • VIDEO • AUDIO • APPLIANCES • CRYSTAL & CHINA

2938 Dundas St. W.
(i vakarus nuo Keele g-t.)

Tel. 769-0631

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti.

Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė tel. 534-7788
431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario

PASTABOS BEI NUOMONĖS

Niujorkiečio pareiškimai Vilniuje

Istoriko R. Misiūno pokalbiai su žurnalistais
ir Gorbačiovo vertinimas

TADAS SVIDERSKIS

Vėluojančių iš Lietuvos pašto siuntų šūsnys atkreipiau dėmesį į 1990 m. "Literatūroje ir mene" 3 nr. išspausdintą pokalbį su niujorkiečiais Audra ir Romu Misiūnais jų viešnagės Vilniuje metu.

Interviu pavadintas "Manhattano mecenatai", kuriame žurnalistas V. Vasiliauskas maloniai atsiliepia apie Misiūnų šeimą, pagarsėjusią savo nepaprastu svetingumu ir dosnumu atvykstantiems paviešėti Amerikon Lietuvos kultūrininkams — rašytojams, dailininkams, kompozitoriams. Misiūnų jaučiuose namuose, primenančiuose paveikslų galeriją, Niujorko centre, Manhattane, dažnai suranda prieglobstį ne tik pavieniai įžymūs atvykėliai, bet ir ištisi meno kolektyvai, pavyzdžiui, Jaunimo teatras...

Dosnūs šeimininkai visada gerai supranta atvykusių kultūrininkų daugiau negu kuklią finansinę padėtį, ir kiek išmąnydami stengiasi padėti, negalėdami laiko, rūpestingumo, visa esybė rodydami, kad tas vargas jiems malonus, nors jiedu yra labai užimti žmonės: Audra — Niujorko vieno tarptautinio banko viceprezidentė, Romas Misiūnas — Rytų Europos ir Sov. Sąjungos specialistas, Yale universiteto tarptautinių studijų centro mokslinis bendradarbis, JAV valstybės departamento konsultantas.

Misiūnų viešnagė Vilniuje taipogi paminėjo "Gimtas kraštas", pagarbai pristatydami svečius iš Niujorko ir labiau nukreipdamas dėmesį į politinio pobūdžio pasnekesį. Ir tai suprantama, juk redakcijos pašnekovas ne bet kas, o žymus sovietologas, tituluotas politinis mokslininkas. Pokalbio svarbą pabrėžia ir toks retas Vilniaus spaudoje faktas, kad R. Misiūnų sukiu šnekino net du "Gimtojo krašto" žurnalistai — A. Petrulis ir V. Ušackas.

Jeigu R. Misiūno-mecenato geradariška veikla teikia jam užtarnautą pagarbą, tai to paties, deja, negalio pasakyti apie tituluoto sovietologo kai kuriuos samprotavimus.

Apmaudu girdėti, kada Vakarų sovietologams mūsų nepriklausomybės siekiai registarisi egoistinė užgaida arba romantiška pretenzija, dėl kurios, neduok Dieve, gali kilti destabilizuojanti grėsmė SSSR visumai ir daugelio amerikiečių numylėtiniui Gorbi...

R. Misiūnas, užklaustas apie Gorbačiovo politiką, štai kaip jį charakterizavo: "Gorbačiovas protingas žmogus ir suprantantis reikalą..."

Sekanti "komplimentą" Gorbačiovo protingumui pabrėžti R. Misiūnas dar kartą akcentuoja pokalbio pabaigoje: "Manau, kad jis protingas žmogus..."

Cituoju nepilnai, nes jau iš to savaime matyti į kokią ap-

kasų pusę linkę mūsų sovietologas.

Paskutiniu metu pernelyg užtektinai girdėta liaupsinimų ir palaizūniško garbinimo odžių "dešimtmečio žmogui". Gal naivių amerikiečių akimis žvelgiant Gorbačiovas vos ne pasaulinio masto reformatorius ir anot R. Misiūno "protingas žmogus, suprantantis reikalą"?

Deja, taip gali samprotauti tik siauros politinės nuovokos specialistai, kurie grindžia savo samprotavimus ne praktiniais išgyvenimais Sovietijoje, o tik teoriniais, statistiniais stebėjimais. Tokie "kabinetiniai" šiuolaikinės politinės istorijos mokslininkai, patogiuose krėsluose sėdynę trindami, tik klaidina visuomenę savo neva moksliskai pagrįsta nuomone, tuo tiesiogiai prisidedami prie komunistinio diktatoriaus Gorbačiovo populiarinimo.

Mitas apie Gorbačiovą tėra tik muilo burbulas, išpuštas lengvatikių politikierių. Gorbačiovo "nuopelnas" yra tas, jog pirmas iš sovietinių vadų suuodė savo imperijos artėjančią neišvengiamą pradžią. Tada ir pasklido po pasaulį magiški žodžiai "glasnost", "perestroika", užtemdydami civilizuotos žmonijos protus.

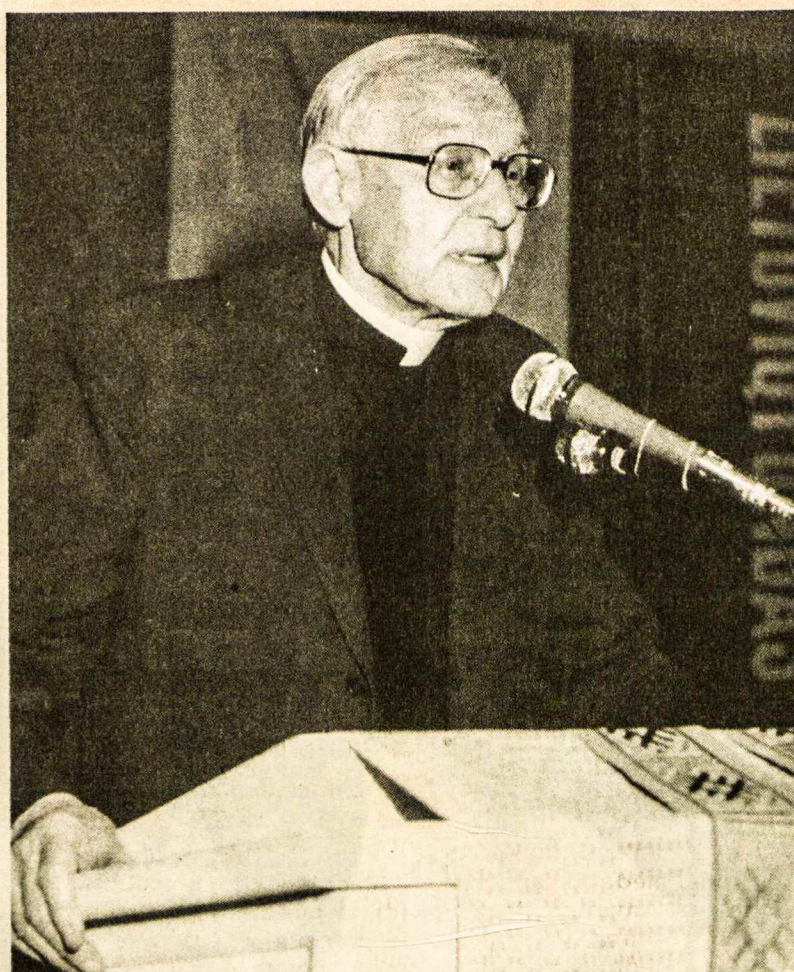
Gal ir patikėtų žmonija Gorbačiovo naujos galvosenos vaisiais, jeigu jis tai darytų tikrai nuoširdžiai. Tik pagalvokite, ar vagis, plėšikiškai pagrobęs jūsų namų turtą, grąžins jį gera valia kada nors atgal?

Tikriausiai, niekada. Nebent jeigu kiti žmonės, pastoviai gėdindami grobiką, privertų grąžinti jūsų turtą. Tokiais žmonėmis visų pirma buvo ir tebėra mūsų žilagalvė emigracija, galbūt ne itin garsiai tituluota, bet giliai patriotiška, dešimtmečiais pastoviai primenantis laisvajam Vakarų pasauliui apie apvogtą Lietuvą-tėvynę. Prie jų protestų pagaliau prisijungė ir dora dalis žmonijos visame pasaulyje.

Todėl Gorbačiovas buvo priverstas pasukti naujovių keliu, bet vėl gi ne savo geros valios skatinamas, o demokratinių jėgų spaudžiamas, genamas neišvengiamos istorinės realybės. Tad nepervertinkime "didžiojo sovietų reformatoriaus", nes jis pats prieš penketą metų nenumatė tokios įvykių tėkmės, net nesvajavo duoti savo vergams laisvę, o jeigu netgi ir nutuoktų ateitį, tai mūsų Lietuva jau būtų seniai su žeme sulyginta arba iš pagrindų surusinta.

Diena iš dienos ryškėja Gorbačiovo politikos kėsiai. Kaip ir jo pirmtakai, jis nekantrus atviram, taikiam lietuvių pasipriešinimui ir tuoj pat griebiasi prievartos, kadangi pagal lenininio vadovavimo principus — tikslas pateisina priemones.

Visi prisimename nuotrauką, vaizduojančią vilniečius demonstrantus su plakatu

Prel. dr. JUOZAS PRUNSKIS, vienas stambiausių Lietuvių fondo remėjų, kovo 31 d. kalba invokaciją LF narių suvažiavime Čikagoje

Nuotr. J. Tamulaučiū

Kelias žmogus

L. MOCKUTĖ

Žmogus tol negali suvokti, koks mažas yra jo pasaulis, kol jis nėra keliavęs. Keliauti yra labai įdomu ir naudinga. Keliautojai gali geriau įvertinti tai, ką jie turi ir praplėsti savo gyvenimo akiratį. Keliautojai turi šalia viso kito kiek galima daugiau stebėti ir kitose vietose gyvenančių žmonių gyvenimo būdą, kad jį galėtų palyginti su savoju. Yra svarbu būti atviram ir neteisti kitų per greitai, kaip dažnai žmonės

LINA MOCKUTĖ iš Kanados deklamuoja literatūros vakare, Vasario 16 gimnazijoje Nuotr. M. Šmitienės

"Bye, bye, USSR", kur vidurinių raidžių sutrumpinimas aiškiai primena fašistinių SS dalinių emblemą. Ši nuotrauka prieš porą savaitių apėjo bemaž viso pasaulio spaudą.

Per šią tragišką dvizenklę simboliką lietuviai nedviprasmiškai parodė pasauliui ką mes manome apie SSSR. Jau kam kam, bet lietuvių tautai, pusė amžiaus nešusiai sovietinės imperijos jungą, nemažiau negu kitiems Sovietijos vergams aišku, jog Stalino-Chruščiovo-Brežnevo-Gorbačiovo teroras yra tolygus Hitlerio diktatūrai.

Kaip galima vadinti žmogų protingu ir suprantančiu reikalą, jeigu jis — Gorbačiovas — per savo diktatoriško valdymo penkmetį leido lietus kraujui Afganistane, Tbilisi, Jerevane, Baku, Dušanbe, o dabar pasirėngęs žudynėm Lietuvoje?

Arba, kaip pateisintumėte Gorbačiovo akiplėšišką reikalavimą Lietuvai išmokėti Kremlui 33 milijardus dolerių?

Cia jau dvelkia neužmasukuota reketo politika — įžūlus reikalavimas duoti išpirką už teisę būti laisvais! Gavęs neigiamą Lietuvos atsakymą, nesuskaiciuojamų "taikių iniciatyvų" pradininkas iš Maskvos pradėjo svaidyti grasinančius ultimatus, regzti naują politinį šantažą, ir jau nukreipė masinės prievartos pabūklus į Lietuvos veidą.

Ar bereikia dar svaresnių įrodymų, jog turime reikalą su diktatoriumi, sėkmingai įžengusiu į aukščiausią imperijos sostą.

dar. Mes galime išmokyti iš kitų žmonių klaidų ir jų nekartoti.

Keliajimas yra žmogaus užsiėmimas, jei žmogus viskam bus atviras ir stengsis viską stebėti. Susirinkęs daug įspūdžių, kuriuos galės kitiems pasakoti. Žmogus niekada iš karto nepajus viso to, kiek jis iš tikrųjų patyrė per savo keliones. Tai pradės ryškėti vėliau. Keliajimas teikia nepaįmamos gyvenimo patirties, kurios žmogui niekada nebūna per daug. Du patys įdomiausi miestai Europoje yra Roma ir Paryžius. Aplankius Romą, paaiškėja istorijos eiga, civilizacijos likimas. O aplankius Paryžių, geriau suprantame šiuolaikinį žmogų, jo būdą, jo siekius, jo požiūrius.

Roma yra tikrai "amžinasis" miestas. Iš visų Europos miestų jame yra daugiausia istorijos. Ten matyti pačių pirmųjų civilizacijų griuvėsiai greta modernių pastatų. Automobilai važinėja gatvėmis, kuriose kadaise iškilmingai žygiuodavo siaubingi romėnų nugalėtojų pulkai. Iš čia garbingi cėsoriniai valdė savo plačiąją imperiją. Miestas liudija šios imperijos žlugimą, sukilimą, moralinį smukimą. Čia taip pat persekiojamų krikščionių sunkią būti liudija katakombos, o netoli — puošnus Vatikanas, pasaulio Katalikų Bendrijos branduolys. Kur prieš 2000 metų šv. Petras, šv. Paulius ir kiti Kristaus apaštalai skelbė Naująją Evangeliją po Dievo atviru dangumi, šiandien stovi pati didžiausia, puošniausia, didingiausia krikščionių šventovė. Nuostabių, šventų, Dievui artimų žmonių vietoje dabar stūkso gražus pastatas, į kurį suplaukia tikintieji iš viso pasaulio. Roma kalba apie gėrio pergalę prieš blogį.

Tačiau Roma, kaip ir visi kiti šiuolaikiniai miestai, yra pasidavusi modernizmui, kur tarp kitko ir vertinimas yra aukštesnis už visas kitas vertybes. Nors daug Romos gyventojų pažįsta ir dažnai pravažiuoja pro romėnų griuvėsius ar Vatikaną, vargu, ar šie reikiniai jiems bepadaro didesnės įtakos. Įprastas reginys nebėra įspūdingas.

Paryžiuje modernizmas dar aiškesnis. Miestas juo didžiulio. Bet kartu jis liudija visų pasaulio tuštybių beprasmiškumą ir žmogaus silpnumą. Kiek jame randame tuščių, žmogų žeminančių dalykų, kurių griebiamasi net iš nuobodumo! O čia pat stovi didžiausias pasaulyje muziejus, kuriame išstatyti garsiausio pasaulio žymiausių kūrėjų šešėdėrai. Jų yra tiek daug ir tokių gerų, kad žmogus prieš juos pasijunti nereikšmingas, gyvenime nieko vertingo neatšiekęs.

Paryžiuje taip pat yra vienas žymus paminklas, skirtas karuose žuvusiems pagerbti. Jis liudija, kad žmogus nenori karo. Jis nori taikos, tačiau dėl jos nėra pasiryžęs atsisąžinti materialinių gėrybių. Keliajimas gali labai pakeisti žmogaus mąstyseną.

Milijonas dolerių Lietuvai

JAV lietuvių fondo suvažiavimas

JUOZAS ŠLAJUS

Metinis Lietuvių fondo narių suvažiavimas įvyko kovo 31 d. Jaunimo centre, Čikagoje. Dalyvavo 108 nariai, turintys 7.912 balsų. Fondo tarybos pirm. St. Baras pradėjęs suvažiavimą, pasveikinęs suvažiavimo narius ir svečius, pasiūlė papildyti darbotvarkę — pasvarstyti Lietuvos reikalus. Pasiūlymą suvažiavimas priėmė.

Invokaciją sukalbėjo prel. J. Prunskis. Buvo pagerbti pastariaisiais metais amžinąbėn iškilavę LF nariai, kurių buvo 91. V. Grėbliūnas jų prisiminimui uždegė žvakę prie antalo padėtos mirusiųjų knygos. R. Steponavičiūtė perskaitė mirusiųjų pavardes. Visi sugiedojo "Marija, Marija".

Suvažiavimui pirmininkavo A. Juodvalkis, O. Barškėtytė ir K. Ambrozaitis. Sekretoriaus G. Kamantienės Sveikino Lietuvos gen. konsulas V. Kleiza, PLB valdybos vardu M. Lenkauskienė, Alto vardu inform. vedėjas prel. J. Prunskis, JAV LB-nės vardu — B. Jasaitienė. Išreiškė padėką už reikšmingą paramą liuanistiniams švietimui, kultūros bei kitos lietuviškos veiklos remimą. Raštu sveikino Alto pirm. Gr. Lazauskas ir Kanados Lietuvių fondas. Buvo sudarytos darbo komisijos. Pr. Masilionienė perskaitė ir suvažiavimas priėmė pereinamųjų metų susirinkimo protokolą.

LF tarybos pirm. St. Baras pranešė, kad 1989 m. buvo labai geri — sutekta \$324.612 neliečiamojai kapitalo; įstojo 177 nauji nariai, dauguma jauniesni amžiaus. Šalia nenorinčių skelbti savo pavardės, \$50.000 paaukėjo prel. J. Prunskis. 1989 m. užbaigė su \$4.551.316 pagrindiniu kapitalu. Vyriausiasis Lietuvių fondo organas, taryba, tvarko fondo darbus bei visą jo veiklą. 1989 m. taryboje dirbo: St. Baras — pirm., K. Ambrozaitis, G. Balu-

kas, O. Barškėtytė, K. Dočkus, M. Drunga, A. Juodvalkis, R. Juškienė, V. Kamantas (sekretorius), F. Kaunas, P. Kilius, D. Kojelytė, A. Ostis, J. Račauskas, A. Razma, M. Remienė, J. Valaitis ir J. Vaznelis. Baigdamas padėkojo fondo darbuotojams, ypač — valdybos pirmininkei M. Remienei ir raštinės-administracijos vedėjai A. Steponičienei. Supažindino su naujuoju LF valdybos pirmininku Algirdu Osčiu, nuo naujų metų pradėjusiu eiti LF valdybos pirmininko pareigas.

LF valdybos veiklos pranešimą padarė trejus metus buvusi Fondo valdybos pirm. M. Remienė. Ji apžvelgė valdybos atliktus darbus. Sėkmingai buvo surašyti sukaktuviniai Lietuvių fondo metai, suieškoti fondo igaliojiniai, didintasi LF kapitalas. Baigus pranešimą, už jos atliktus darbus suvažiavimas nuoširdžiai padėkojo. R. Juškienė, Finansų komisijos pirmininkė, pranešė, jog 1989 metai ekonominiu atžvilgiu buvo gana ramūs. Birža laikėsi stipriai. Pagal nuošimčius Lietuvių fondo investuotas kapitalas paskirstytas taip: indėliai bankuose 44%, namų paskolų ląkstai 21%, korporacijų ląkstai 12%, valdžios 13% ir korporacijų akcijos 10%. LF kapitalas investuotas saugiai ir pelningai. Visa L. fondo vadovybė, dirbanti be atlyginimo, suaukoto fondo kapitalą tvarko, griežtai laikydamosi LF įstatų.

Pelno skirstymo komisijos pirm. P. Kilius pranešė, kad gauti 122 prašymai maždaug 1 mlj. dolerių sumai. O LF taryba leido paskirstyti \$245.130. Patenkinta tik apie 25%. Pelno skirstymo komisiją sudaro: P. Kilius — pirmininkas, dr. G. Balukas, D. Kojelytė, dr. P. Kisieliulis — sekretorius, A. Tamulis, dr. R. Vitas. Antrinkinkai — M. Drunga ir A. Liulevičienė. Pelno skirstymo komisijon lygiomis balsavimo teisė-

mis tris narius skiria Lietuvių fondas ir tris — JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba.

Palikimų komisijos pirm. A. Ostis apžvelgė palikimų reikalingumą. Pereinamais metais palikimais gauta \$55.162. Revizijos komisijos pranešimą padarė J. Žygas.

Informacijos komisijos pirm. A. Juodvalkis tvarko LF informaciją spaudoje ir per radiją. Padėkojo kitiems spaudos darbuotojams už teikiamą informaciją spaudoje, populiariainant LF darbą. Jis yra LF tarybos ir valdybos narys.

Suvažiavime balsų dauguma buvo išrinkti arba perrinkti šie tarybos nariai: M. Remienė, R. Juškienė, V. Kirvelaitis, R. Steponavičiūtė, P. Kilius ir K. Ambrozaitis. Revizijos komisijon — L. Žliobienė, V. Juška ir P. Stočius, kandidatė — Siliūnienė. St. Baras painformavo, kad jau yra paruošti du tomai Lietuvos istorijos spausdinimui. Ruošiami ir kiti trys. Apie Ohio LF veiklą kalbėjo M. Lenkauskienė. Apie įvykius Lietuvoje kalbėjo svečias iš tėvynės Noreika, M. Remienė ir kt.

Po diskusijų apie finansinę paramą Lietuvai suvažiavimas pasisakė už vieno milijono dolerių paskyrimą iš pagrindinio fondo kapitalo. Šios paramos įgyvendinimui LF taryba turi paruošti įstatų pakeitimo projektą. Suvažiavimas taipgi siūlė, esant reikalui, iš metinio pelno iki 50% parenti iš Lietuvos atvykstančius lietuvių moksliniam pasitobulinimui.

V. Kamantas perskaitė suvažiavimo nutarimus. Nutarta pasveikinti Lietuvos prezidentą Vytautą Landsbergį. Pasiųsta telegrama prezidentui Bushui, kad pripažintų Lietuvos nepriklausomybę ir jos vyriausybę.

Dr. K. Ambrozaitis, uždarydamas suvažiavimą, skatino aktyviai kovoti dėl Lietuvos teisių bei nepriklausomybės.

JAV lietuvių fondo suvažiavimo prezidentas kovo 31 d. Čikagoje. Iš kairės: ANTANAS JUODVALKIS, OFELIJA BARŠKĖTYTĖ, dr. KAZYS AMBROZAITIS Nuotr. J. Tamulaučiū

• Kai nežinai į kokią uostą plauki, joks vėjas nėra tinkamas. (Seneka).

Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai ir iša knygas bei žurnalus
A. Plėnys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8 Tel. (416)625-2412

OVERSEAS VIDEO TAPE
Pakeičiame 3 val. video juostas iš vienos sistemos į kitą tik už \$45. Darbas garantuotas. NTSC, PAL, SECAM, Europos, Azijos, Afrikos ir Australijos sistemos į kanadišką ir atvirkščiai. 8 ir 16 mm filmas ir skaidres pakeičiame į video.
KODĖL MOKĖTI DAUGIAU? Skambinkite tel. 244-1822.

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR
Nijolė Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė verslo 769-3300 namų 769-1835
• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas
130 Kennedy Avenue, Toronto, Ontario M6S 2X9
Pirkite namus geresnei savo atečiai

UNIVERSAL OVERSEAS SERVICES

1960 Ellesmere Road, Unit 6
Scarborough, Ontario M1H 2V9
Tel. (416) 438-7500

SIUNČIAME IR PARDUODAME PREKES Į

BALTIJOS VALSTYBES

- Apdraudžiame, supakuojame, palaikome sandėlyje
- Siunčiame iš eilės
- Siunčiame dideles ir mažas siuntas
- Namų reikmenis, asmeninius ir kitus įvairius daiktus.

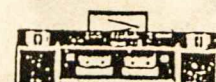
TAIP PAT SIUNČIAME IR PARDUODAME

220 VOLTŲ/50Hz ELEKTRINIUS REIKMENIS

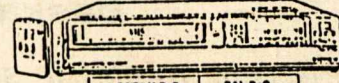
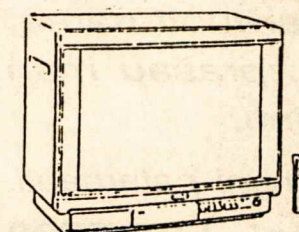
NAUDOJIMUI EUROPOJE-LIETUVOJE

SONY

NATIONAL PANASONIC

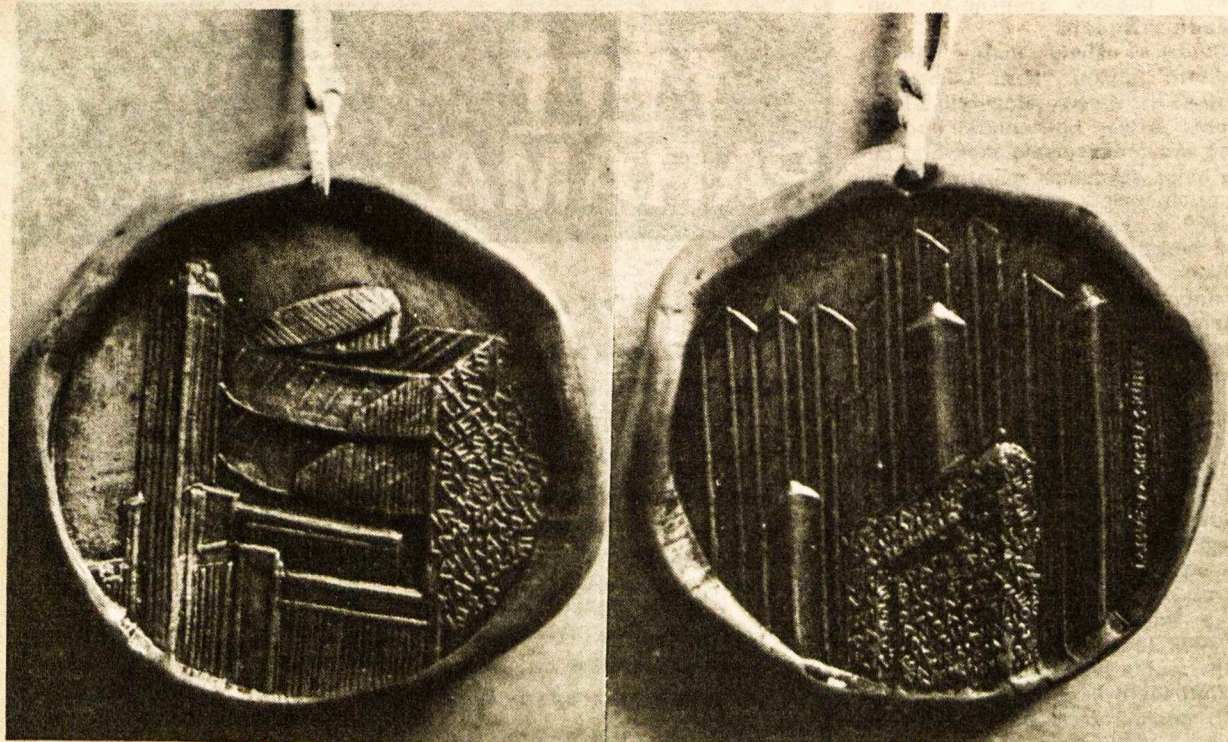
SIUNČIAME "TV", "VCR's, VIDEO KAMERAS, MICRO KROSNELES IR DAUG DAUGIAU.

Turime įvairių šaldytuvų, krosnių, "freezers", skalbimo ir džiovinimo mašinų, didelių ir mažų reikmenų.

Demonstracija Maskvoje, pasisakiusi už Lietuvos nepriklausomybę. Joje dalyvavo 700 asmenų. Ir kitose didžiuliuose Sov. Sąjungos miestuose, ypač Ukrainoje, įvyko demonstracijos, remiančios Lietuvą

Medalis (iš molio), atvežtas iš Lietuvos į VI-jį mokslo ir kūrybos simpoziumą Čikagoje. Vienoje medalio pusėje (kairėje) įrašas: PASAULIO LIETUVIŲ ŠEŠTASIS MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS, CHICAGO, IL, NOV. 22-26, 1989; kitoje pusėje: VIEŠPATS YRA DVASIA / O KUR VIESPATIES DVASIA / TEN IR LAISVĖ / MES VISI ATIDENGU VEIDU / VIESPATIES ŠLOVĖ ATSPINĖDAMI / DAROMĖS PANAŠUS Į JO ATVAIZDĄ / IR VIS AUGAME GARBINGUMU / VIESPATIES DVASIOS VEIKIAMI, žodžiai iš Naujojo Testamento. Medalio autorius – kaunietis Valentas Steponavičius

Gydytojas Motiejus Nasvytis

100-ąsias gimimo metines paminint

J. NORVAISIENĖ

Kauno medicinos akademija

Savarankiškos Lietuvos respublikos susikūrimas 1918 m. davė didžiulį impulsą visuomenei iniciatyvai. Pradėjo kurtis įvairios visuomeninės organizacijos kompensuoti dar nesamų valstybės įstaigų veiklą. Jų organizatoriai vertė didžiulės pagarbos ir dėkingumo. Deja, dėl istoriškai susiklosčiusių nepalankių mūsų tautos palikimui sąlygų didesnė jų dalis liko užmarstyje. Viena iš ryškesnių to meto asmenybių, suvaidinusių reikšmingą vaidmenį medicininiam gyvenime buvo gydytojas Motiejus Nasvytis.

Susipratus lietuvis

Jis gimė 1890 m. vasario 4 d. Margiškių vienkiamy, Sartininkų valsčiuje, Tauragės apskrityje. Mokėsi Sartininkų pradžios mokykloje, vėliau Palangos progimnazijoje, Kauno gimnazijoje. Mokymas vyko rusų kalba. Kauno gimnazijoje veikė slaptas lietuvių būrelis, kurio nariai mokėsi lietuvių kalbos, literatūros, Lietuvos istorijos. Jiems paskaitas savo namuose skaitė kunigai A. Dambrauskas-Jakštas, J. Mačiulis-Maironis, advokatas P. Leonas, S. Čiurlionienė. M. Nasvytis buvo išrinktas to būrelio pirmininku.

Baigęs gimnaziją, 1911 m. jis įstojo į Maskvos universitetą fizikos-matematikos fakultetą, tačiau po vienerių metų perėjo į medicinos fakultetą, kadangi carinėje Rusijoje tik gydytojai galėjo dirbti savo krašte. Studijuodamas Maskvos universitete, M. Nasvytis aktyviai įsijungė į lietuvių studentų visuomeninį judėjimą: talkino leidžiant moksleivių mėnesinį žurnalą „Aušrinė“, „Vilniaus žinių“ priedą, priklausė Maskvos lietuvių studentų draugijai.

Medicinos fakultetą M. Nasvytis baigė su pagyrimu 1916 m. ir buvo paskirtas dirbti laboratorijos vedėju į Minsko karo ligoninę, tuomet evakuotą į Smolenską. Čia greta sunkaus darbo ligoninėje jis pradėjo pasiaukojantį darbą lietuvių pagėbėliui labui. 1917 m. M. Nasvytis buvo išrinktas Smolensko Lietuvių tarybos pirmininku, kurios pagrindinis uždavinys buvo emigravusių lietuvių globa ir šelpimas. Greta šių visuomeninių pareigų jis ėjo ir Vyriausiosios lietuvių kariškių dalinių formuoti komisijos vicepirmininko pareigas. Be to, 1917 m. buvo išrinktas atstovu į Lietuvių seimą Petrapilyje, dalyvaudavo jo posėdiuose.

Veiklus medikas

1918 m. M. Nasvytis grįžo į Lietuvą ir aktyviai įsijungė į visuomeninę veiklą. Trumpai padirbęs Raseinių apskrities ligoninės vedėju, 1919 m. sausio mėnesį pradėjo dirbti Valskybinio higienos-bakteriologijos instituto Kaune direktoriumi, o nuo 1919 m. gruodžio 31 d. buvo mobilizuotas ir paskirtas Kauno Karo ligoninės infekcinių ligų skyriaus vyriausiojo ordinatoriumi. Lygiagrečiai M. Nasvytis įsijungė į kovą su epidemijomis, kurios tuo metu siautėjo karo ir politinės su-

irutės nuniokotoje Lietuvoje. Kaip gerai užsirekomendavęs organizatorių, krašto apsaugos ministerija 1920 m. M. Nasvytį paskyrė Lietuvos kariuomenės epidemiologu.

Nors Valstybiniam higienos institutui jis vadovavo gana trumpai – iki 1921 m. lapkričio 14 d., bet suspėjo įvesti eilę naujovių, išplėsti jo veiklą. 1920 m. institute pirmą kartą Lietuvoje buvo pradėta gaminti rūpų limfą, atgaivinta Pastero stoties, įsteigto 1918 m. prie Valstybinio higienos instituto, choleros vakcinos gamyba, pradėtos skaityti paskaitos studentams medikams.

1921 m. M. Nasvytis labai energingai pradėjo kovą su prasidedančia Kaune choleros epidemija. Jo iniciatyva buvo tiriamas Nemuno vanduo ties Kaunu, kuriame buvo randami choleros vibriai, Kauno medicinos draugijos posėdy jis nurodė, jog kauniečiai užsikrečia cholera gerdami nevirintą Nemuno vandenį ir pateikė kovos su cholera planą. Valstybiniam higienos institute buvo pradėta choleros vakcinos gamyba.

1923 m. lapkričio 1 d. M. Nasvytis pasitraukė iš kariuomenės ir greta privačios terapeuto bei pediatro praktikos daugiau kaip metus laiko dėstė „Aušros“ gimnazijoje higieną bei dirbo tos gimnazijos gydytoju. Tais pačiais metais buvo išvykęs tobulintis į Berlyno universitetą. 1925 m. vasario 16 d. vėl grįžo kaip civilis gydytojas vyriausiu ordinatoriumi į Basanavičiaus vardo karo ligoninę bei buvo paskirtas Lietuvos kariuomenės epidemiologu. Nuo 1929 m. kovo 1 d. dirbo bakteriologu ir Karo ligoninės laboratorijos vedėju. Jam vadovaujant labai išsiplėtė jos darbo apimtys, buvo įvesti nauji tyrimai. Jis atidžiai sekė pasaulio medicinos laimėjimus, stengdamasis pritaikyti juos savo darbe. Jo vadovaujama laboratorija prilygo moderniausiomis to meto Europos laboratorijoms.

Plačios veiklos visuomenininkas

Greta savo tiesioginio darbo M. Nasvytis dirbo ir labai platų visuomeninį darbą. Jis su gydytoju J. Žemgaliu įkūrė Kauno medicinos draugiją ir

dvejuis metus buvo jos pirmininku, o nuo 1924 m. iki 1940 m. – vicepirmininku. M. Nasvytis buvo vienas iš aktyviausių Aukštųjų kursų medicinos skyriaus steigėjų ir pirmųjų neapmokamų dėstytojų, pirmasis medicinos skyriaus vedėjas, vienas iš korporacijos „Fraternitas Lithuania“ steigėjų bei jos revizijos komisijos narys, Lietuvos sveikatos ir blaivybės draugijos „Sveikata“ steigėjas bei jos centro valdybos narys, Lietuvos gydytojų savišalpos kasos organizatorius bei jos kasininkas, Lietuvos raudonojo kryžiaus draugijos valdybos narys, nuolatinis Kauno medicinos draugijos atstovas Lietuvos gydytojų sąjungos suvažiavimuose bei įvairiose komisijose, vedant derybas su valdžia bei įvairiomis organizacijomis, beveik visų Lietuvos gydytojų suvažiavimų organizatorius bei vykdomųjų komitetų narys ir t.t. Tai toli gražu nepilnas jo visuomeninės veiklos aprašymas.

Būdamas Steigiamojo seimo sveikatos subkomisijos nariu, jis aktyviai dalyvavo sprendžiant sveikatos apsaugos klausimus, iškeldamas racionalių pasiūlymų. Daug laiko ir energijos M. Nasvytis skyrė darbui Kauno m. savivaldybės Medicinos ir sanitarijos taryboje, kurios posėdiuose labai aktyviai dalyvavo. Jis kvietė gydytojus aktyviai prisidėti prie Lietuvos medicinos mokslo vystymo, savų medicinos kadrų ugdymo, savos vaistų pramonės kūrimo, savų kurortų steigimo ir pan. Įsikūrus Kaune Ligonijų kasai, jis vienas iš pirmųjų įstojo į jos gydytojų kolektyvą, buvo išrinktas į jos ligonių gydymo kontrolės komisiją, o vėliau – į kasos gydytojų kolektyvo prezidiumą.

Spaudos žmogus

M. Nasvyčio vardas neatsiejamas ir nuo žurnalo „Medicina“. Eilę metų jis įėjo į žurnalo redakcinį kolektyvą, rėmė jį piniginėmis aukomis, spausdino straipsnius, negaudamas honoraro.

Didelį dėmesį M. Nasvytis skyrė sanitariniam švietimui, kadangi viena iš pagrindinių epidemijų atsiradimo Lietuvoje priežasčių buvo žema gyven-

Pamirštas medalis

Jie atvežė gražią, prasmingą ir brangią dovaną, už kurią, rodos, mes dar viešai nepadėkojom: tai medaliai pagaminti iš mūsų tėvynės žemės – molio ir įteikti VI-tojo mokslo ir kūrybos simpoziumo pranešėjams ir organizatoriams.

Kitaip tariant, mūsų svečiai, važiuodami iš tėvynės, pagalvojo ir apie lietuviškai nuosirdų ačiū! Simpoziumas buvo vadintas istoriniu, na ir medalis tapo istoriniu.

Štai ką rašo docentas Petras Baršauskas, Kauno politechnikos instituto praeitojo riau pavaduotojas, pats dalyvavęs simpoziume: „Man teko tvarkyti visus organizacinius reikalus... idėja pagaminti medalį kilo paskutinėmis dienomis prieš išvažiuojant į simpoziumą, kai sužinojome, kad organizacinis komitetas Amerikoje dėl finansinių sunkumų atsisakė iš anksto numatyto simpoziumo medalio gamybos. Paskubomis, savaitės bėgyje, teko spręsti daug problemų, gal todėl medalis nesigavo toks, kokio mes norėjome“. Toliau aiškina docentas: „Medalio autorius yra kaunietis Valentas Steponavičius. Autorius sakosi norėjęs vienoje medalio pusėje atvaizduoti XXI-jį amžių simbolizuojantį pastatą Čikagos centre – Ili-nojaus valstybės administracinę centrą ir šalia – mūsų tautos šventovę, Prisikėlimo bažnyčią“.

Irašas toje pačioje medalio pusėje yra: PASAULIO LIETUVIŲ ŠEŠTASIS MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS, CHICAGO, IL. NOV. 22-26, 1989. Kitoje medalio pusėje tarp Gedimino stulpų – VIEŠPATS YRA DVASIA / O KUR VIESPATIES DVASIA / TEN IR LAISVĖ / MES VISI ATIDENGU VEIDU / VIESPATIES ŠLOVĖ ATSPINĖDAMI / DAROMĖS PANAŠUS Į JO ATVAIZDĄ / IR VIS AUGAME GARBINGUMU / VIESPATIES DVASIOS VEIKIAMI.

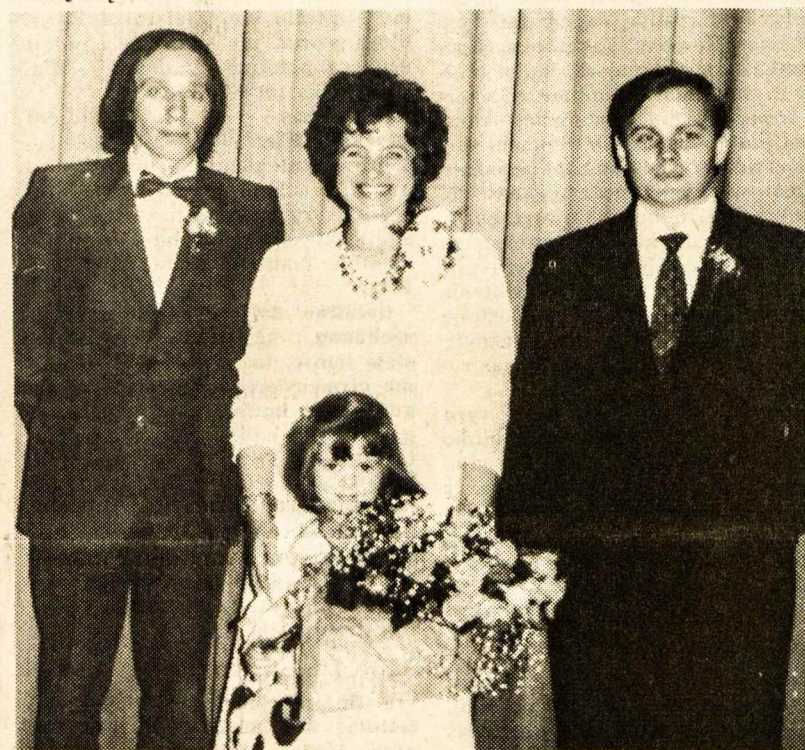
Tai apaštalo Pauliaus žodžiai Naujame Testamente, antrame laiške korintiečiams, trečioje skiltyje, parinkti medalio autoriaus „kad suvoktume, kas mus, gyvenančius skirtingose pasaulio pusrutuliuose, jungia“.

Skersai medalio yra įrašas: LAISVĖ – MOKSLAS – KŪRYBA.

Medalis, 3,5 colio diametro, įdėtas į dailią dėžutę su kortele, kurioje auksinėmis raidėmis atspausdintas įrašas: „Jus sveikina Kauno Politechnikos Instituto mokslininkai“.

Gal ir gerai, kad mūsų simpoziumo organizacinis komitetas atsisakė savo medalio. Mūsų, nors būtų pagamintas ir auksinis, nebūtų buvęs brangesnis už iš tėvynės atvežtą molinį. Brangus ir istorinis. Ačiū svečiams iš tėvynės.

Vytautas Plukas

„Draugo“ dienraščio koncerte kovo 25 d. Klivlande programą atliko menininkai iš Lietuvos. Iš kairės: pianistas Povilas Stravinskas, sol. Sofija Jonaitytė ir sol. Algirdas Janutas. Geles įteikė mažoji Beržinskaitė

Nuotr. Vl. Bacevičiaus

tojų sanitarinė kultūra. Jis spausdino populiarius straipsnius „Lietuvos ūkininke“, „Lietuvos aide“, „Lietuvos žiniose“, kalbėdavo radijo valandėse, dalyvaudavo inscenizuotame „tuberkuliozės bacilos“ teisme ir pan.

M. Nasvytis visą laiką puoselėjo svajonę pasižvesti moksliniam darbui. 1929 m. buvo padavęs pareiškimą medicinos fakultetui dėl doktorato egzaminų laikymo, tačiau liga, didelis visuomeninio darbo krūvis sutrukdė šiam užmojui.

Visas M. Nasvyčio gyvenimas buvo perpintas nesavanaudišku pasiaukojimu ir atsidavimu savo kraštui pavyzdžiais. Deja, Raudonosios armijos okupacija nutraukė šio didelės pagarbos verto vyro darbą savo tėvynės labui. 1944 m. liepos mėnesį su žmona Salomeja bei dukromis Danute, Salomeja ir Giedre jis pasitraukė į Vokietiją, o 1949 m. birželio 10 d. atvyko į JAV, kur

apsigyveno Čikagoje, Ilinojaus valstybėje.

Po vienerių metų praktikos pradėjo verstis gydytojo privačia praktika, aktyviai dalyvaudamas įvairių gydytojų konferencijų darbe. 1954 m. gegužės 12 d. buvo išrinktas Amerikos lietuvių gydytojų draugijos garbės nariu, pažymint jo nuopelnus Lietuvai. 1963 m. buvo išrinktas Pasaulio ir Amerikos lietuvių gydytojų sąjungos garbės nariu.

Mirė 1971 m. birželio 22 d., nespėjęs išvysti atgimstančios Lietuvos, kuriai tiek daug atidavė jėgų. Palaidotas Putnamo kapinėse Connecticut valstybėje. Belieka tik apgailestauti dėl tų neįkainojamų nuostolių mūsų tautai, jos mokslui, kultūrai, kuriuos atnešė Raudonoji armija – „išvaduojoja“, išblaškiusi darbsiūsius ūkininkus, šviesiausias protus po Sibiro speiguotą žemę, po Vakarų šalis. Be galo gaila tų talentingų lietuvių, negalėjusių atlikti tėvynės auksu padėti, kas brangiausia – savo širdies ir proto.

Atsiūsta paminėti

Filatelistų draugijos LIETUVA biuletenis nr. 1 (208) 1990. Šį numerį paruošė Liudas Kairys. Metinė prenumerata \$5 JAV. Išdininio adresas: A. Zakas, 5723 S. Merrimac Ave., Chicago, IL 60638.

Kęstutis Trimakas, IESKANČIOJO PĖDSAKAI. Evangelijų mąstymai. Išleido „Židyns“, c/o R. ir S. Kunstmanai, 8000 Tapper Place, Dyer, IN 46311, USA, 1989. Spausdino „Draugo“ spaustuve. Kietais viršeliais kaina – \$12 JAV, minkštais – \$10 JAV. 1 egz. persiuntimas paštu – \$2 JAV.

Arvydas Juozaitis, SAJŪDIS IR DEMOKRATIJĄ. Straipsnių rinkinys. Išleistas autoriaus lėšomis. Vilnius, Periodika, 1990.

VEJAS, Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinės išvyka į Lietuvą 1989 liepos 5-23. Paruošė Sigita Krašauskas. Spaudė Danaitis Associates Inc. spaustuve, 1989 gruodis, Toronto, Ontario.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

JAV LB kultūros tarybos 1989 m. muzikos premiją laimėjo Petras Armonas, radijo premiją – Filadelfijos lietuvių radijo valandėlė „Bendruomenės balsas“. Abiejų tūkstančio dolerių premijų laureatas – JAV lietuvių fondas. Muzikos premiją čelistui ir chorų vadovui P. Armonui už jo 60 metų muzikinę veiklą paskyrė penkių muzikų komisija: pirm. Rita Kliorienė, nariai Antanas Bielskus, Jonas Govėdas, Faustas Strolia ir Dalia Viskontienė. Radijo premijos komisiją sudarė pirm. Juozas Stempuzis su nariais Baliiu Auginu ir Viktoru Mariūnu. Premiją laimėjusio „Bendruomenės balso“ programoms vadovauja Julija Dantienė, o jas paruošia ir pranešinius septyni jauni bendradarbiai. Premijos įteiktos balandžio 21 d. Floridoje, St. Peterburgo lietuvių klubo salėje.

Australijos Melburno lietuvių kovo 18 d. apklankė veiklos keturiasdešimtmečio sulaukęs saviveiklinis Adelaidės teatras „Vaidila“. Sukaktis buvo paminėta Australijos lietuvių saviveiklinio teatro festivaliu Adelaidėje 1989 m. gruodžio 28-29 d.d. „Vaidila“ festivalinį įsijungė prieš 40 metų pastatytus Henekeno ir Kolijaus komedijos „Pirmas skambutis“ spektakliu, atnaujintu rež. V. Opulskio. Dabar „Pirmas skambutis“ buvo suvaidintas Lietuvių namuose Melburne. „Vaidilos“ išvykoje dalyvavo rež. V. Opulskis, aktoriai V. Ratkevičius, N. Skidzevičius, V. Janulis, V. Vanagaitė, V. Marinkonytė, B. Rainys, V. Baltutis, V. Straukas, B. Mikuzienė ir R. Sabeckis. Australijos lietuviškųjų teatrų nuotraukų parodėlę surengė adelaidiškis Vytautas Vosylis ir melburniškis Edvardas Šidlauskas. „Vaidilos“ teatralus Melburnan pakvietė ALB kultūros tarybos pirm. Daina Baltutienė. Tarybos vardu juos sveikino A. Baltruokienė.

Lietuvos dailininkų tapybos ir grafikos darbų paroda sausio 27-28 d.d. Detroito lietuvių kultūros centre surengė Niujorko Manhatane meno galeriją turinti firma J. Shor International Antiquique, Inc., ir jai talkinantis Antanas Baniūnas. Niujorkietis J. Shor yra iš Lietuvos kilęs dailės kūrinių rinkėjas ir pardavėjas. Didelių pastangų dėka jam pernai pavyko įsigyti ir Niujorkan atsigabenti Lietuvos dailininkų kūrinių. Pirmoji jų paroda „Atgimusi Lietuva“ Niujorko lietuviams buvo surengta 1989 m. rugsėjo 23-24 d.d. Kultūros židinyje. Tai parodai buvo suteikti 87 grafikos ir 38 tapybos kūrinių. Detroito lietuviams surengta šiemetinė paroda turėjo 42 grafikos ir 25 tapybos darbus, sukurtus šešiolikos dailininkų. Išstatytų kūrinių skaičius gerokai sumažėjęs. Matyt, didelę jų dalį jau parduota. Abiejose lietuviams surengtose parodose 20% gauto pelno buvo skiriama Lietuvos persitvarkymo sąjūdžiui.

Niujorke jau tradicija yra tapusi Vasario 16-tajai skirta lietuvių dailininkų darbų paroda Kultūros židinyje. Jau šešiolika tokių metinių parodų yra surengdus JAV LB Niujorko apygardos valdyba, o septynioliktąją vasario 10-11 d.d. tapo Algimanto Kezžio iš Čikagos atvežta kilnojamoji paroda „Dailė 1989“. Pavadinimui jungti metai tėra susieti su jos suorganizavimo data ir neliečia suteiktų kūrinių. A. Kezžio suorganizuota paroda „Dailė 1989“ jau buvo įtraukta į šeštajam mokslo ir kūrybos simpoziumui Čikagoje ir Lemonte skirtus renginius 1989 m. lapkričio 23-26 d.d. Bruklino Kultūros židinyje lietuvių dailininkų darbams, suteiktiems iš Lietuvos, Vokietijos, Prancūzijos, Britanijos, Švedijos, Urugvajaus, Australijos, Kanados ir JAV, užteko didžiosios salės. Kūrinių išdėstymas priminė dailės muge, kurioj juos galėjo įsigyti lankytojai. Nusiskundžiama, kad kūrinių nesusilaukė paklausos. Mat Niujorko lietuviams atbaido modernizmas ir aukštos kainos. Parodos atidaryme kalbėjo JAV LB Niujorko apygardos valdybos pirm. Vytautas Alksnis ir parodos organizatorius Algimantas Kezys, atvežęs ir kauniečio fotografo Romualdo Požerskio albuminio pobūdžio knygą „Atlaidai – Lithuanian Pilgrimages“. Apie šį Loyolos universiteto leidinį, skaitytojus pasiekusį A. Kezžio pastangų dėka, kalbėjo Paulius Jurkus. Sutiktuvės buvo iliustruotos R. Požerskio nuotraukų ciklu, apimančiu atlidus Žemaitijoje.

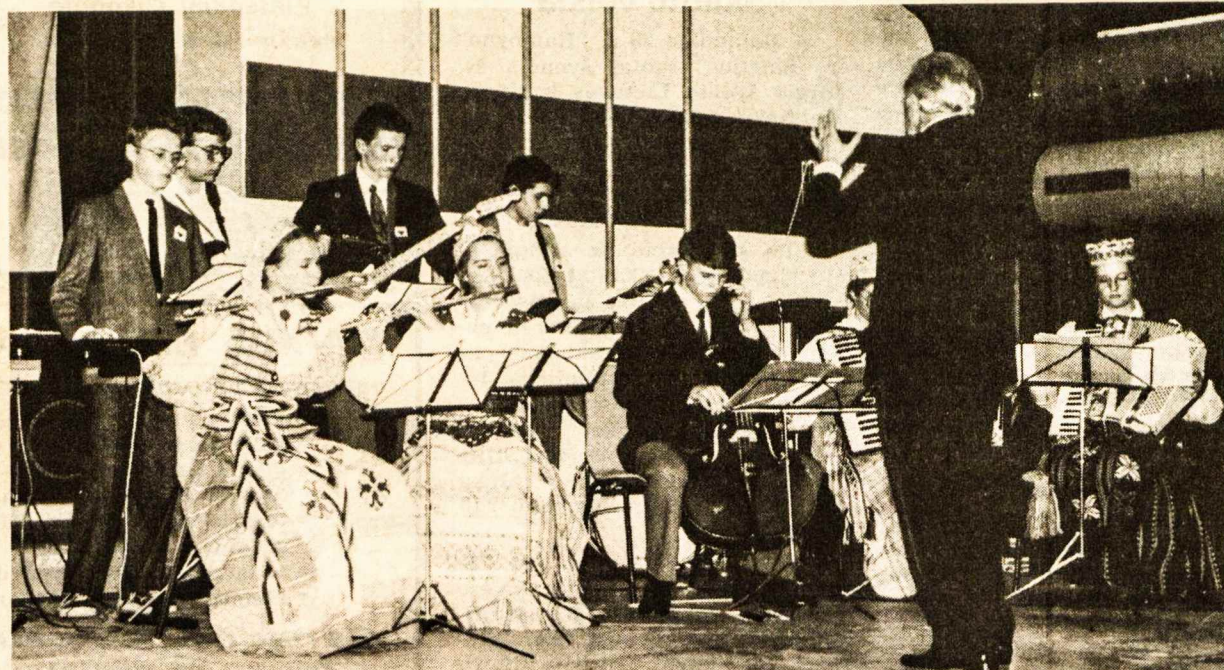
Paminkliniu akmeniu ant kalvelės Žalpiuose Lietuvos knygos bičiulių draugijos Kelmės rajono skyrius pagerbė gydytoją Jeronimą Ralį (1876-1921), XX š. pradžioje lietuvių kalbon išvertusį visą Homero „Odiseją“ ir pusę „Iliados“, anglo Danielio Defoe „Robinsono gyvenimą ir jo nelaimės“, amerikietės Harietos Beecher-Stowe „Dėdės Tomo trobelę“. Paminkliniam akmeniui pasirinkta Žalpių kalvelė, nes nuo jos matyti pirmojo klasikos vertėjo J. Ralio giminė Antkapinyje. Ten tebeošia ažuolai, tik nebėra gimtosios trobos. Melioracija nušlavė ir Orkių kaimo trobą, kurioje J. Ralys praleisdavo atostogas, susitikdamas su giminačiais ir kaimynais.

Aklosios sol. Beatritės Grincevičiūtės, lyrinio soprano, atminimo įamžinimu rūpinasi Lietuvos aklių ir silpnaregių sąjunga. Prie jos buvo Vilniuje prikalta memorialinė lenta ne tik primins nutilusią dainininkę, bet ir stengsis išsaugoti jos puoselėtą svetingumą, visus kviesdama vidun. Mat sol. B. Grincevičiūtės buvo dury visiems būdavo atviros. Pas ją dažnai susirinkdavo meno ir mokslo žmonės, kurie čia ginčydavosi, juokaudavo, diskutuodavo įvairias temas. Jie užmiršdavo, kad vaishga šeipininkę jų nemato, tik girdi jų balsus. Aklių ir silpnaregių sąjunga planuoja sugrąžinti kultūres tradicijas ir Ilgavos dvarui ant aukšto Nemuno kranto, beveik 300 metų jungusiam Grincevičių giminei, priėjusiam iš Vilniaus, Varšuvos ir Petrapilio atvykstančius veikėjus. Sąjunga taipgi pasiūlė įsteigti lakštingalos skaidrumo balsą turėjusios B. Grincevičiūtės premiją geriausiems lietuvių liaudies dainų atlikėjams, išleisti dar dvi jos įdainuotas plokšteles ir atsiminimų knygą.

Lietuvių kalbos šventė, skirta Knygnešių dienai, Maišiagalos kultūros namuose įvyko kovo 17 d. Poros šimtų dalyvių laukė paroda, primenanti Vilniaus krašto knygnešius – M. Stankevičių, V. Urbanavičių, M. Davainį-Silvestravichų, P. Lingorą, V. Balasevičių, K. Petkevičiūtę, K. Baužį. Šventės atvyko P. Tamošaičio vadovaujamas Vilniaus konservatorijos ansamblis „Sutartinė“, solistai B. Tamašauskas ir V. Juozapaitis, filologijos dr. Jonas Palionis. Pastarasis, remdamasis lenkų ir lietuvių mokslininkais, priminė, kad Maišiagala istoriniai šaltiniai mini nuo XIII š., kad čia yra miręs Lietuvos kunigaikštis Algirdas. Vilniaus universiteto prof. dr. J. Palionis taipgi pabrėžė, kad senaisiais laikais Maišiagalos apylinkėse buvo lietuviški kaimai, lenkinti pradėti XVIII šimtetyje. Šventės dalyvių jis supažindino su lietuvių kalbos kilme, knygnešių kova už lietuvišką žodį, ragino jį gerbti dabar ir siekti gyventojų vinybės. Moksleiviai, paruošti mokytojų Eugenijos Čepinskienės ir Genovaitės Ručinskienės, dainavo liaudies dainas, deklamavo Justino Marcinkevičiaus, Antano Baranausko, Maironio eilėraščius, skaitė ištraukas iš Mikalojaus Daukšos „Postilės“. Maišiagalos vidurinė mokykla yra trikalbė, turinti lietuviškas, lenkiškas ir rusiškas klases. Lenkai ir rusai neateina į lietuvių renginius. Jie nedalyvavo ir gražioje lietuvių kalbos šventėje.

Pirmąją invalidų meninių darbų parodą Vilniuje surengė Lietuvos dailės parodų rūmai ir Lietuvos invalidų draugija. Parodai buvo surenkta daugiausiai kaip penki šimtai įvairių meninių darbų – suvenyrinių lėlyčių, papuošalų, mezginių, nupintų krepšių ir krepšelių, gražių išdrožinėty namų apyvokos reikmenų, išaustų margaraščių lovatiesių, tautinių drabužių, profesionalumu dvelkiančių tapybos bei grafikos darbų, keramikos skulptūrėlių. Rašytojas Jonas Mačiukevičius, Lietuvos invalidų draugijos pirmininkas, pabrėžė, kad tokiomis kasmet rengiamomis parodomis dabar bus stengiamasi gyvenimo nuskriaustų žmonių kūrybą įjungti į bendrą kultūrinį aruodą. Invalidams bus surengta kūrybinė stovykla, sudarytos sąlygos gauti profesinių dailininkų patarimų, įdomiai praleisti laiką. Vilniuje jau ruošiamos patalpos Lietuvos invalidų meninių darbų parduotuvei. Tikimasi, kad tokių parduotuvių susilauks ir kiti Lietuvos miestai. Gautas lėšas invalidai galės prisiųgti prie skurdžios pensijos.

V. Kst.

Lietuvos nepriklausomybės minėjime Hiutenfelde groja Vasario 16 gimnazijos orkestras, vadovaujamas muz. Arvydo Paltino

Nuotr. M. Šmitienės

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	10 %	Asmeninės paskolas	
180-185 d. term. ind.	10 1/4%	nuo	13 1/2%
1 metų term. indėlius	10 1/2%	Sutarties paskolas	
2 metų term. indėlius	10 1/4%	nuo	13 1/2%
3 metų term. indėlius	10 1/4%	Nekiln. turto paskolas:	
1 metų GIC-met. palūk. ..	11 1/2%	Su nekeičiamu nuosimčiu	
2 metų GIC-met. palūk. ..	11 1/2%	1 metų	13 1/4%
3 metų GIC-met. palūk. ..	11 1/2%	2 metų	13 1/2%
1 metų GIC-mėn. palūk.	10 1/2%	3 metų	13 1/2%
RRSP, RRIF ir OHOSP	9 1/2%	Su keičiamu nuosimčiu	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.11 1/4%		1, 2 ir 3 metų	12 %
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.11 1/2%			
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.11 1/2%			
Taupomąją sąskaitą	8 1/2%		
Kasd. pal. taupymo sąsk. 10 %			
Kasd. pal. čekių sąsk.iki 7 %			

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgijas iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlas (money orders) ir kelioliktus čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 45 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. • Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai opsiuotai ir įvairios kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTVĄ (KOMPIUTERĮ)

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
• atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių
• įrengiu aliumininius gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
• atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 **Telefonas 252-8863**

T. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
1814 Berkel Rd., Mississauga L4X 1M7
Telefonas: 625-0707 Savininkas – Tom Thompson

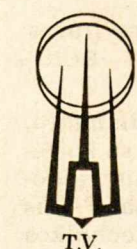
Kokia jūsų namo vertė?
Skambinkite dar šiandien dėl nemokamo jūsų namo įkainojimo.
ANTANAS GENYS

an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent
etobicoke, ontario M9B 6G8 **232-9000**
res: 231-2839

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 231-5641, namų 766-5857
5233 Dundas St. W. (arti Kipling)
Islington, Ontario M9B 1A6
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Kanados pramonės, mokslo ir technologijos ministeris Harrie Andre (dešinėje) įteikia bronzos trofėjų No Votel Communication Ltd. bendrovės viceprezidentui dr. ARŪNUI ŠLEIKIUI

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės Bostone

Kaip jau anksčiau buvo pranešta, 40-sias Š. A. lietuvių sporto žaidynes vykdė Bostono LSS "Grandis" per specialų organizacinį komitetą 1990 m. gegužės 26-27 d.d. Bostone, Mass.

Pagal preliminarines registracijas duomenis, 40-se žaidynėse bus vykdomos šios sporto šakos: krepšinis, ledo ritulys, šachmatai, kėliavimas (Bowling), raketbolas (Racquetball), stalo tenisas, lauko tenisas ir plaukimas. Plaukime vyks kartų ir pabaltiečių pirmenybės. Anksčiau planuotos skvašo (Squash) varžybos nebus vykdomos dėl nepakankamo susidomėjimo. Gegužės 25, penktadienį, nebus jokių varžybų. Papildomai, kaip parodomąsias sporto šakas, planuojama praveisti buriavimo Mercury klasės laivais ir "Wind Surfing", kadangi Bostone yra galimybių šias varžybas vykdyti. Pradinis susidomėjimas jau parodytas.

Krepšinis vyks šiose klasėse: vyrų A, vyrų B, jaunių A (1971 m. gimimo ir jaunesnių), jaunių B (1973 m. gim. ir jaun.), jaunių C (1975 m. gim. ir jaun.) ir moterų. Krepšinis vyks įvairiose salėse, šeštadienį ir sekmadienį. Yra galimybė, kad vyrų B (gal ir A) finalai gali vykti pirmadienį prieš pietus. Krepšinio varžybų vadovas — Algis Skabeikis, tel. (617)-986-4363.

Tinklinis vyks tik vyrų ir moterų klasėse šeštadienį ir sekmadienį. Vyrų tinklinio vadovas — Edwardas Auštras, tel. (617)-665-5563, moterų — Russ McDonald, tel. (617)-924-1053.

Ledo ritulys bus tik vyrų klasėje. Vyks tik šeštadienį nuo 10 v.r. — Pilgrim Skating Arena, 75 Recreation Park Drive, Hingham, Mass. Varžybų vadovas — Šarūnas Norvaiša, tel. (508)-784-8975. Galutinė dalyvių registracija — krepšinio, tinklinio ir ledo ritulio privalo būti atlikta iki gegužės 5 d. pas organizacinio k-to pirmininką Vytautą Eikimą šiuo adresu: Vytautas Eikimas, 1 Fawn Circle, Randolph, MA 02368. Tel. (617)-961-3523; FAX (617)-849-2065.

Po galutinės krepšinio, tinklinio ir ledo ritulio dalyvių registracijos, žaidynių vykdytojai praneš tvarkaraščių ir kitas vėliausias informacijas.

Sachmatų varžybos vyks Brockton High School, 470 Forest Ave., Brockton, Mass. Vykys 5-kių ratų turnyras šveicarų sistema. Laiko riba — 50 eimų per 2 val. su 30 min. "Sudden Death". 3 ratai vykdomi šeštadienį ir 2 sekmadienį. Pirmo rato pradžia — šeštadienį, 9.30 v.r. Registracija — nuo 8.30 v.r. Laimėtojai teks dr. Algirdo Nasvyčio atminimo pereinamoji taurė, įsteigta 1982 m. Taipogi bus piniginių premijos: \$100 už I vietą, \$60 už II ir \$40 už III vietą. Sachmatų turnyro vadovas — Bronius Skrabulis, tel. (508)-668-8230.

Kėliavimo pirmenybės bus komandinės ir individualinės. Komandą sudaro 4 mišrios lyties žaidėjai-jos. Dalyvių skaičius ir amžius neribotas.

Kėliavimo varžybos vyks tik šeštadienį, West Gate Lanes, 65 Westgate Dr., Brockton, Mass, tel. (508)-583-1297. Pradžią — 9.30 v.r. Varžybų vadovas — Arūnas Kleinas, tel. (617)-328-8354.

Raketbolo varžybos vyks tik šeštadienį, Massasoit Community College, 1 Massasoit Blvd., Brockton, Mass., tel. (508)-588-9100. Pradžią 9 v.r. Programoje — individualinės vietinių rungtys: vyrų (neriboto amžiaus), vyrų senjorų (per 44 metų) ir moterų klasėse. Varžybų vadovas — Algirdas Veliuona, tel.(301)-744-2044.

Stalo teniso varžybos vyks šeštadienį (jei reiks ir sekmadienį), Brockton High School. Pradžią — 9 v.r. Provizorinė programa — individualinės vietinių ir dvejetų rungtys, vyrų, vyrų senjorų (virš 44 m.) ir moterų klasėse. Jei atsiradus dalyvių, bus vykdoma ir prieauglio (žemiau 19 m.) klasė. Galutinė programa bus nustatyta po dalyvių registracijos. Varžybų vadovas — Aidas Kupčinskas, tel. (508)-668-2167.

šinyje, būdavo išrenkamas "out-standing" žaidėju.

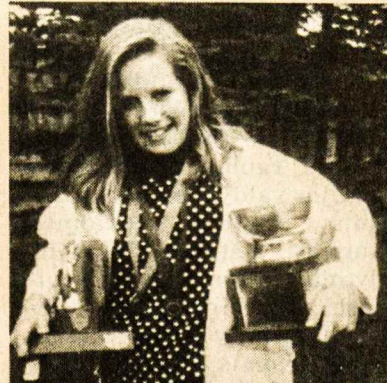
Studijas užbaigė, įgijęs mokslo daktaro laipsnį "Mini Computers Major" ir "Electro Magnetic Fields Minor" srityse. Laisvu laiku nuo studijų lankė skraidymo mokyklą, kurią baigė, įgydamas sportinio lėktuvo piloto teises.

1989 m. vasarą, iškviestas Lietuvos mokslų akademijos, su šeima lankėsi Lietuvoje, skaitė paskaitas ir dalyvavo diskusijose apie cellularines radijo sistemas ir galimybes pritaikyti Lietuvoje. Grįžęs į Kalgari, turėjo pokalbį televizijoje apie dabartinius įvykius Lietuvoje. Prieš Vasario 16, Lietuvos nepriklausomybės šventę, Arūnas susitiko su Kalgario miesto burmistru Al Duerr, painformuodamas jį apie Lietuvą. Al Duerr Vasario 16-sios proga paskelbė Lietuvos dieną. Pirmą kartą Kalgario mieste prie miesto rotušės buvo iškelta Lietuvos vėliava. Deklaraciją Al Duerr užbaigė šiais žodžiais: "Aš raginu visus kalgariečius 1990 m. vasario 16u pripažinti Lietuvos dieną ir aukštai iškelti demokratijos ir laisvės idealus."

Dr. Arūnas Šlekys yra išrinktas KLB Kalgario apylinkės pirmininku. Jis redaguoja bendruomenės laikraštį "Vėjas", o jo namuose veikia šeštadieninė lietuvių mokykla.

Jis yra vedęs Rūta Skučaitė iš Montrealio. Augina dukras: Brigita, Arija, Daina ir Kristina. Visa šeima užsiima kalnų slidinėjimu. Vyriausioji dukra Brigita, trylikametė, sistemingai treniruojasi ir yra pamėgusi sinchronizuoto plaukimo sportą. Būdamą 10 metų, savo amžiaus klasėje yra laimėjusi asmeniniame plaukime aukso ir dvejetų — sidabro medalius vakarų Kanados varžybose. Vėliau, tris metus iš eilės laimėjo pirmą vietą asmeniniame plaukime Alberto provincijoje. Praeitą žiemą su gimnazijos komanda dalyvavo "Cross Country" varžybose. Būdamą jauniausia dalyvė, sėkmingai įvykdė 30 km. žygį.

Dr. Arūnui Šleikiui ir jo sportuojančiai šeimai linkime sėkmės gyvenime ir lietuviškoje veikloje.

BRIGITA ŠLEKYTĖ su medaliais ir pergalės dovanomis po sinchronizuoto plaukimo Edmontone, Alberto provincijos varžybose 1989 m.

Ateitininkų žinios

Jaunučių susirinkimas iki veiklos metų galo vyks sekančiai: susirinkimo gegužės 6, sekmadienį, nebus, nes vyksta Pirmo Komunija, taigi sekantis susirinkimas vyks šeštadienį, gegužės 12 d., po šeštadieninės mokyklos pamokų nuo 12.30 iki 2.30 v.p.p. pas Petruskus. Globėjos gali pasiimti vaikus tuoj po mokyklos susitarus su tėveliais. Sekantis susirinkimas sekmadienį, gegužės 27 d., per kurį vyks vyresniesiems jaunučiams egzaminai. Šeštadienį, birželio 2 d. vyks metų užbaigimas, metinė šventė, kartu su Hamiltono jaunučiais. Ta proga jaunučiai gaus savo ženklukus arba emblemas.

Jaunučių globėjos yra: Ramūnė Jonaitienė, Gabija Petrauskienė, Nijolė Tamulaitienė ir Birutė Staškevičiūtė. Kuopoje yra 18 jaunučių, suskirstytų į dvi amžiaus grupes: pirmoji nuo 6-7 m., antroji nuo 8-10 m.

Jaunučių ateitininkų sąjungos centro valdybos pirmininkė yra Laima Šaltuviėnė iš Lemonto, Iliojaus.

Toronto jaunučių skyrius gavo paraginimą atsiskaityti nario mokesť \$5 už kiekvieną jaunutį. Iš tokių kuklių pajamų centras bando išvystyti jaunučių veiklą visuose kraštuose.

Centro valdyba prašo kuopų susirašinėti laiškučiais su pavieniais jaunučiais, kurių gyvenimo aplinkybės neleidžia jiems priklausti kuopai. Prie to prisijungsim ir mes.

Gabija

Skautų veikla

• Balandžio 29 d. "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntai švenčia šv. Jurgio šventę Lietuvos kankinių šventovėje. 9.30 v.r. Mišios, kuriose dalyvaujam organizuoti su vėliavom. Po Mišių muziejiaus salėje iškilminga sueiga. Renkamės salėje 9 v.r. Tuntininkai

• Po šv. Jurgio su atbūndančiu pavasariu skautai palieka būklus, sales ir kitas žiemos užsiėmimų patalpas. Jie išeina ne poilsiauti, o atlikti praktiškai per žiemą paruoštus užsiėmimus. Jūros sk. prie vandens ruošia laivus buriavimui, vilkiukai, skautai, pritrę sk. pagal programas atlieka žygius, iškyla į laurus ir ruošiasi stovyklai, kuri vyks rugpjūčio 5-18 d.d. "Romuvio".

• Balandžio 27 d., 7 v.v., Prisikėlimo parapijos parodų salėje skautybės fondas ruošia skautininkams-kėms sueigą, kur svečias iš Lietuvos pasakos Sibiro tremties ir partizanų pergyvenimus. M.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA :	IMA :
10 % už 90 dienų term. indėlius	už asmenines paskolas nuo 11 1/2%
10 1/4% už 6 mėnesių term. indėlius	už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu
10 1/2% už 1 m. term. indėlius	1 metų 13 1/4%
10 1/4% už 2 m. term. indėlius	2 metų 13 1/2%
10 1/4% už 3 m. term. indėlius	3 metų 13 1/2%
10 1/2% už 1 m. GIC mėn. palūk.	(fixed rate)
11 1/4% už 1 m. GIC invest. pažym.	su keičiamu nuosimčiu
11 1/2% už 2 m. GIC invest. pažym.	1, 2 ar 3 metų 12 %
11 1/2% už 3 m. GIC invest. pažym.	(variable rate)
9 1/2% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgijas iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgijai.
11 1/4% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
11 1/2% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
11 1/2% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
9 1/2% už namų planą - OHOSP (variable rate)	
8 1/2% už taupymo sąskaitą	
10 % kasd. pal. sąsk. virš 10,000	
7 % už kasd. pal. čekių sąsk.	

AKTYVAI virš 76 milijonų dolerių

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydįje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlas, kelionės čekiai (American Express).

BŪSTINĖ: Lietuvių namai —
1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.
1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)
PERKANT — PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI
PATARNAUS **STASYS JOKUBAITIS.**
Telefonai 535-2331 arba 537-2869

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonas 225-5699
Alfonas Garbenis, jn. savininkas
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA YORK APPRAISAL CORPORATION
1211 Gorham St., Units 1&2, Newmarket, Ont. L3Y 7V1.
Telefonas (Toronto linijos)
(416) 773-6480, (416) 773-3779
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių — mortgijų, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas street west
islington, ontario M9A 1B2
res: 766-2897 **232-2322**
DEŠIMTIES METŲ PATYRIMAS
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**
Gifts International Inc.
2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

MARIUS E. RUSINAS, turis aštuonerių metų patyrimą, patarnauja visose pensijų srityse:
• RRSP — nuo 1 iki 10 metų garantuoti pažymėjimai
• RRIF pensijų fondas
• metinė renta (Annuities) — nuo 5 iki 20 metų išmokos abiem (vyrui ir žmonai) arba vienam (kitam mirus)
• įvairūs fondai (Segregated Funds) — gyvybės, sveikatos, grupinė drauda
• atstovauja visom gyvybės draudos bendrovėm
• klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus
Canada Life Assurance Company
390 Bay St. nr. 600, Toronto M5H 2Y2
Darbo (416) 868-0922, namų (416) 848-0320

Visų kraštų LB valdyboms

Reikalinga greita akcija – SOS Lietuvai!

Prasidėjo Sovietų Sąjungos ekonominė blokada Lietuvai, apie kurios galimumą jus esame įspėję anksčiau. Dabar yra sustabdytas naftos, benzino ir degamųjų dujų tiekimas Lietuvai. Ši blokada bando palaužti lietuvių tautos ir visų Lietuvos gyventojų ryžtą atgauti laisvę ir išlaikyti Lietuvos paskelbtą nepriklausomybę.

Imperialistiniai Sovietų Sąjungos vadai siekia blokadą sugriauti Lietuvos ūkį, kad užsidarytų fabrikai ir įmonės, sustotų susisiekimas ir transportas, galės sekti bėdas. Kol kas Lietuvoje dar tebėra šalta. Pirmosios alkio ir šalčio neišvengiamos aukos bus silpniausi, lengviausiai pažeidžiami, — tai maži kūdikiai — mūsų ateitis, ir seneliai — tautos atmintis ir jos ryšys su savo praeitimi.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba nutarė konkrečiai reaguoti į šią padėtį ir įsteigti PAGALBOS LIETUVAI programą, kurios tikslas yra kaupti visokeriopą pagalbą Lietuvos respublikai.

Pinigai bus naudojami maistui, vaistams, kurui, energijai ir politinei pagalbai. Reikia suteikti maksimalines sumas aukomis, pasižadėjimais ir testamentais. Draugai ir priešai tegul mato išeivijos inašą tautos laisvės išlaikymui. Tik mūsų pavyzdys gali

paskatinti kitus prisijungti prie gelbėjimo būdų ir šalčių maršmėnų Lietuvos.

Visi kartu prisidėkime kiek tik galime prie tautos kovos už laisvę ir pralaužkime tėvynę smaugiančią blokadą!

Vytautas J. Bieliauskas,
PLB valdybos pirmininkas
Algis Pacevičius,
KLB krašto valdybos
pirmininkas

Reikalinga skubi pagalba

Algis Pacevičius, KLB valdybos pirmininkas, pasiuntė laišką Kanados ministeriui pirmininkui Brian Mulroney ir užsienio reikalų ministeriui Joe Clark. Jame raginama Kanados valdžia, kad stipriai pasmerktų Sov. Sąjungos ekonominę blokadą Lietuvoje ir ieškotų veiksmingų galimybių padėti Lietuvai. M. Gorbačiovas turėtų pajusti, jog sankcijos Lietuvai pakenks normaliems Sov. Sąjungos ir Vakarų valstybių santykiams. Skelbdamas Lietuvai blokadą, M. Gorbačiovas tikėjosi palyginti švelnaus vakariečių reagavimo. O to neturėtų būti.

Algis Pacevičius ragina Kanados vyriausybę suteikti Lietuvai kreditus, kad ji galėtų pirkti naftą laisvoje rinkoje. Taipgi jis išreiškia pageidavimą, kad artimiausiu laiku Kanados ministeris pirmininkas ir užsienio reikalų ministeris priimtų Kanados Lietuvių Bendruomenės delegaciją. A.

Toronto Lietuvių namų valdyba. Iš kairės pirmoje eilėje sėdi: dr. G. Ginčauskaitė, pirm. R. Strimaitis, V. Kulnys, E. Pamataitis; antroje eilėje: vedėjas T. Stanulis, A. Sukauskas, St. Grigaliūnas, V. Drešeris, A. Barysaitė, K. Dambaraite-Janowicz, H. Sukauskas

Geradarių pagerbimas

Šeštasis Ontario provincijos savanoriškoj darbuotėj pasižymėjusių žmonių pagerbimas balandžio 20 d. beveik pripildė ta iškilmę susidomėjusiais ir spaudos atstovais didžiulę Toronto Roy Thomson salę. Vargonams grojant, išpušton scenon įžengė šeši gražiai uniformuoti kardininkai, susėdo ministeriai Bob Wong (pilietybės) ir Ch. E. Hart (kultūros ir ryšių) su kalbėtojai ir programos vadovu. Po Kanados himno ir trumpų kalbų, išreiškusių džiaugsmą dėl tautybių mišrainės, prisidėdantys prie provincijos kultūrinio ir ekonominio klestėjimo — ministeriai įteikė pažymėjimus ir ženklukus 592 asmenims, sugrupuotiems pagal išdirbtų metų skaičių. Penkerių metų darbuotojai gavo bronzinius, dešimties — sidabrinius, o penkiolika — auksinius ženklukus.

Būdinga, kad penkerių metų grupėje buvo daug mažiaus europiečių, kai tuo tarpu penkiolikos metų — jie vyravo. Tai rodo idomų tautybių pasiskirstymą emigracijos kreiweje. Pasižymėjusiųjų sąrašuose malonu buvo matyti ir lietuvių pavardes. Atspausdinta: Walter V. Dauginis, Peter V. Sturm, dr. Genovaitė Bijūnienė, Antanas Kairys, Janina Pacevičienė, Jonas Paškevičius, Lydia Pocienė, Augustas Sukauskas.

Tautinėse grupėse ar šiaip visuomeninėse organizacijose savanoriškai dirbančių yra tūkstančiai. Tačiau metinei tokių žmonių pagerbimo atrankai nustatytos ministerijos taisyklės leidžia kiekvienai organizacijai pasiūlyti tik po šešis kandidatus. S.

SKAITYTOJAI PASISAKO

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" REDAKCIJAI

Neseniai gavau žinią, jog "TŽ" komentavo žurnalistas Esther Schrader straipsnį "Lietuvos politikos mėgėjai vadovauja valdžiai, kuri nevaldo" ("Los Angeles Times" 1990 m. balandžio 6 d.). Ši žinia mane labai sujaudino.

Vykdamą į Lietuvą ne nesvajojau, kad savo akimis stebėsiu Lietuvos nepriklausomybės atstatymo paskelbimą ir tikrai nenumačiau, jog teks realiai padirbėti Lietuvos labui — dirbti Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos informacijos biure. Be abejonės, "TŽ" skaitytojams būtų įdomu sužinoti daugiau apie mano darbą AT informacijos biure, de ja... reikia aiškintis dėl nelabai išmintingų nesusiūpėjusių amerikietis žurnalistės rašlavų.

Plačiai nuskambėjo man priskiriamos citatos. Pirmiausia, citatos ne visiškai tikslios, o konkretas, į kurį jos buvo įpintos, dar iškreipia ir mano mintį. Jokiu būdu nenorėjau kritikuoti naujos Lietuvos valdžios narių, tuo tarpu minėtas straipsnis taip mane interpetuoja.

Straipsnis turėjo aiškų tikslą — pristatyti Lietuvos valdžią kaip mėgėjišką, politiškai nepatyrusią. Žurnaliste tuo įrodė tik savo neprofesionalumą. Galėčiau išvardinti eilę smulkų faktinių klaidų, rodančių žurnalistės nesąžiningumą, nors didžiausias nusikaltimas profesionalumui yra bandymas "išpešti" tinkamų citatų, net ir iškreipiant ar pridėdant kur reikia, įrodyti jau iš anksto padarytą išvadą, sulipdyti "idomesnį" ar "sensacingesnį" straipsnį. Vienu žodžiu, žurnalistei reikėjo tam tikrų mano pasisakymų, o kur netiko išsireikšimai, ji net ir "pridėjo". Prie viso to, žurnalistė neperspėjo, jog ji kaip nors fiksuojama mano žodžius.

Labai gaila, kad išeivijos lietuvių tarpe šis straipsnis sulaukė

tiek daug dėmesio ir sukėlė nereikalingų aistrų. Pažymiu, kad išsiučiau protesto laišką "Los Angeles Times" laikraščio redakcijai. Įsidėmėkime visi, jog ne kiekvienas yra draugas, kuris apsimeta tokiu esąs.

Loreta Stanulytė,
Vilnius, 1990.IV.21

Pasaulio įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

didesnį svorį už juos turi Maskva ir Vašingtonas, o pasauliui M. Gorbačiovas labiau rūpi už Baltijos respublikas. Iš Maskvos pranešama, kad M. Gorbačiovas ten turėjo atskirus pasitarimus su Estijos ir Latvijos atstovais jų nepriklausomybės reikalais. Latvijai ir Estijai jis siūlęs specialias teises Sovietų Sąjungos federacijoje.

Perrinko Walensą

Gdanske įvyko "Solidarumo" unijos II kongresas, vadu vėl patvirtinęs L. Walensą. Jis gavo 362 balsus, o jo varžovai A. Slowikas ir T. Wojcik — tik 77. Kongrese L. Walensai buvo pažerta priekaištų, kad jis "Solidarumo" uniją tvarko diktatūriniais metodais. L. Walensa, laimėjęs rinkimus, teisinosi, kad jis be "Solidarumo" buvo ir būtų likęs paprastu elektriku. "Solidarumo" unija esanti didesnė už jį. Tik dėl "Solidarumo" jis planuojas būti kandidatu Lenkijos prezidento rinkimuose. Juokaudamas pabrėžė, kad tada "Solidarumo" unijos nariams bus atviros prezidentūros durys Belvederio rūmuose Varšuvoje. V. Kst.

Atitaisymas. "TŽ" 16 nr. po nuotrauka "Krizės centro" darbuotojai buvo pažymėta Danguolės Šelmienės pavardė, turėjo būti Banguolė Šelmytė.

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas (staigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS

B.C.L., LL.B., M.B.A., M. Eng.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 Fax. 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

perėmė a.a.advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonas
prie Windermere Ave. (staigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

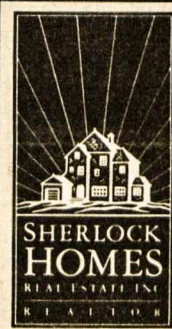
Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonai — (416) 864-2734

1-800-387-1883 (toll free)

- Turi daugiau kaip 13 metų patyrimą investicijų srityje
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

EDMUNDAS M. PAKŠTAS

Namų pirkimo ir pardavimo atstovas

Toronte ir Wasagoje

Tel. 534-7788

431 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N3
Fax 534-8953

Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir
pardavimo atstovas

patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas

Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3

769-1616

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285 Tel. 233-3334
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8

Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER

**INSURANCE
BROKERS**

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. — 7 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas — greitas ir tikslus!

V. Dauginis — telefonai (416) 533-1121, (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė — telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

DRAUDA

"ALL THE
CHOICE
IN THE
WORLD"

**MASKELL INSURANCE
BROKERS LTD.** (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814

2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403

Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

**AUDRA
Travel**
CORPORATION

**DĖMESIO,
LIETUVIAI!**

Mums reikalinga
jūsų parama

Kviečiame visas jūsų darbo ir poilsio keliones užsakyti per mūsų lietuvišką kelionių biurą!

* Išrašome lėktuvų ir traukinių bilietus.

* Užsakome viešbučius, automobilius nuomojimui bei įvairias pramogines keliones.

* Išrašome kelionės ir sveikatos draudimus keliautojams bei atvykusiems svečiams.

Mūsų biure dirba patyrę, aukštos kvalifikacijos kelionių patarėjai.

Maloniai prašome naudotis mūsų biuro paslaugomis. Užsakymus priimame telefonu ir laiškais.

**AUDRA
Travel**
CORPORATION

**KELIONĖS
Į LIETUVĄ
1990**

Paremiant Sąjūdžio raginimą vengti Maskvos, užsakome tiesiogines keliones į Lietuvą.

SKRIDIMŲ MARŠRUTAI:

Torontas-Frankfurtas-Vilnius (išskrenda kiekvieną šeštadienį); Vilnius-Frankfurtas-Torontas (grįžta kiekvieną pirmadienį). Grįžtant, nakvynė Frankfurte; Torontas-Varšuva-Vilnius (išskrenda pirmadieniais ir penktadieniais); Vilnius-Varšuva-Torontas (grįžta trečiadieniais ir sekmadieniais). Grįžtant nakvynė Varšuvoje. Apie visus šiuos ir kitus tiesioginius skridimus į Lietuvą, smulkesnių žinių teiraukitės mūsų įstaigoje. Vietos garantuojamos įmokėjus \$200 rankpinigių. Vietų skaičius labai ribotas. Užsakykite vietas dabar.

KVIEČIAME DALYVAUTI

LIETUVIŲ DIENOSE

Australijoje - Melbourne
1990 m. gruodžio 26 — 31 dienomis.

Šventėje dalyvaus svečiai iš viso pasaulio ir Lietuvos. Norintiems paruošta įdomi turistinė programa aplankant Australijos žymybes su lietuviškai kalbančio vadovo pagalba.

Bilieto kaina iš Toronto,

pinlai apmokant iki birželio mėn. \$1999 kan.

Tad aplankykite svetingus Australijos lietuvius!

Smulkesnių žinių teiraukitės mūsų įstaigoje.

tel. (416) 769-2500, TELEX 06-967812, FAX (416) 763-6279

2100 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6S 1M7

Registracijos numeriai 2559030 ir 2475066

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.

INCOME TAX

Certified
Service

2290 Bloor street W.(at Durie) Toronto, 252-4566 (or 769-4558)

KOVOKIME SU GOBŠIA MOKESČIŲ SISTEMA!

Remdamiesi šiuo ūkiu, mes patikriname savo klientų kiekvieną atvejį, žiūrime tikras ir užslėptas galimybes, kaip sumažinti mokesčius jūsų naudai. Tokie situacijos, kaip nuo kuklaus \$27,800 uždarbio, reikia mokėti 40% nuo kiekvieno uždirbto dolerio. Esant sudėtingom mokesčių taisyklėm, kiekvienais metais milijonai mokesčių mokėtojų permoka jau ir taip aukštus mokesčius (atminkite Kanados mokesčių įstaiga nežiūrės, kad jums būtų geriau), bet mūsų TAX-PRO kompiuterinė sistema lengvai apskaičiuos jūsų naudai. Naudodami šią programą, mes garantuojame, kad mūsų mokesčių apskaičiavimai yra naudingi jums ir daromi kaip galima daugiau sumažinti jūsų mokesčius, ir tai atliekama su moraliniu įsipareigojimu.

JEI KLIENTAS NĖRA PATENKINTAS, JOKIO ATLYGINIMO IŠ JO NEIMAM

Savo įstaigoje, 2290 Bloor St. W., mes tuojau galime jums parodyti kompiuterio pagalbą apskaičiavimo rezultatus. Mes garantuojame, kad mūsų apskaičiavimai yra šimtaprocentiniai teisingi.

Jei klientas nėra patenkintas, mes grąžiname jam originalius dokumentus ir neimam jokio atlyginimo. Priešingai, mes net siūlome \$20.00 dovanai tam, kuris parodytų kaip geriau užpildyti mokesčių grąžinimo lapus.

VIENKARTINIS ATLYGINIMAS PILNŲ METŲ PATARNAVIMUI

Mūsų atlyginimo dydis remiasi jūsų mokesčių grąžinimo lapų pildymo sudėtingumu ir yra teisingai apskaičiuojamas mūsų kompiuterio. Nežiūrint didelių pakitimų ir pridėtinų mokesčių formos sudėtingumų, praktiškai savo atlyginimą laikome praeitų metų lygyje. Kompiuterio dėka ne tik mūsų apskaičiavimai yra aukščiausios kokybės (daugiau kaip 20 sąskaitų kompanijų — "chartered accounting companies" — naudojasi mūsų patarnavimu), bet ir atlyginimas yra labai žemas (pvz. paprastų mokesčių lapų užpildymas — \$24.00, statistinių lapų užpildymo vidurkis — tarp \$28.00 ir \$36.00).

Be to mes teikiame AUTOMATIŠKĄ 30% NUOLAIDĄ jūsų sutuoktiniui(ei).

Atlyginimą taipgi įeina:

- Ištų metų mokesčių apskaičiavimo pagalba.
- Vienkartinis patarimas pradedant arba parduodant savo verslą.
- Investavimo patarimas, arba
- nuomojimo nuosavybės pajamų patarimas.
- Investuoto pastato nuomojimo pajamų patarimas.

DĖL PLATESNIŲ INFORMACIJŲ SKAMBINKITE tel. 769-4558.

DĖMESIO VERSLININKAI! Atsiminkite, kad verslo nuostoliai yra atimami nuo kitų pajamų šaltinių, tokiu būdu sumažinant jūsų mokesčius arba padidinant mokesčių grąžinimo sumą. Dėka mūsų "BUSINESS 1" programos, mes teikiame platų patarnavimą už neįprastai žemą atlyginimą: • knygvedyboje, • pajamų ir išlaidų lapuose, • balanso lapų paruošime.

[staiga atidaryta darbo dienomis nuo 10 v.r. — 19 v.v.,
šeštadieniais nuo 10 v.r. — 16 v.v.]

Norint pasinaudoti prieštine 10% nuolaida, atneškite šį kuponą ir gaukite 10% apskaičiuoto atlyginimo.

TORONTO

Anapilio žinios

— Ateinantį sekmadienį, balandžio 29, mūsų parapijos mažieji eis Pirmosios Komunijos per 11 v.r. Mišias.

— Taipgi ateinantį sekmadienį, Toronto skautų "Šatrijos" ir "Rambyno" tuntai iškilmingai švęs savo globėjo šv. Jurgio šventę. Ta proga jie iškilmingai su savo vėliavomis dalyvaus mūsų šventovėje 9.30 v.r. Mišiose. Po pamaldų iškilminga sueiga bus naujoje Anapilio parodų salėje.

— Tuoktis ruošiasi Ramona Biliūnaitė su Robertu Grybu.

— Ateinančią vasarą mūsų parapijoje darbuosis klierikas Vytautas Volertas iš Šv. Kazimiero kolegijos Romoje.

— Sutvirtinimo sakramentui pasiruošimo pamokos — sekmadieniais po 11 v.r. Mišių parapijos klebonijoje. Pamokas veda seselė Palmira.

— Motinos dienos pietūs Anapilio salėje bus gegužės 13, sekmadienį, 1 v.p.p. Numatyta jaunimo atliekama meninė programa. Maistą ruoš J. Gurklienė.

— Gegužės 5, šeštadienį, 2 v.p.p. Wasagos Gerojo Ganytojo misijos salėje ruošiamas Motinos dienos minėjimas. Po programos — loterija ir vaisės. Wasagos moterų būrelis.

— Aukųo "Caritas": \$100 — M. Timukienė; gelėms: \$20 — M. Daukienė, M. Vaskevičienė, M. Zekavičienė; \$15 — V. Jasinevičienė; \$10 — O. V. Anskiai, Gr. Balčiūnienė, V. Baliūnienė, E. Juzėnienė, L. Kurpienė, A. Vaišvilienė; \$7 — O. Urnavičienė; \$6 — S. Petraitienė; \$5 — D. Barkauskienė, V. Dalindienė, O. Dimskienė, E. Girėnienė, L. Jasys, B. Kasperavičienė, J. Liutkienė, S. Radzevičienė, O. Rimkienė, M. Timukienė, G. Trinkienė, A. Augaitienė; parapijai: \$100 — dr. A. S. Pacevičiai, dr. A. V. Valiuliai, dr. R. D. Stas, dr. A. M. Kiškiai; \$60 — R. M. Rusinai; \$50 — J. O. Azubaliai, J. J. Zenkevičiai, A. Z. Vaičiūnaitė, B. V. Kišonai.

— Religiniai Lietuvos šalpai surinkta \$60. Iki šiol parapijoje surinkta \$9,088. Aukotojų pagėdavimu iš tos sumos \$1,025 skiriamai Lietuvos sambūrio "Caritas" veiklai.

— Mišios balandžio 29, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Veroniką ir Antaną Juškevičius, 11.00 v.r. už parapiją; Wasagoje 2.00 v.p.p. už a.a. Joną Baronaitį.

Lietuvių namų žinios

— Lietuvių slaugos namams aukųo: \$50 — P. G. Stauskai ir V. S. Liūmos a.a. Jono Baltakio atminimui; \$30 — R. I. Kymantai ir \$10 — P. G. Stauskai a.a. Apolinaro Beresnevičiaus atminimui; \$20 — P. G. Stauskai a.a. Apolonijs Kazlauskienės atminimui. Iš viso statybos fonde yra \$168,000. Aukos priimamos "Paramoje" sąsk. nr. 8711, Priskėlimo parapijos kooperatyve sąsk. nr. 155332.17 ir "Talkoje" sąsk. nr. 4259. Aukos atleidžiamos nuo valstybinių mokesčių.

— Balandžio 29, sekmadienį, 1 v.p.p. LN seklėje šaukiamas LN visuomeninės veiklos komiteto posėdis.

— LN valdybos posėdis — gegužės 3, ketvirtadienį, 7.30 v.v.

— Balandžio 22, sekmadienį, 1 v.p.p. LN moterų būrelis Lietuvių namų karaliaus Mindaugo menėje suruošė velykinius pietus. Dalyvavo 270 asmenų. Moterų būrelio pirm. Birutė Abramaitienė pasveikino garbės svečius bei visus susirinkusius ir pakvietė Išganytojų parapijos kleboną kun. Povilą Dilį sukalbėti invokaciją. Po pietų vyko meninė programa, kurią atliko pianistė Leokadija Kanovičienė, solo — E. Ambrozaitytė ir Maironio mokyklos mokiniai. Pasirodė scenoje ir Velykų bobutė (Laima Mačionienė) su dideliu būriu vaikų. Velykų bobutės paraginti vaikučiai dainavo ir deklamavo. Programos dalyviai buvo apdovanoti gelėmis. Padėkos žodį tarė LN valdybos pirm. Rimas Strimaitis. Pietus paruošė Vyt. Birštonas ir B. Stanulienė su pagalbininkėmis I. Žalagėnienė ir D. Puzerienė. Popietė praėjo pakilioje nuotaikoje, ir moterų būrelis pasižėdė suruošti velykinius pietus ir kitais metais.

— Šeštadienį ir sekmadienį Vytauto Didžiojo menėje vyko sėkminga P. Markušio darbų paroda. Parodos lankytojai ne tik nusipirko meno kūrinių, bet dar ir paaukojo \$111 "Križės centrui", kuris yra įsikūręs LN Birutės menėje.

Jaunųjų talentų koncerto, įvykusio Anapilio salėje balandžio 1 d., programos atlikėjams prisiminimui buvo įteiktos Vilniaus universiteto ansamblio kasėtės, įrašytos muziko A. Stankevičiaus studijoje, Montrealyje.

ATVYKĖS IŠ LIETUVOS ieško bet kokio darbo. Skambinti Raimondui vakarais tel. 761-9901.

Priskėlimo parapijos žinios

— Registracija į vaikų stovyklas (lietuviškai kalbantiems liepos 1-14 d.d., lietuviškai nekalbantiems liepos 15-28 d.d.) jau prasidėjo. Registracijos blankus galima gauti klebonijoje.

— Ruošiasi tuoktis Edmundas Jurevičius su Krista Davies.

— Pirmos Komunijos iškilmės mūsų parapijoje bus gegužės 6 d. per 10.15 v.r. Mišias.

— Parapijos tarybos susirinkimas įvyks balandžio 25, trečiadienį, 7.30 v.v. Parodų salėje.

— KLK moterų mūsų parapijos skyriaus paskutinis prieš vasaros atostogas susirinkimas įvyks balandžio 29, ateinantį sekmadienį, po 11.30 v. r. Mišių Parodų salėje.

— Naudotų drabužių ir daiktų išpardavimas vyks gegužės 1 ir 3 d.d. Parodų salėje.

— Parapijai aukųo: \$200 — I. Baltakienė ir sūnūs; \$150 — E. J. Sičiūnai, A. R. Sapijonai; \$105 — J. A. Raskauskas; \$100 — V. B. Biretos, O. Kalinauskienė, V. Jurevičius, J. O. Gustainiai, L. G. Matukai, A. A. Lukošiai, E. G. Kuchalskiai, A. Laurinaitis, D. V. Šaltmirai, V. N. Tamulaičiai, P.R.V. Šiaučuliai, R. H. Simanavičiai, A. V. Senkai, A. V. Šepeliai, P. Ūkelienė, T. Senkevičius, J. M. Vaseriai, R. Punks, M. E. Zabulioniai, A. V. Balniai, P. S. Užbaliai, S. Tumosienė, A. J. Viskontas; \$80 — Latvių katalikai; \$75 — V. P. Melnykai; \$50 — E. Dubininkas, M. V. Kriščiūnai, L. V. Balaišiai, I. A. Jurcevičiai, J. Vingelienė, K. Lukošius, P. Žiulys, A. Kavaliauskas, V. K. Jusky, V. M. Mickevičiai, A. Zakarevičius, I. V. Ignaičiai, V. T. Gražuliai, L. Simanavičiūtė, A. R. Karkos, M. S. Bušinskai, J. B. Danaičiai, A. A. Juska, M. Raguckas, R. A. Šileikos, S. J. Poška, L. Šileikienė, E. Walenciej; Vyskupo fondai: \$100 — J. Kirvaitis; "Caritas": \$100 — V. Indris; Klierikų fondai: \$50 — B. V. Misevičiai, St. Povilenskis; Šv. Žemei: \$100 — J. O. Mickai; \$50 — A. Kavaliauskienė; altoriaus puošimui: \$30 — J. Ruslienė.

— Mišios balandžio 29, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Martą Simanavičienę, 9.20 v.r. — už a.a. Joną Gegužį, 10.15 v.r. — už Žilijų šeimos mirusius, už a.a. Juozą Nevulį, už a.a. Veroniką Vilčinskienę, 11.30 v.r. — prašant Lietuvai laisvės.

"Atžalyno žinios"

— Vidurinioji grupė grįžo pirmadienio naktį, koncertavusi balandžio 22 d. Kalgaryje.

— Popietė — gegužės 6, sekmadienį, Lietuvių namuose. Bus žaidimai jaunimui, gausi loterija. Meninę programą 3 v.p.p. atliks visos "Atžalyno" grupės.

— Gegužės 18 d. atvyksta ansamblis "Vingis" iš Vilniaus. Jis dalyvaus Kanados lietuvių dienosose Hamiltone, koncertuos Canada's Wonderland parke gegužės 21, pirmadienį, 3 v.p.p., Lietuvių namuose — gegužės 22, antradienį, 7 v.v., Priskėlimo parapijos salėje — gegužės 30, trečiadienį, 7 v.v. Bilietai platunami sekmadieniais parapijose po Mišių bei Lietuvių namuose per popietes.

— Liaudies ansamblis "Vingis" dalyvaus St. Catharines festivalyje gegužės 26 d. ir koncertuos Montrealyje birželio 2 d.

— Reikia nakvynių palydovams. Asmenys, sutinkantys priimti svečius, prašomi skambinti V. Dauginiui tel. 533-1121.

Toronto "Gintaro" 35-mečio "Gražus mūsų jaunimėlis" koncertas įvyks gegužės 12, šeštadienį, Anapilio salėje. Bilietus galima įsigyti parapijose po pamaldų arba pas J. Vingelienę tel. 233-8108 ir G. Šimkienę tel. 766-8844. **Tėvų komitetas**

ŠV. JONO LIETUVIŲ KAPINIŲ PRANEŠIMAS. Kapinių administracija prašo kapaviečių savininkus pašalinti visas dirbtinas gėles, vainikus bei žvakes iki gegužės 15 d.: priešingu atveju tai atliks kapinių darbuotojai. Taipogi kapinių administracija prašo iš raštines atsiimti kapaviečių nuosavybės dokumentus iš 1980-1984 m. laikotarpio. Be šių dokumentų teisiskiai jie nėra kapaviečių savininkai. Inf.

KLK moterų Priskėlimo parapijos skyrius ir "Caritas" šalpos fondas rugsėjo 30 d., sekmadienį, rengia popietę, kurios programą atliks rašytoja **Birutė Pūkelevičiūtė**. Iš anksto yra prašoma tą popietę paskirti šiam retesniam susitikimui su Birute, pasiruošia mums išsakyti "žvilgsnį į save teatru ir literatūroje".

Metinė "TEVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu — 86 doleriai vienuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

"ATŽALYNAS" TRADICINĖ POPIETĖ

nuosirdžiai
kviečia
visuomenę!

1990 m. gegužės 6, sekmadienį, Toronto lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menėje.
ŽAIDIMAI jaunimui — 12.30 v.p.p. POPIETĖ ir meninė programa — 3 v.p.p.

PROGRAMOJE: visos "Atžalyno" tautinių šokių grupės, turtinga loterija, kava ir pyragai.
lėjimas — laisva auksa.

Visi kviečiami savo dalyvavimu ir aukomis paremti mūsų šokantį bei dainuojantį jaunimą. TĖVŲ KOMITETAS

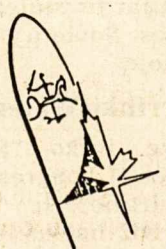
IŠKILMINGI MOTINOS DIENOS PIETŲS

įvyks 1990 m. gegužės 13, sekmadienį, 1.00 v.p.p. **Anapilyje.**
Įdomią programą atliks jaunimas.

Pietus gamins J. Gurklienė.

Bilietų kainos: suaugusiems — \$13, jaunimui nuo 8-12 m. amžiaus — \$8, vaikams iki 8 m. — nemokamai. **Bilietai gaunami** sekmadieniais Anapilio parapijos salėje po pamaldų ir pas V. Narušį, tel. 277-1128.

Lietuvos kankinių parapijos taryba maloniai kviečia jus atsilankyti ir pagerbti savo motinas

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ BEI KULTŪRINIO MENO IR TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPĖ "ATŽALYNAS"
kviečia visus į

PIRMAJĄ KANADOS LIETUVIŲ DIENĄ
1990 m. gegužės 21, pirmadienį,

"Canada's Wonderland" parke.
Koncertas vyks nuo 3.00 iki 3.30 v.p.p. (International Showplace).

Programą atliks — tautinių šokių liaudies ansamblis "VINGIS", atvykęs iš Vilniaus.

Kanadiečiai ir lietuviai galės puikiai praleisti dieną su savo šeimomis ir kartu pasigrožėti vilniečių programa. Bilietus galima įsigyti tą pačią dieną prie Kanados Wonderland grupinės kasos — "Group Sales Box Office" arba juos užsisakyti iš anksto. Užpildykite atkarpą, pridėkite garantuotą (certified) čekį ir pasiųskite iki gegužės 11 d. šiuo adresu: **Canada's Wonderland Inc., 9580 Jane Street, Maple, Ont. L6A 1S6.**

Dėl informacijos teirautis tel. (416) 832-7000, ext. 392, FAX (416) 832-1741 — "The Group Sales Department at Canada's Wonderland".

IKI PASIMATYMO LIETUVIŲ DIENOJE

LITHUANIAN HERITAGE DAY ORDER FORM

MONDAY, MAY 21, 1990

Name: _____ Club: _____

Courier Address: _____

Town: _____ Province: _____ Postal Code: _____

Business Phone: () _____ Home Phone: () _____

We need _____ Passports at \$12.50 each (7-59 yrs.) \$ _____

We need _____ Passports at \$10.50 each (Children 3-6 yrs./adults 60 — yrs.) \$ _____

Total amount enclosed \$ _____

"The Toronto Sun" dienraštis balandžio 16 d. laidoje išspausdino Lino Narušio iš Mississaugos laiško redaktoriui. Jame dėkojama už žinių ir straipsnių spausdinimą apie Lietuvą, tik prikišama, kodėl Lietuva vadinama "sukilusi respublika". Ji tik reikalauja natūralių savo teisių. Redaktorius prierašas — terminas "sukilusi" laikraštis naudoja pozityvia prasme.

Tas pats dienraštis balandžio 18 d. išspausdino Paulio ni šeimos iš Toronto laišką, kuriame sveikinamas laikraštis ir dėkojama už įsijungimą į Lietuvos nepriklausomybės kovą. Dienraštis šia prasme užsitarnauja pirmąją vietą tarp kitų Toronto laikraščių. Laišką pasirašė Rimas, Giedra, Audra ir Lina. Redaktoriaus prierašas — esame numeris pirmas tarp žmonių, kurie užjaučia.

Toje pačioje laidoje rašo Lidija Puterytė, 10 m. amžiaus, iš Toronto. Kap Kanados pilietė reikalauja, kad Otavos vyriausybė pripažintų Lietuvą ir jos valdžią.

Balandžio 19 d. laidoje rašo Linas Underys, 8-jo skyriaus mokinys iš Toronto. Jis dienraštį skaitęs kiekvieną dieną, dėkoja ir ragina toliau informuoti apie Lietuvą. J.

PADEKA
Nesitikejau taip gražiai suruošti ir su daugybe dovanų mergvakario. Tai buvo labai maloni staigmena. Visoms — tiek rengėjoms, tiek viešioms tariau nuosirdų lietuvišką aciu. Ypatinga padėka šio pobūvio organizatorei pusseserei Birutei ir A. Pajaujienai už leidimą pasinaudoti savo jaukiomis patalpomis. Nuosirdus aciu už atskiras dovanas — pusseserei Birutei, tetai Onutei, Liucei, B. Lapinskienei ir mano sesutėms — Dianai, Joanai ir Vidai. Ši popietė man liks neužmirštama.

Dar kartą visoms aciu —

Terese Stankute

A.a. Meilučio Marčiukaicio atminimui Jadvyga Marčiukaitienė "Tėviškės žiburiams" aukųo \$50.

A.a. Jono Baltakio atminimui Irena ir Povilas Girmiai iš Hamiltono Kanados lietuvių fondui aukųo \$20.

CBC radijo programoje "Generations" balandžio 19 d., 16.20 v., apie Lietuvą kalbėjo G. Petrauskienė, H. Stepaitis ir dr. J. Sungaila. Pokalbis su radijo stoties žurnalistu truko 8 minutes.

Vasario 16 gimnazija V. Vokietijoje yra vienintelė lietuviška gimnazija išeivijoje. Lietuvių išeivijoje išlaikyti siųskime savo vaikus joje mokytis, nežinint koks jų lietuvių kalbos mokėjimas. Kelionės išlaidas ten ir atgal apmokėti rūpinasi KLB švietimo komisijos narys L. Tamošauskas, 236 Dovercourt Rd., Toronto, Ont. M6J 3E1, tel. 416-531-4469. Nepasitirintieji gali gauti dar stipendijas kitoms išlaidoms iš Kanados Lietuvių fondo ir Toronto Lietuvių namų "Labdaros". Šių organizacijų adresas: 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont., M6P 1A6.

KLB švietimo komisija

MONTREAL

CBC prancūziškoji televizija Verbu sekmadienį filmavo AV šventovėje 11 val. pamaldas. Po to turėjo ilgą pasikalbėjimą su kun. Jonu Kubilium, S. J., AV parapijos isteigėju. Tai bus dokumentinis filmas šios parapijos 40 metų ir kun. J. Kubiliaus aukštesnės kunigystės sukakčių proga.

Didžiąją savaitę AV parapijoje rekolekijas pravedė kun. Kastytis Ramanauskas, kuris yra iš Lietuvos ilgesniam laikui atvykęs į Čikagą. Parapijiečiai gyvai domėjosi pamokslais ir kiekvieną dieną gausiai lankėsi.

Velykų rytą į Priskėlimo pamaldas prisirinko pilnutėlė AV šventovė. Kun. K. Ramanauskas atnašavo iškilmingas Mišias ir pasakė pamokslą. Labai gražiai giedoję net dešimtį giesmių parapijos choras, papildytas "Pavasa-

rio" mergaitėmis. Choras pradėjo su Gounod "Kristus jau kėlės" ir užbaigė G. Hyden "Alėliuja" iš "Mesijo" oratorijos. Tarp kitų giesmių buvo pora ir iš muz. Aleksandro Stankevičiaus kantatos "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva" (žodžiai Henriko Nagio). Chorui dirigavo A. Stankevičius, vargonais palydėjo muz. M. Roch, choro koordinatorių sol. Antanas Keblys.

Po pamaldų visi buvo pakviesti į parapijos salę susitikti su pažįstamais ir pasivaikinti vynu, kava ir užkandžiais, paruoštais parapijos komiteto.

Pirmoji Komunija AV šventovėje bus gegužės 6 d. per 10 val. Mišias. Kitą mėnesį bus teikiama sutvirtinimo sakramentas. Norintieji jį gauti yra prašomi pranešti seselei Paulėi. B.S.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 **PETRAS ADAMONIS**
Res.: 256-5355 C. I. B.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$26,000,000 REZERVAS — virš milijono.
MOKA UŽ:

Certifikatus	12 %	Taupymo — special.	7 %
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	6 1/2 %
1 metų	11 1/4 %	Taupymo — kasdienines	6 1/4 %
180 d. - 364 d.	11 %	Einamos sąsk.	4 1/2 %
120 d. - 179 d.	11 %	RRIF — RRSP — term.	12 %
60 d. - 119 d.	10 1/2 %	RRIF — RRSP — taup.	8 %
30 d. - 59 d.	10 1/2 %		

IMA UŽ:

Nekilin. turto nuo 14 %, asmenines — nuo 14 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

DĖMESIO! NAUJIENA!

Tik per **J.L.J.** siuntinių įstaigą jūs galite siųsti savo pačių paruoštus siuntinius

Į LIETUVĄ

visiems priimtina valiuta tik už \$5.99 vienam kilogramui. Nei svoris, nei daiktų rūšys neribojama. Mes taip pat garantuojame pinigų persiuntimą "iš rankų į rankas" \$1-JAV — 8 rubliams santykiu. Nesivaržykite ir aplankykite mūsų įstaigą:

404 Roncesvalles Avenue,

Toronto, Ontario M6R 2M9.

Telefonas (416) 534-3860

CATERING

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklių įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

Maistas gaminamas visom progom — vestuvėm, krikštynim, laidotuviem, parengimam. Skambinkite Vidai Šiaučiuolienei tel. (416) 626-5184.

B.V. Electric Instalation
Pataisau senus ir įvedu naujus elektros įrengimus. Skambinti Vytaui Bancevičiui tel. 533-0923, Toronto.

PARDUODAMAS GERAS NAMAS gražioje, ramioje Wasaga Beach vietoje Bay Colony. Tel. (705) 429-4030.

IEŠKAU IŠNUOMOTI vasarnamį liepos ir rugpjūčio mėnesį 2-jų ar 3-jų miegamųjų. Skambinti Dainai tel. 367-6058 dienos metu, Toronto.

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatui į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

JAUNA MERGINA iš Lietuvos ieško darbo. Gali prižiūrėti vyresnio amžiaus žmones arba vaikus. Kreiptis į "Tėviškės žiburių" administraciją.

CHRISPOL RENOVATION & PAINTING atlieka visus namų pataisymus, dažymus, dengia stogus asfaltinėmis plytelėmis. Skambinti Kristopui tel. 520-7119 Toronto.

DĖMESIO!

Ieškau gydytojo, kuris sutiktų aptarnauti lietuvių pacientus šeimos gydymo srityje (family practice) pilną ar dalinį laiką. Skambinti Jeff Gilbert tel. 492-4366.

EUROPEAN CATERING Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronto.

Century 21 OFFORD
REALTY LTD.
Member Broker

1531 Mosley St., Site 311, Box 79, Wasaga Beach, Ont. L0L 2P0

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angelę Salvaitytę, B.A., pirkimo ir pardavimo atstovę. Ji mielai jums patarnaus. Darbo tel. (705) 429-2121, namų tel. (705) 429-6428.

